

๑๑๑.๑๑๑.๑๑๑
๑๑๑.๑๑๑
๑-๓

ผลของการใช้เทคนิคแบบแผนที่ต่อความกตัญญูต่อชาติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร

๒ 1 ก.พ. 2538

ปริญญานิพนธ์
ของ
พรนิมล พายุกล้า

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาศา ทองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาศา ทองภักดี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง อันเป็นประโยชน์ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จิตรสุกุล อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภณ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้การวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ชัยยุทธ บุญยสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต และคณาจารย์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก ตลอดจนระยะเวลาทำการทดลอง และขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ซึ่งให้ความร่วมมือในการทดลองอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณคุณเฉลิมชัย ทาญกล้า คุณพิมพ์วิรัชต์ เรื่องภิญโญ และคุณประสงค์ นิยมล ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

และในท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสมาชิกในครอบครัวที่เป็นกำลังใจอันสำคัญ จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

พรนิมล ทาญกล้า

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ	7
ความหมายของเทคนิคแม่แบบ	7
ความหมายของแม่แบบ	7
กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ	7
ประเภทของเทคนิคแม่แบบ	8
อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต	8
กลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบ	9
วิธีการใช้แม่แบบ	15
ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการใช้แม่แบบ	16
การสร้างแม่แบบหรือการเลียนแบบ	16
เอกสารที่เกี่ยวกับหุ่นเชิด	17
ประเภทของหุ่น	19
บทละคร	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ	20
งานวิจัยต่างประเทศ	20

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทเวท	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทเวท	21
ความสำคัญของความกตัญญูทเวท	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทเวท	23
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	24
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	25
วิธีดำเนินการทดลอง	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	37
บทย่อ	37
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	37
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	37
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	37
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	38
วิธีดำเนินการทดลอง	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design	28
2	เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ	34
3	เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์	35
4	เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบการใช้วีดิทัศน์	36
5	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความกตัญญูทเวที	64
6	แสดงคะแนนความกตัญญูทเวทีของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลัง การทดลอง	65
7	แสดงคะแนนความกตัญญูทเวทีของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลัง การทดลอง	66
8	แสดงความแตกต่างของคะแนนความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2	67

บทที่	หน้า
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	39
อภิปรายผล	39
ข้อเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	51
ภาคผนวก ก	52
ภาคผนวก ข	68
ประวัติย่อผู้วิจัย	150

ดัชนีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา	10

บทนำ

คนที่ยอมรับรู้ในบุญคุณของผู้อื่นที่มีอยู่เหนือตนเองและพยายามตอบแทนบุญคุณนั้น เรียกว่าคนมีความกตัญญูทศเวที (พุทธทาสภิกขุ. 2499 : 1) ซึ่งถือเป็นมงคล และเป็นสิ่งที่มีค่า ถ้าปลูกฝังให้เด็กก็สามารถทำให้เยาวชนของประเทศชาติดูแลตนเอง สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ตนเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ได้ (สุชีน บุญานุภาพ. 2524 : 24 - 25) ดังนั้นการปลูกฝังและพัฒนาความกตัญญูทศเวทีให้มีขึ้นต่อเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง กลุ่มบุคคลแรกที่ควรรับผิดชอบคือ สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะบิดามารดา กลุ่มบุคคลรองลงมาคือ ครูอาจารย์ ในโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลและประถมศึกษา เป็นต้นไป (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจจนิก. 2520 : 8 - 9) ตามปกติแล้วบิดามารดาในปัจจุบัน ไม่มีเวลาเลี้ยงดูบุตรมากนัก จึงควรมีบุคคลอื่นที่มาจากสถาบันอื่นทำหน้าที่แบ่งเบาภาระของครอบครัวทดแทนบิดามารดา และโรงเรียนก็เป็นสถาบันหนึ่งที่จะช่วยเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะในแต่ละวันเด็กจะใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าบ้าน และที่อื่น ๆ และครูก็เป็นบุคคลที่เด็กให้ความเคารพเชื่อฟังมาก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 11)

จากการศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า ความกตัญญูทศเวที มีเนื้อหาที่บรรจุไว้ในแผนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยเป็นคุณธรรมที่สร้างความสงบสุขแก่สังคม เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการตอบแทนซึ่งกันและกัน การรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี การให้ต้องทำให้ผู้รับรู้ว่าเป็นการให้ที่สำคัญ ผู้รับต้องรู้สึกว่าการให้ที่เขาได้รับนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก และจะต้องรู้สึกมีพันธะที่จะต้องตอบแทนในสิ่งที่คุ้มกัน ต้องมีการยอมรับ มีทัศนคติที่ดีและจะต้องนำไปปฏิบัติจนเป็นปกติวิสัย (ชม ภูมิภาค. 2525 : 110 - 111)

ความกตัญญูทวี้เป็นสิ่งที่สำคัญในสังคมไทยทุกสถาบันตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา รัฐ พยายามถ่ายทอด ส่งเสริม รักษา ดังจะเห็นจาก นิธิการต่าง ๆ ที่คอยกระตุ้นความรู้สึกให้เป็นผู้กตัญญูรู้คุณให้คงอยู่ เช่น นิธิไหว้ครู นิธิจัดงานศพ นิธิบวช เป็นต้น (สุภัตรา สุภาพ. 2520 : 10)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า ความกตัญญูทวี้ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมไทย แต่การปลูกฝัง ส่งเสริมให้กับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนเท่าที่ผ่านมา พบว่า ยังใช้วิธีสอนที่ไม่ได้ผล ดังเช่น ผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2518 : 66 - 67) ซึ่งวิเคราะห์พฤติกรรมครูสอนสังคมศึกษา ขณะสอนจริยศึกษา พบว่า ครูใช้เวลาพูดร้อยละ 48 นักเรียนใช้เวลาพูดร้อยละ 19 นอกจากนี้ สมเดช มุ่งเมือง (2525 : 12) กล่าวย้่าว่าปัญหาการปลูกฝังจริยธรรม ต้องคำนึงเสมอว่า "ปัญหาไม่ใช่อยู่ที่ว่าครูควรปลูกฝังอะไร แต่อยู่ที่ว่าจะปลูกฝังอย่างไรจึงจะได้ผลดี"

การปลูกฝังและการสอนสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้เทคนิคแม่แบบ ในที่นี้ ผู้วิจัยสนใจการใช้เทคนิคแม่แบบ 2 วิธี ได้แก่ การใช้หุ่นเชิดมือ และการใช้วัตถุทัศน เนื่องจากการใช้เทคนิคแม่แบบเป็นการทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตการกระทำของตัวแบบ ซึ่งตัวแบบมี 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) และตัวแบบที่เป็นชีวิตจริง (Live Model) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ 2 แบบ คือ หุ่นเชิดมือและวัตถุทัศน การที่ใช้หุ่นเชิดมือ เนื่องจาก ผู้วิจัยคิดว่าเป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ เพราะเป็นสิ่งที่เร้าทำให้เด็กเกิดความสนใจ จดจำ เลียนแบบพฤติกรรมที่สังเกตเห็น (Bandura. 1977 : 40-51) อีกทั้งยังทำให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความคิดสร้างสรรค์ ดังเช่น ผลการวิจัยของ สุนีย์ ชินศักดิ์ชัย (2525 : 33 - 35) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดปากคลอง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบมีพัฒนาการทางจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับตัวแบบที่เป็นวัตถุทัศน ผู้วิจัยจะใช้ถ่ายทำจากตัวแบบที่เป็นนักเรียนจริง ๆ ที่มีอายุใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากคนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันกับเขา

แล้วนำสิ่งที่พบเห็นมาเทียบกับตนเอง ซึ่งน่าจะชักจูงให้นักเรียนคล้อยตามและเลียนแบบได้
 ดังเช่น ผลการวิจัยของ อัจฉรา ชีวานันดานวงศ์ (2536 : 47 - 80) ที่ศึกษาเรื่องผลการ
 ใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
 วัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยวิธีทัศนมีการ
 ใช้เวลาในการเรียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 และผลการวิจัยของ รัตนา ภักตร์ธัญญา (2535 : 52 - 53) ที่ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้
 เทคนิคแม่แบบโดยวิธีทัศนที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอกลองखูล จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการ
 การสอนแบบปกติมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยเป็นครูสอนอยู่ที่โรงเรียนราชวินิต ได้ทำการสำรวจเบื้องต้นโดยการสัมภาษณ์
 บิตามารดา ผู้ปกครอง ครูประจำชั้น และครูที่สอนจริยศึกษา วิชาจริยศึกษาเป็นวิชาหนึ่งใน
 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่ำ
 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับชั้นอื่น ซึ่งแสดงออก ดังนี้ ไม่แสดงความเคารพเชื่อฟังบิดามารดา
 ครูอาจารย์ ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของบิดามารดา ครูอาจารย์ ไม่ให้ความช่วยเหลือในการถือ
 ของหนัก และการไม่แสดงการตอบแทนบุญคุณบิดามารดา และครูอาจารย์ ซึ่งลักษณะดังกล่าว
 ควรพัฒนาให้ดีขึ้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ
 และการใช้วิธีทัศนที่มีต่อความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
 ราชวินิต กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่ำของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิค
 แม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญูต่อบุคคลที่ต่ำของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิค
 แม่แบบ โดยการใช้วิธีทัศน

3. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญุตเวทของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความกตัญญุตเวทที่มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. นักเรียนมีความกตัญญุตเวทที่มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วิถีทัศน์
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์มีความกตัญญุตเวทที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางต่อครูแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนซึ่งมีความชำนาญในการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้วิถีทัศน์ นำวิธีการดังกล่าวไปพัฒนาความกตัญญุตเวทของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญุตเวทต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 115 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญุตเวทต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

จำนวน 30 คน ซึ่งมาได้โดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 15 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การใช้หุ่นเชิดมือ

3.1.2 การใช้วีดิทัศน์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความกตัญญูทดแทน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมแม่แบบในด้านความกตัญญูทดแทน ผลจากการสังเกตทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้นำ ผู้วิจัยนำเข้าสู่การเสนอแม่แบบ โดยสนทนากล่าวกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนสังเกตในครั้งนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 ชี้นำเสนอแม่แบบ ผู้วิจัยเสนอเรื่องราวของแม่แบบให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและฉายวีดิทัศน์ และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบและให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตามแม่แบบ

ขั้นที่ 3 ชี้นำสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบ 2 วิธี คือ

1.1 การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับความกตัญญูทดแทน โดยการให้นักเรียนสังเกตตัวแบบที่เป็นรูปจำลองคล้ายของจริงเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมาเพื่อบังคับควบคุมการเคลื่อนไหวอย่างมีชีวิตชีวาตามบทบาทที่กำหนดขึ้นด้วยมือของมนุษย์ เชิดโดยใช้นิ้วชี้สอดไว้ที่หัวหุ่น ส่วนนิ้วก้อยและนิ้ว

หัวแม่มือสอดไว้ที่แขน มีการพากษ์ การพูด และเสียงดนตรีประกอบ ผู้วิจัยดำเนินการใช้หุ่นเชิดมือตามขั้นตอนของเทคนิคแม่แบบ 3 ขั้นตอน ดังกล่าวข้างต้น

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

1.2 การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับความกตัญญูทเวที โดยการให้นักเรียนสังเกตตัวแบบจากวิถีทัศน์ที่เป็นนักเรียนที่มีอายุใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการใช้วิถีทัศน์ตามขั้นตอนของเทคนิคแม่แบบ 3 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

วิธีนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

2. ความกตัญญูทเวที หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนต่อ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ ที่แสดงถึงการรับรู้คุณค่าและการตอบแทนบุญคุณ ในที่นี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการแสดงความเคารพนับถือ การปฏิบัติตามคำสั่งสอน และการให้ความช่วยเหลือ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การแสดงความเคารพนับถือ ได้แก่ การไหว้ การเคารพรักใคร่ การใช้คำพูดที่ไพเราะ การกล่าวคำขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

2.2 การปฏิบัติตามคำสั่งสอน ได้แก่ การอยู่ในโอวาท การปฏิบัติตามคำตักเตือน และการไม่ทำตนให้เป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ

2.3 การให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ การช่วยแบ่งเบาภาระ การช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้ และการไม่ละทิ้งบิดามารดา ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ ในเวลาที่เดือดร้อนลำบาก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทดเวทีย
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทดเวทีย
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทดเวทีย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

ความหมายของเทคนิคแม่แบบ

เทคนิคแม่แบบ หมายถึง กลวิธีในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่โดยให้ผู้ประสงคจะเลียนแบบโดยสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่เขาสนใจ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 61; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1968 : 99 - 108)

ความหมายของแม่แบบ

แม่แบบ หรือ ตัวแบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบหรือตัวอย่างที่นำมาให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบ และเพื่อเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2527 : 70)

กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 29) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ ว่าเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมซึ่งเกิดขึ้นจาก

การเรียนรู้จากแม่แบบเป็นส่วนมาก การที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมแปลกใหม่และเหมาะสมจากผู้อื่นจะช่วยชี้นำการกระทำของเราได้ และยังช่วยมิให้เกิดการผิดพลาดจากการกระทำนั้น ๆ ด้วย ในกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมแม่แบบจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก เมื่อบุคคลได้เห็นการกระทำของแม่แบบก็จะสามารถรับรู้ความหมายของการกระทำนั้นได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้จากการสังเกต ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการให้ความสนใจ (Attention Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของแม่แบบไว้อย่างละเอียดโดยการสังเกต และรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาเป็นขั้นตอน บุคคลจะไม่สามารถเรียนรู้ได้เลย ถ้าขาดความสนใจและขาดการรับรู้พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออกซึ่งมีอิทธิพลต่อกระบวนการให้ความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนี้ คือ

1.1 ลักษณะของผู้สังเกต ในด้านการรับรู้ การรวบรวมและการแปลความหมายจากสิ่งที่ได้สังเกต อันเป็นผลจากประสบการณ์เดิมของผู้สังเกต ได้แก่ อารมณ์ การรับรู้ การเสริมแรงหรือรางวัลที่เคยรับ

1.2 ลักษณะหรือการแสดงออกของแม่แบบที่เด่นชัด จดจำได้ง่าย แปลก หรือดึงดูดความสนใจ นอกจากนี้ ถ้าพฤติกรรม กิจกรรมและลักษณะของแม่แบบ มีความสำคัญใกล้เคียง และเกี่ยวข้องกับผู้สังเกต รวมทั้งพฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออก มีประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะโน้มน้าวจิตใจผู้สังเกตให้สนใจได้มาก

2. กระบวนการจำ (Retentional Process) เป็นการรวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่ได้สังเกตทุกครั้ง การเก็บจำนี้จะทำในรูปของสัญลักษณ์ ซึ่งจะช่วยให้จำพฤติกรรมของแม่แบบ แม้ว่าจะเห็นแม่แบบเพียงช่วงเวลาอันสั้น

การเก็บจำในรูปสัญลักษณ์ กระทำได้ 2 ลักษณะ คือ มโนภาพ (Imaginal Coding) และ (Verbal Coding) การเก็บจำในรูปมโนภาพจะง่ายเมื่อแม่แบบแสดงให้เห็นบ่อย ส่วนการเก็บจำในรูปภาษา พัฒนาหลังจากมโนภาพ และจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปภาษา สามารถให้ข้อมูลที่มากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มาไว้ด้วย โดยทั่วไปแล้ว กระบวนการจำนี้เกิดขึ้นจาก การฝึกฝนจะช่วยให้ผู้สังเกตจำพฤติกรรมของแม่แบบได้ดียิ่งขึ้น และการฝึกคิดหรือทำตามแบบ ยังช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นการเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นตามการกระทำ

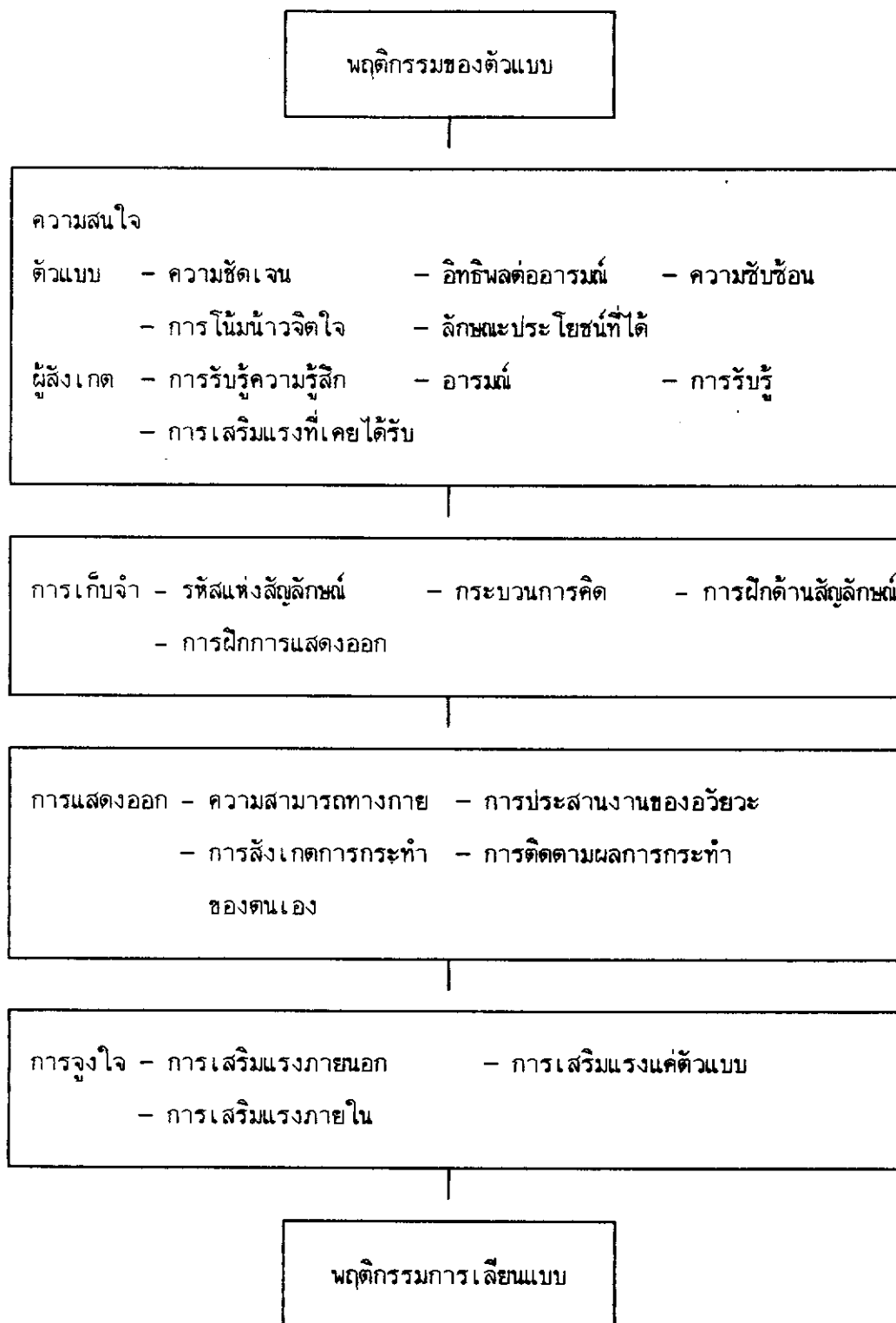
ของแม่แบบโดยตรงทันทีหรืออาจเกิดขึ้นหลังจากการสังเกตแม่แบบมาแล้วสักระยะหนึ่ง ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นผลของกระบวนการคงไว้ในรูปแบบโนภาพหรือสัญลักษณ์ทางภาษา

3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproductional Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ซึ่งเป็นพฤติกรรมของแม่แบบที่เก็บไว้ในรูปของความจำมาเป็นการกระทำ หรือการแสดงออกที่เหมาะสมโดยการใช้ความคิด เพราะฉะนั้น กระบวนการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับระดับความคิดของผู้สังเกตและความซับซ้อนของพฤติกรรม ในระยะแรก การดัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยาก แต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการดัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมก็จะช่วยให้การกระทำตามแม่แบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้เรียนจะสังเกตพฤติกรรมของตนเองเทียบกับแม่แบบและจะติดตามผลของการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย ถ้าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับมากับการแสดงออกตามปกติในการรับรู้ของมนุษย์ในการแสดงออกนั้น ในชีวิตจริงบุคคลจะไม่สามารถกระทำตามแม่แบบได้ทั้งหมด บุคคลจะเลือกที่จะกระทำเมื่อการกระทำนั้น ก่อให้เกิดผลตอบแทนมากกว่าการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสีย ผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมที่พึงพอใจนั้นไว้ และนำมาดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กระบวนการจูงใจโดยการให้รางวัลหรือการเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบออกมาและเป็นการเสริมให้พฤติกรรมนั้นเกิดมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่า ตัวแบบที่มีพฤติกรรมเหมาะสมจะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้น จะก่อให้เกิดการเลียนแบบได้เป็นอย่างดีจากคนส่วนใหญ่

ดังนั้น การเรียนรู้จากแม่แบบจะต้องจัดวางรูปแบบองค์ประกอบของการเรียนรู้จากแม่แบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อแม่แบบอย่างแท้จริงจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของแม่แบบได้ ประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้เรียนแสดงการตอบสนอง คือ การเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบได้ในที่สุด

จากองค์ประกอบของการเรียนรู้ โดยการสังเกตทั้ง 4 ประการ เขียนเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
ของแบนดูรา (Bandura. 1977 : 23)

ประเภทของเทคนิคแม่แบบ

การเรียนรู้ของเด็กโดยใช้แม่แบบนั้น เด็กจะเรียนรู้จากแม่แบบซึ่งแม่แบบจะทำหน้าที่เป็นสื่อและเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนได้สังเกต และเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย แบนดูรา (Bandura. 1977 : 40 - 51) ได้แบ่งแม่แบบไว้เป็น 2 ชนิด คือ แม่แบบที่เป็นชีวิตจริงและแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ โดยการเสนอแม่แบบได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การเสนอแม่แบบจากชีวิตจริง (Live Model) เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นตัวแบบในสภาพการณ์จริงคือ ตัวแบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรม เพื่อให้การแสดงพฤติกรรมชัดเจนหรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากขึ้น

2. การเสนอตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Model) การเสนอตัวแบบลักษณะนี้ได้แก่ หุ่นเชิดมือ วิทยุทัศน์ สไลด์ การ์ตูน หุ่นกระบอก ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง ฯลฯ ซึ่งเตรียมเรื่องราวของตัวแบบไว้เรียบร้อยแล้ว ทำให้มีผลดีในการที่เน้นจุดสำคัญของการแสดงพฤติกรรม และยังสามารถควบคุมพฤติกรรมและผลกระทบต่อตัวแบบได้ ทั้งยังสามารถเก็บไว้ใช้ในการให้ตัวแบบครั้งต่อไปได้ และยังสามารถใช้ได้ทั้งบุคคลเดียวหรือกลุ่มบุคคลได้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การเสนอตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ซึ่งได้แก่ แม่แบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ และแม่แบบที่เป็นวิทยุทัศน์

อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 41 - 45) ได้สรุปอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้ คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อนของแม่แบบ ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบของการกระทำใหม่นี้ ในรูปแบบของสัญลักษณ์และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่

2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพที่ผู้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบการกระทำตามแม่แบบลักษณะต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบลักษณะของแม่แบบในรูปแบบต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือเด็กเกรใหม่

3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีแม่แบบจะช่วยสนับสนุนการ

อาจใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ ประกอบกับการกระทำของแม่แบบมาพัฒนาเป็นความคิด หรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดสำหรับแม่แบบเชิงสร้างสรรค์ ถ้าแม่แบบนี้มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอหรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด พฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มีอิทธิพลเพียงพอต่อการกระทำตามของผู้สังเกต

4. การยับยั้งการกระทำและการลดความหวั่นเกรงที่จะกระทำ การที่ได้เห็นแม่แบบถูกลงโทษ ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตามแม่แบบนั้น และในทำนองเดียวกัน ถ้าได้เห็นแม่แบบทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง และถูกห้ามปรามแล้วไม่มีผลกระทบใด ๆ ตามมา ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามแม่แบบ

5. การส่งเสริมการกระทำ การมีแม่แบบจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำ ทั้งที่เป็นทางบวก และทางลบ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบแสดงพฤติกรรมหนึ่งและได้รับรางวัล ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ในทำนองเดียวกัน ถ้าผู้สังเกต ได้เห็นแม่แบบที่แสดงความก้าวร้าวและได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งดี ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ดังนั้น การเสนอแม่แบบในสังคม จำเป็นต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะอาจจะมีผลต่อการเพิ่มพฤติกรรมทางลบได้

6. ทางด้านอารมณ์ การมีแม่แบบนั้น นอกจากจะส่งผลต่อการกระทำตามแม่แบบแล้วยังมีผลต่ออารมณ์ของผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้น และกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้ายตามไปด้วย

7. การเอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำตามแม่แบบ การกระทำใดที่คนให้คุณค่าและมีความชื่นชอบอยู่เสมอ การกระทำของแม่แบบนั้นก็ทำให้ผู้สังเกตกระทำได้โดยรวดเร็วและกระทำตามได้ง่าย นอกจากนี้เมื่อคนสามารถกระทำตามแม่แบบได้เร็ว จะทำให้เกิดการแผ่ขยายจากสังคมหนึ่งไปสู่สังคมหนึ่งได้โดยเร็วด้วย ดังจะเห็นได้ว่า การมีแม่แบบ นอกจากจะทำให้ผู้สังเกตมีความเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง แล้วยังทำให้สังคมนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย

กลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบ

ในการนำทฤษฎีของแบนดูราไปใช้ เพื่อให้ผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้นนั้น แบล็คแมนและซิลเบอร์แมน (Blackman and Silberman. 1975 : 57) ได้สรุปเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้
2. มีแม่แบบซึ่งแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. ให้แรงเสริมกับแม่แบบ เมื่อแม่แบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้

วัชร ทรัพย์มี (2526 : 212 - 213) สรุปหลักการเรียนรู้จากตัวแบบไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบ จะช่วยให้ผู้รับบริการเรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่
2. ผู้รับบริการอาจจะรับรู้มาก่อนแล้ว ถึงวิธีการที่จะนำมาสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา แต่ยังไม่ได้ทำหรือคาดว่าจะทำไม่ได้ จากการสังเกตพฤติกรรมแม่แบบจะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้วนั้น
3. แม่แบบจะต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้ผู้รับบริการเลียนแบบ
4. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ผู้รับบริการจะจดจำพฤติกรรมแม่แบบไว้ในความทรงจำ เพื่อนำไปแสดงพฤติกรรมตามที่ได้จดจำไว้ั้นในอนาคต
5. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ให้โอกาสผู้รับบริการฝึกฝนพฤติกรรมนั้น และผู้ควบคุมจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ แต่ผู้รับบริการด้วยการฝึกนั้นอาจจะทำในสถานการณ์สมมติก่อน

ได้มีผู้นำกลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบ เพื่อใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ โดยให้สังเกตแม่แบบที่แสดงลักษณะที่พึงประสงค์ และแม่แบบที่ได้รับแรงเสริมจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน ได้แก่

1. ให้สังเกตพฤติกรรมของบุคคลจริง ๆ (Live Models) ในลักษณะของการปะทะสัมพันธ์ระหว่างแม่แบบกับสิ่งเร้าที่กำหนดให้โดยตรงในการแสดงพฤติกรรมของแม่แบบนั้นควรได้รับแรงเสริมทางบวกด้วย

2. การให้แม่แบบภายใน (Covert Models) เป็นกลวิธีการที่ให้ผู้สังเกตหรือผู้รับการบำบัด จินตนาการว่าตนเองกำลังสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่แสดงในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามคำสั่งของผู้บำบัด

3. แม่แบบที่อยู่ในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Models) โดยให้ผู้สังเกตหรือผู้รับการบำบัดสังเกตแม่แบบที่เป็นคนหรือกลุ่มคนในภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือหุ่นเชิดมือ ซึ่งแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สังเกตสนใจบุคคลที่เด็กเลียนแบบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 2 - 7) กล่าวว่า บุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้น จะเริ่มต้นจากบุคคลที่เด็กใกล้ชิดที่สุด แล้วย่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเขา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1. เลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้นั้น เด็กจะเลียนแบบบุคคลที่ใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อ แม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ ด้วย เมื่อเด็กเติบโตขึ้น เด็กไปโรงเรียน ใช้เวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้น ความสำคัญของครูในการเป็นตัวแทน จึงพอ ๆ กับ พ่อ แม่ ผู้ปกครองและครู จึงควรเป็นตัวแทนที่ดี แต่ต้องไม่สร้างแสดงบทบาทของตัวแทนให้แก่เด็ก

2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ จะต้องเป็นแบบที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็ก อาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่

3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบนั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชาย เนื่องจากความสนใจแตกต่างกัน แม้ในเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกัน ความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิงบางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อแม่ แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่าง ๆ ที่ตนได้พบในรายการโทรทัศน์ และพยายามเลียนแบบนั้นก็ได้

4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชาย ย่อมจะมีผู้กล้าหาญที่ตนยกย่อง และพอใจจะเลียนแบบตามผู้กล้าหาญของตน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ได้ ตัวแบบของเด็กมัก ได้แก่ บุคคลที่อายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ซึ่งเป็นตัวละครในนิยาย ในภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

สำหรับการเลียนแบบของผู้ใหญ่ การเลียนแบบจะเป็นการถ่ายทอดพฤติกรรม ทางสติปัญญา การเลียนแบบจะไม่ออกมาในลักษณะตรง ๆ แต่จะมีการดัดแปลง ปรับปรุงให้เหมาะสมเสียก่อน เพราะผู้ใหญ่จะสามารถรู้ได้ว่าตัวแบบที่ตัวเองเห็นนั้นมีพฤติกรรมเหมาะสมหรือไม่ ถ้าเหมาะสมก็จะเลียนแบบ แต่ถ้าไม่เหมาะสมก็จะปรับปรุง ดัดแปลง โดยอาจจะใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่มาช่วยก็ได้

วิธีการใช้แม่แบบ

ผ่องพรรณ เกิดนิทัศน์ (2527 : 70 - 89) กล่าวว่าวิธีการใช้ตัวแบบ โดยเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้สังเกตหรือผู้ที่ประสงค์ให้เลียนแบบจากตัวแบบนั้น สังเกตพฤติกรรม ตลอดทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกต จะทำให้บุคคลนั้นเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์

วิธีการใช้ตัวแบบอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพิจารณาองค์ประกอบด้วย

1. การคัดเลือกตัวแบบ

1.1 ตัวแบบจะต้องมีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแบบที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดี เหมาะสม และสอดคล้องกับเป้าประสงค์ ซึ่งจะทำให้ผู้เลียนแบบมั่นใจที่จะเลียนแบบตัวแบบนั้นมากยิ่งขึ้น

1.2 ตัวแบบและผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกตควรมีความคล้ายคลึงกัน หรือมีลักษณะหรือคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดความสนใจของผู้สังเกต และจะช่วยให้อรรถภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน ฯลฯ

1.3 ลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบ ควรจะเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยพฤติกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน ทั้งนี้ เพราะว่าหากพฤติกรรมที่จะเลียนแบบไม่สลับซับซ้อน การเลียนแบบก็จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดึงดูดความสนใจของผู้เลียนแบบ และจะทำให้เกิดการเลียนแบบได้ง่ายขึ้น

2. วิธีการใช้ตัวแบบอย่างมีประสิทธิภาพ ควรจะ

2.1 เสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง โดยจะต้องให้แรงเสริมกับตัวแบบ และให้แรงเสริมแก่ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ เมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกับตัวแบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง โดยสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างนี้เป็นสัญญาณบอกให้อินทรีย์รู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้ว จะได้รับการเสริมแรง การเสริมแรงจะช่วยให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างคงทนและมีประสิทธิภาพ

2.3 เสนอแม่แบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง การเสริมแรงทางบวก และการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ถูกต้อง (Corrective Feedback) (Bornsten, Bellack and Hersen. 1977)

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการใช้แม่แบบ

1. ข้อดีของวิธีการใช้แม่แบบ

1.1 จะทำให้ความถี่ของการเกิดพฤติกรรมเป้าหมายหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ค่อย ๆ เกิดขึ้น และค่อย ๆ มีความถี่สูงขึ้น และจะคงทนถาวรยิ่งขึ้นเมื่อให้การเสริมแรงแก่อินทรีย์ภายหลังที่อินทรีย์สามารถเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นกันกับแม่แบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.2 จะทำให้ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบเกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน

1.3 จะช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ

1.4 ช่วยเอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว ให้มีแนวโน้มที่จะแสดงออกมา

2. ข้อจำกัดของวิธีการใช้แม่แบบ

2.1 หากใช้การใช้แม่แบบอย่างเดียวในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ การเกิดพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์อาจจะได้ช้า ด้วยเหตุนี้ควรใช้การใช้แม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก การให้ข้อมูลย้อนกลับ และสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างเพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการจะสร้างหรือสอนนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Bornsten, Bellack and Hersen. 1977)

2.2 การคัดเลือกแม่แบบ ตลอดทั้งกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ ผู้คัดเลือกตัวแบบ และกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ จะต้องตระหนักถึง ความสำคัญของเรื่องดังกล่าวนี้ เพราะมิฉะนั้นจะทำให้เสียเวลาในการทดลองโดยไร้ประโยชน์ (ผ่องพรรณ เกิดนิทษ์.

การสร้างแม่แบบหรือการเลียนแบบ

การเลียนแบบของเด็กเป็นการเริ่มต้นของพัฒนาการทางบุคลิกภาพของเขา แม่แบบต่าง ๆ ที่เขาได้มา จะมาประกอบกันเข้าเป็นบุคลลหรือตัวของเขาเองในอนาคต ถ้าเด็กโชคริก็ได้รับแม่แบบที่ดีมา แต่ถ้าสิ่งที่ไม่ดีหรือแม่แบบไม่ดีเด่น่าสนใจมากกว่า เขาก็จะทำตามสิ่งนั้น ดังนั้น แบบที่จะปล่อยผ่านมาสู่เด็กควรจะเป็นแบบที่ดี ซึ่งตัวแบบนั้นจะมีอิทธิพลที่จะช่วยสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่เด็กต่อไป (สวนา พรวัฒนกุล. 2525 : 2 - 7)

ตัวแบบอาจสร้างขึ้นได้โดยใช้คำพูด การเขียน การแสดงด้วยภาพหรืออาจใช้ร่วมกันทั้งภาษาและภาพ การแสดงด้วยภาพ อาจสร้างตัวแบบในลักษณะของภาพยนตร์ โทรทัศน์ และโฮตทัศน์วัสดุเหล่านี้ จะเป็นสื่อที่สำคัญในการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และจะเป็นประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ (Bandura and Uhter. 1963 : 49) ซึ่งในปัจจุบัน สื่อมวลชนประเภทโฮตทัศน์มีอิทธิพลต่อรูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์มาก เพราะชีวิตมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา และการสื่อสารโดยทางคำพูดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลน้อยกว่าการสื่อสารโดยใช้โฮตทัศน์อุปกรณ์

เอกสารที่เกี่ยวกับหุ่นเชิดมือ

ประวัติของหุ่นเชิดมือ

เกคินี โชติกเสถียร (2524 : 1 - 10) ได้กล่าวถึงประวัติของหุ่นเชิดมือไว้ว่า หุ่นเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่ง ที่สร้างขึ้นมาจากจินตนาการของผู้สร้างโดยตรง ผลงานที่ออกมาจะน่าเกลียดหรือสวยงามก็ได้ ซึ่งจะใช้แสดงเพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ดู ให้การศึกษาหรือให้ทัศนคติจนใช้เล่นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนา หุ่นแต่ละตัวที่สร้างขึ้นมา อาจมีสิ่งพิเศษที่นอกเหนือจากสิ่งมีชีวิตจะมีหรือกระทำได้ หุ่นแต่ละชาติก็มีเอกลักษณ์และความงดงามแตกต่างกันไป หุ่นไทยเป็นหุ่นที่งดงามเป็นอมตะต้อง ใช้ความประณีตละเอียดอ่อนในการสร้าง ตั้งแต่รูปร่าง หน้าตา เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับทั้งหลาย ดังที่ปรากฏให้เห็นที่พิพิธภัณฑ์

สถานแห่งชาติ ที่บ้านจางวางทั่วแหวัดกัลยาณมิตร ฝั่งธนบุรี และศูนย์จักรพันธ์ โปษะกฤต ที่เอี่ยมย บางกะปิ เป็นต้น

ทุนเป็นการแสดงมหรสพชนิดหนึ่งที่ใช้รูปจำลองคล้ายของจริง ที่มีมาแต่โบราณ ในหลายประเทศของโลก เป็นการแสดงแทนตัวคน สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ หรือแม้แต่สิ่งสมมติในเทพนิยาย ซึ่งการแสดงการเคลื่อนไหวของทุนจะอยู่ในความควบคุมของมนุษย์ที่เป็นผู้สร้างมันขึ้นมา

การแสดงทุนอาจเกิดขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ถือว่าเป็นยุคที่เจริญรุ่งเรืองมาก หลังจากนั้น เริ่มซบเซาลงเพราะภาพยนตร์เข้ามามีบทบาท

ในประเทศเม็กซิโก รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้การแสดงทุน เพื่อให้การศึกษาแก่มวลชน รายการต่าง ๆ เหล่านั้นได้ถูกส่งไปตามโรงเรียนและหมู่บ้านต่างไกล เป็นต้น นอกจากนี้การแสดงทุนจะให้ผลแก่ผู้ที่เป็นเด็กอย่างมหาศาล ในแง่การจูงใจให้กระทำความดี เช่น ในกรณีเด็กไม่ยอมแปรงฟัน ไม่ยอมตัดผม ไม่ยอมถ่ายในกระโถน ไม่ยอมไปโรงเรียน หรือมีปัญหาการอ่าน เขียน ปัญหาการปรับตัวของเด็กเมื่อย้ายโรงเรียน เป็นต้น ผู้สร้างต้องผูกเรื่องที่สามารถทำให้เด็กมองเห็นผลดีเสียอันเกิดจากพฤติกรรมนั้น ๆ แก่ทุน ในขณะที่แสดงอย่างเด่นชัด ทำให้เกิดความเชื่อถือใคร่กระทำความดี ดังเช่น นิลิตวิชาโท ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แสดงละครทุนเรื่อง หนูน้อยฟันสวย เมื่อปลายปี พ.ศ. 2519 ซึ่งเป็นเรื่องผลเสียของการไม่รักษาฟัน ทำให้ฟันเสีย โดยแสดงให้เห็นตัวแมงกินฟัน กำลังแทะฟันอย่างชัดเจนและน่ากลัว ให้เด็กอนุบาล 2 โรงเรียนอนุบาลมงคลพิทย์ จำนวน 120 คน ผลปรากฏว่าในระหว่างดูการแสดง เด็กมีความตื่นตัวที่เห็นแมงกินฟัน บางคนจะปิดปากตนเอง บางคนอ้าปากค้างบางคนรีบจับฟันตนเองเพื่อความแน่ใจว่าฟันยังคงอยู่ จากข้อมูลย้อนกลับจากทางบ้าน พบว่า เด็กที่ดูการแสดงประมาณ 85% ใช้ยาสีฟันที่ทุนแจกให้หลังจากการแสดงจบ ไปแปรงฟันทั้งตอนตื่นนอนและก่อนนอน เพราะมีความเชื่อว่า ผลเสียจะเกิดกับตนเองเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับทุน ถ้าไม่รักษาความสะอาดฟันเป็นต้น

เป็นที่น่าเสียใจบางประการที่ว่า คนทั่ว ๆ ไป มักจะเข้าใจผิดว่า เรื่องของทุนเป็นเรื่องราวของเด็กโดยเฉพาะ ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะเราอาจนำทุนนี้มาแสดงในรูปละครแบบละครโรงใหญ่ไม่สามารถกระทำได้ เพราะมีบทบาทเรื่องเสียค่าใช้จ่าย

สูงเกินไปก็ได้ หรือเราอาจใช้หุ่นมาบำบัดรักษาคนไข้พิการ เป็นการถ่ายภาพบำบัดในแง่ การฝึกการเคลื่อนไหวของมือ แขนได้อย่างเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย ท้อแท้ใจ

นอกจากนี้ เรายังอาจใช้หุ่นมาบำบัดคนไข้เด็กประเภทมีปัญหาด้านจินตภาพ โดยให้พูดคุยกับหุ่น วิธีการนี้ ผู้ให้การบำบัดต้องอัดเสียงพูดของหุ่นลงในเทปบันทึกเสียง คำพูดทุกคำ ต้องใช้ภาษาเด็กจริง ๆ การสนทนาในตอนต้น เป็นการพูดคุยของหุ่นโดยลำพังก่อนในลักษณะ ที่หุ่นอยากรู้จักหรือรู้เรื่องราวของเด็กที่มีปัญหา การจัดห้องก็เป็นเพียงอาศัยห้องเล่นที่มีอยู่ใน โรงเรียน และมีห้องสังเกตการณ์เท่านั้นวิธีนี้ทำให้เรารู้ถึงปัญหาที่แท้จริงที่อยู่ในใจของ เด็กที่มีปัญหาได้

หุ่นเป็นสื่อการสอนและสื่อการเรียนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถช่วยแก้ปัญหาทางการอ่าน เพราะต้องอ่านเรื่องราวและคำพูดที่จะใช้เล่นในบทซ้ำ ๆ หลายครั้งกว่าจะได้ แสดงจริงอีกทั้งยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับศิลปะการเล่านิทาน การใช้ภาษา และทำให้เด็กมีโอกาสแสดงความรู้สึกนึกคิดตามความนึกฝัน โดยเฉพาะละครหุ่นที่ไม่มีการ เขียนบทขึ้นมาก่อนเด็กที่มีนิสัยขี้อายก็ทำได้โดยให้หุ่นทำเป็นไม่ได้ยินหรือให้หุ่นชวนเด็กที่ไม่ยอม ถ่ายในกระโถน ไปถ่ายในกระโถน นอกจากนี้ละครหุ่นยังช่วยพัฒนานิสัยการฟังของเด็กด้วย เพราะขณะที่ดูการแสดงเด็กต้องเงี่ยและตั้งใจฟัง และยังจะช่วยให้เด็กทำงานร่วมกันเป็น กลุ่มได้ดี เพราะการแสดงหุ่นเป็นกิจกรรมกลุ่ม มีการแจกจ่ายหน้าที่ต่าง ๆ กัน มีการถกเถียง ถึงความเหมาะสมของบท ของตัวละคร ของฉาก เสื้อผ้า และอื่น ๆ

ประเภทของหุ่น

แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. หุ่นเงาหรือหนังตะลุง (Shadow Puppet) เป็นหุ่นที่ทำจากหนังหรือกระดาษ แข็งก็ได้ มีไม้เสียบ หรือสายใยต่อเข้ากับส่วนของร่างกายที่เราต้องการให้เคลื่อนไหว ต้องเชิดด้านหลังของจอ

2. หุ่นมือหรือหุ่นเชิดมือ (Hand Puppet) เป็นหุ่นเชิดโดยใช้นิ้วชี้สอดไว้ที่หัวหุ่น ส่วนนิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลางสอดไว้ที่แขน มีการพากษ์ การพูดและเสียงดนตรีประกอบ การ สร้างหุ่นไม่ควรให้ตัวสูงหรือยาวเกินความจำเป็น ทั้งนี้เพราะเราต้องแสดงบนขอบของเวที โดยผู้เชิดต้องชูตัวหุ่นจากด้านล่าง

3. หุ่นเชิด (Rod Puppet) เป็นหุ่นเชิดด้วยไม้หรือสายเชือก ลวด จากข้างล่างของตัวหุ่น

4. หุ่นชัก (Marionette) เป็นหุ่นที่ชักจากข้างบนของตัวหุ่นโดยมีเชือกหรือลวดเส้นเล็ก ๆ ห้อยระโยงระยางตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

จากประเภทของหุ่นที่กล่าวมาแล้ว หุ่นเชิดมือ เป็นหุ่นที่ง่ายและเหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษามาก เพราะวัสดุที่ใช้ราคาถูก การฝึกฝนการเชิด การพากษ์ก็ไม่ง่ายอย่างหุ่นชนิดอื่น (เกศินี โชติกเสถียร. 2524 : 19 - 23) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำมาใช้ในการทดลอง

บทละคร

หลักการเลือกหรือเขียนบทละครสำหรับหุ่นเชิดมือ ควรระลึกถึงสิ่งต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการแสดง
 2. กลุ่มเป้าหมาย
 3. ความสามารถของผู้ร่วมทีมงาน
- ความสั้นยาวของบทละครหุ่นเชิดขึ้นอยู่กับ
1. จำนวนและประเภทของหุ่นที่ใช้เล่น
 2. ระดับอายุของผู้ดู
 3. วัตถุประสงค์ของการแสดง

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแบบ

งานวิจัยต่างประเทศ

มิดลาร์สกีและคนอื่น (Midlarsky. 1973 : 321 - 328) ได้ศึกษาผลของตัวแบบและรางวัลต่อการฝึกฝนให้เกิดพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ ผลการทดลองปรากฏว่า ตัวแบบและรางวัลที่เป็นคำพูดยกย่องมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการให้เด็กเกิดพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ

งานวิจัยในประเทศ

สุรีย์ ชื่นศักดิ์ชัย (2525 : 33 - 35) ทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดปากคลอง จังหวัดเพชรบุรี ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยแม่แบบที่เป็นหุ่นเชิดมือมีการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงจันทร์ หนูทอง (2533 : 84 - 85) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบหนังตะลุงที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริณมิตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า เทคนิคแม่แบบสามารถพัฒนาจริยธรรมด้านต่าง ๆ เช่น ความเอื้อเฟื้อ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทดเวท

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทดเวท

ความหมาย "ความกตัญญูทดเวท"

ความกตัญญูทดเวท หมายถึง ความรู้สึกในบุญคุณหรือประโยชน์หรือความดีของผู้อื่นที่มีต่อตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2520 : 58) ให้ความหมาย ความกตัญญูทดเวทไว้ว่า

1. กตัญญู แปลว่า ผู้รู้อุปการะที่คนอื่นกระทำแก่ตน หมายถึง คนที่รู้จักคุณคน ซาบซึ้งในพระคุณของท่าน และจดจำพระคุณของท่านผู้นั้น
2. กตเวท แปลว่า ประกาศบุญคุณที่ท่านมีแก่ตนให้ปรากฏแก่คนอื่น
3. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 6) ให้ความหมายไว้ว่า
4. กตัญญู หมายถึง รู้อุปการะคุณท่านทำให้ การรู้คุณท่าน
5. กตเวท หมายถึง สำนองคุณท่าน ประกาศคุณท่าน การตอบแทนผู้มีอุปการะคุณ

ศาลาลังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย (2520 : 9) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

1. ความกตัญญูคือ ความรู้สึกสำนึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อเรา อันแสดงออกมาจากความนึกคิดของแต่ละคน
2. กตเวทีคือ การแสดงออกและการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดงออกทางการกระทำและคำพูด
3. ความกตัญญูกตเวที หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณและตอบแทนต่อคนอื่น และสิ่งอื่นที่มีบุญคุณ

ลิตดาวลัย พรศรีสมุทร และวิลาสลักษณ์ ชีววัลลี (2524 : 5) กล่าวว่า ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การรู้จักบุญคุณและตอบแทนผู้มีพระคุณ ในเมื่อมีโอกาสหรือกำลังพอที่จะทำได้

ชม ภูมิภาค (2525 : 102 - 103) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

1. กตัญญู แปลว่า รู้คุณคน หมายความว่า ใครทำอะไร ให้ก็ไม่ลืม ระลึกถึงบุญคุณได้อยู่เสมอ
2. กตเวที แปลว่า แทนคุณคน หมายความว่า ตอแทนบุญคุณของท่าน หรือสนองคุณท่าน
3. กตัญญูกตเวที หมายความว่า ผู้อุปการคุณที่ท่านทำแล้วและตอบแทนท่านว่า คนดีต้องมีคุณธรรม ชื่อนี้เป็นเครื่องหมาย ถ้าไม่มีคุณธรรมชื่อนี้เป็นเครื่องหมายก็ยังไม่รู้ไม่ได้ว่าเป็นคนดี

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การแสดงออกของบุคคล เกี่ยวกับการรู้บุญคุณ ตอแทนผู้มีพระคุณ และสิ่งอื่นที่มีบุญคุณ

ความสำคัญของความกตัญญูกตเวที

1. เป็นสิ่งที่สร้างความสงบสุขแก่สังคม
2. เป็นพื้นฐานของคุณธรรมทั้งปวง

3. เป็นสิ่งที่ช่วยมนุษย์ต่างไปจากสัตว์
4. เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความเจริญแก่ตน ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทวด

วิริยาภรณ์ ชัยชลทรัพย์ (2525 : 70 - 71) ได้ทำการศึกษาผลของกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความกตัญญูทวด ผลของการศึกษา พบว่านักเรียนที่เข้ากลุ่มสัมพันธ์มีความกตัญญูทวดที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉลวยศรี มีใจเย็น (2526 : 57) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความกตัญญูทวด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้บทบาทสมมติมีการพัฒนาจริยธรรมด้านความกตัญญูทวดที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศศิธร บรรลือสินธุ์ (2530 : 46) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูทวด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการใช้ตัวแบบมีคุณธรรมด้านความกตัญญูทวดที่สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความกตัญญูทวด สามารถพัฒนาได้หลายวิธี เช่น กลุ่มสัมพันธ์ บทบาทสมมติ การใช้ตัวแบบ ให้สำหรับในการวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ตัวแบบในการพัฒนาความกตัญญูทวด โดยการใช้ตัวแบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ และตัวแบบที่เป็นวีดิทัศน์ เนื่องจากตัวแบบทั้งสองนี้เป็นตัวแบบที่สามารถเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กสนใจและพึงพอใจเมื่อเด็กเกิดความพึงพอใจแล้วก็จะทำให้เด็กเลือกเอาแต่พฤติกรรมที่ตนเองพอใจนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญูต่อเวทีต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 115 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญูต่อเวทีต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 460 คน ตอบแบบสอบถามความกตัญญูต่อเวที

2.2 นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบแล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงลงมาต่ำ และคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 115 คน

2.3 สุ่มนักเรียนที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.2 จำนวน 30 คน แล้วขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนให้ความร่วมมือทั้ง 30 คน และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์
3. แบบสอบถามความกตัญญูทเวที

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาทฤษฎีการใช้แม่แบบของแบนดูรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แม่แบบเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างแม่แบบในการทดลอง
 - 1.2 ศึกษารายละเอียด ขอบเขต และคำจำกัดความของความกตัญญูทเวทีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม
 - 1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้หุ่นเชิดมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.4 เขียนบทละคร (Script) เพื่อสร้างหุ่นเชิดมือ กำหนดบทบาทตัวละคร แสดงเป็นตัวแบบหุ่นเชิดมือที่มีพฤติกรรมแสดงถึงความกตัญญูทเวที จำนวน 12 เรื่อง
 - 1.5 นำละครที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกกุล อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
 - 1.6 คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นแม่แบบในการใช้หุ่นเชิดมือ และฝึกซ้อมผู้แสดงแบบในแต่ละเรื่องเพื่อให้สามารถสื่อข้อความ ความรู้สึกนึกคิด ได้ตรงตามจุดประสงค์
 - 1.7 ทดลองใช้หุ่นเชิดมือก่อนนำไปทดลองจริง โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนราชวินิต จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป
- โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ ใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ เวลา 15.20 – 16.00 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิธีทัศน์ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม และกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิธีทัศน์ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.3 นำบทละคร (Script) จากโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือเพื่อสร้างวิธีทัศน์

2.4 นำบทละครที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ชุดเดิมตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นแม่แบบ และฝึกซ้อมผู้แสดงแบบในแต่ละเรื่อง เพื่อให้สามารถสื่อข้อความ ความรู้สึกนึกคิดได้ตรงตามจุดประสงค์ และทำการบันทึกวิธีทัศน์

2.6 นำโปรแกรมและวิธีทัศน์ที่สร้างขึ้นและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนราชวินิต จำนวน 15 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิธีทัศน์ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 15.20 - 16.00 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. แบบสอบถามความกตัญญูทเวที ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทเวที

3.2 ให้นิยามศัพท์เฉพาะของความกตัญญูทเวที

3.3 สร้างแบบสอบถามความกตัญญูทเวทีให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ชุดเดิมตรวจสอบความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้

คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้วิธีการทางสถิติแบบที (t-test) และคัดเลือกค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาไว้ใช้ในการทดลองได้ค่า t ระหว่าง 2.49 ถึง 7.75

3.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.5 จำนวน 38 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8974

ลักษณะและวิธีตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความกตัญญูทเวที มีลักษณะเป็นสถานการณ์ มีตัวเลือก 3 ตัว โดยให้ตอบแบบสอบถาม โดยอ่านข้อความแล้วตอบตามความเป็นจริง โดยเขียนเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่ต้องการ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่นักเรียนต้องการคำตอบที่ได้จะไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน

ความกตัญญูทเวที ด้านการให้ความช่วยเหลือ

ย่าเลี้ยงนวารามาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ขณะนี้ย่าแก่มากและช่วยตัวเองไม่ได้ นวาราก็จะช่วยป้อนอาหาร เช็ดตัว เปื้อนเสื้อผ้าเสมอ ๆ การที่นวาราทําเช่นนี้เพราะ

- ก. แม่สั่งไว้ ถ้าไม่ทำตามจะถูกลงโทษ (1)
- ข. ถ้าดูแลย่าดี นวาราก็จะได้รับเงินค่าขนมเพิ่มขึ้น (0)
- ค. นวาราก็ไม่ต้องการให้ย่าเป็นภาระต่อคนอื่น ๆ ในบ้าน (2)

การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนในแต่ละสถานการณ์ กำหนดไว้ดังนี้

- ให้ 2 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความกตัญญูทเวที
- ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความกตัญญูทเวทีบ้าง
- ให้ 0 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนไม่มีความกตัญญูทเวที

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2528 : 77) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE_1	TE_{11}	X	TE_{12}
RE_2	TE_{21}	$\sim X$	TE_{22}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
RE_1	แทน	กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้จากการสุ่ม
RE_2	แทน	กลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้จากการสุ่ม
TE_{11}	แทน	การสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1
TE_{12}	แทน	การสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1
TE_{21}	แทน	การสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2
TE_{22}	แทน	การสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2
X	แทน	การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ
$\sim X$	แทน	การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุอื่น

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขึ้นก่อนทดลอง ทำการสอบก่อนการทดลองโดยการให้กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความกตัญญูทเวที แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง
2. ขึ้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ และปฏิบัติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ ใช้เวลาหลังเลิกเรียนตอนเย็น เวลา 15.20 - 16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2537 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2537
 - 2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์ และปฏิบัติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี ใช้เวลาหลังเลิกเรียนตอนเย็น เวลา 15.20 - 16.00 น. ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2537 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2537
3. ขึ้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความกตัญญูทเวทีอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 และ 3 มาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ และนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ทาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความกตัญญูทดเวที โดยใช้สูตร

(ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2 ทาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความกตัญญูทดเวที โดยใช้สูตร

(ลัวัน สายยศ. 2531 : 170 - 171)

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ ∞ แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน คะแนนแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนจากแบบสอบถามความกตัญญูต่อเวทีของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 99)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n - 1}}}$$

$$df = n + 1$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง

$\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละกลุ่ม

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคู่ยกกำลังสอง

n แทน จำนวนคู่ของคะแนนจากการสอบครั้งแรกและครั้งหลัง

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบถามความกตัญญูต่อเวทีของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample) ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 : 96)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มทดลองที่ 1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มทดลองที่ 2
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
- D แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
- D^2 แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคู่ยกกำลังสอง
- S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที

วิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. เปรียบเทียบความกตัญญูทวดเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ
 2. เปรียบเทียบความกตัญญูทวดเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วิถีทัศน์
 3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความกตัญญูทวดเวทีของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้วิถีทัศน์
- ดังแสดงในตาราง 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความกตัญญูทวดเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความกตัญญูตเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
โดยการใช้หุ่นเชิดมือ

กลุ่มทดลองที่ 1	N	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนทดลอง	15	48.27	7.98	322	7,530	12.52**
หลังทดลอง	15	69.73	2.40			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ มีความกตัญญูตเวทีมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือทำให้นักเรียนมีความกตัญญูตเวทีมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

2. เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
โดยใช้วิธีทัศน์ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
โดยใช้วิธีทัศน์

กลุ่มทดลองที่ 2	N	X	S.D.	D	D ²	t
ก่อนทดลอง	15	46.01	7.94	311	7,197	10.87**
หลังทดลอง	15	68.13	2.72			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้วิธีทัศน์
มีความกตัญญูทเวทีมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การใช้เทคนิคแม่แบบ
โดยใช้วิธีทัศน์ทำให้นักเรียนมีความกตัญญูทเวทีมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความกตัญญูทเวทีของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและเทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความกตัญญูทเวทีของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบการใช้วิถีทัศน์

กลุ่มทดลอง	N	X	S.D.	t
กลุ่มทดลองที่ 1	15	21.41	6.64	0.28
กลุ่มทดลองที่ 2	15	20.73	7.31	

จากตาราง 4 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์มีความกตัญญูทเวทีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและเทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์ทำให้นักเรียนมีความกตัญญูทเวทีมากขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วัตถุทัศน
3. เพื่อเปรียบเทียบความกตัญญูทเวทีของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุทัศน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความกตัญญูทเวทีมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. นักเรียนมีความกตัญญูทเวทีมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุทัศน
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุทัศนมีความกตัญญูทเวทีแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญูทเวทีต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 115 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีความกตัญญูต่อเวทิต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ
2. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์
3. แบบสอบถามความกตัญญูต่อเวท

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนทดลอง

1.1 เตรียมสถานที่ คือ ห้องสมุด โรงเรียนราชวินิต ใช้เป็นสถานที่ดำเนินการทดลองโดยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ และการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์

1.2 ดำเนินการทดสอบก่อนทดลองโดยให้กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามความกตัญญูต่อเวท แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง

2. ขั้นตอนทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและปฏิบัติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันจันทร์และวันพุธ ใช้เวลาหลังเลิกเรียนตอนเย็น เวลา 15.20 - 16.00 น. เริ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2537 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2537

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์และปฏิบัติตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพฤหัสบดี ใช้เวลาหลังเลิกเรียนตอนเย็น เวลา 15.20-16.00 น. เริ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2537 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2537

3. ขั้นหลังทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตอบแบบสอบถามความกตัญญูต่อเวทอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง

4. นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความกตัญญูต่วที่ทั้งก่อนและหลังทดลองมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความกตัญญูต่วที่ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน
2. เปรียบเทียบความกตัญญูต่วที่ของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์ โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความกตัญญูต่วที่ของนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์ โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือมีความกตัญญูต่วที่มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์มีความกตัญญูต่วที่มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์มีความกตัญญูต่วที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วีดิทัศน์ที่มีต่อความกตัญญูต่วที่ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ผลการวิจัย
ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือมีความกตัญญูต่อเวทียิ่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า "นักเรียนมีความกตัญญูต่อเวทียิ่งขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ" ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นเชิดมือเป็นสิ่งที่เร้าที่ก่อให้เกิดความสนใจจดจำ เลียนแบบพฤติกรรมที่สังเกตเห็นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแบบดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 29) ได้กล่าวว่าการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมแปลกใหม่และเหมาะสมจากผู้อื่นจะช่วยชี้นำการกระทำของบุคคลได้ และยังช่วยมิให้เกิดการผิดผลาดจากการกระทำนั้น ๆ ด้วย ในกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม แม่แบบจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก เมื่อบุคคลได้เห็นการกระทำของแม่แบบก็จะสามารถรับรู้ความหมายของการกระทำนั้นได้อย่างเหมาะสม และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมิดลาร์สกี และคนอื่น ๆ (Midlarsky and others. 1973 : 321 - 328) ซึ่งได้ศึกษาผลของตัวแบบและรางวัลต่อการฝึกฝนให้เกิดพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ (Altruistic Behavior) ผลการทดลองปรากฏว่าตัวแบบและรางวัลเป็นคำพูดยกย่อง มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปลุกฝังให้เด็กเกิดพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ และยังสอดคล้องกับผลการทดลองของ สุนีย์ ชินศักดิ์ชัย (2525 : 32 - 35) ที่ทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยตัวแบบที่เป็นหุ่นเชิดมือมีการพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงจันทร์ พนุทอง (2533 : 84 - 85) ที่ทำการทดลองผลของการใช้แม่แบบหนังตะลุงที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นเชิดมือเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสนใจ เพราะการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นเชิดมือเป็นสิ่งที่เร้าที่สามารถจูงใจให้นักเรียนเผลิดเผลิน สนุกสนาน จึงทำให้นักเรียนสนใจที่จะติดตามเรื่องราวพฤติกรรมของ

แม่แบบ เมื่อนักเรียนสนใจแล้วเขาจะจดจำสิ่งที่ได้ดู สิ่งที่ดีควรปฏิบัติ นักเรียนก็จะนำสิ่งนั้นไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมเหล่านี้จากนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นเชิดมือ นอกจากความสนุกสนาน เพลิดเพลินแล้ว สิ่งทีนักเรียนได้รับและมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อนักเรียน ก็คือ ความรู้ที่จะนำไปปฏิบัติในเรื่องของความกตัญญูทดแทนที่ต่อพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

2. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์มีความกตัญญูทดแทนที่มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า "นักเรียนมีความกตัญญูทดแทนที่มากขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุปรียา อันทิวโรทัย (2529 : 68 - 71) ที่ศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 52 - 53) ที่ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ อุตสาหะ (2534 : 66) ที่ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่าการสอนโดยการใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์มีผลต่อการพัฒนาความกตัญญูทดแทนที่ของนักเรียน ทั้งนี้เพราะตัวแบบที่ผู้วิจัยเสนอในวิถีทัศน์นั้นเป็น ตัวแบบซึ่งอายุใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบนดูรา (Bandura. 1977 : 16 - 22) กล่าวว่า แม่แบบที่มีความสำคัญใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกับผู้สังเกต รวมทั้งพฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออกมีประโยชน์ต่อผู้สังเกต จะโน้มน้าวให้ผู้สังเกตใส่ใจมากขึ้น

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์มีความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า "นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดย

การใช้หุ่นเชิดมือและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิตทัศน์มีความกตัญญูทเวทีแตกต่างกัน” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการ ดังนี้

3.1 โปรแกรมการทดลอง ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมการทดลองสองโปรแกรมคือโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิตทัศน์ ซึ่งทั้งสองโปรแกรมมุ่งที่จะพัฒนาความกตัญญูทเวทีของนักเรียน โดยยึดนิยามศัพท์เฉพาะเป็นสำคัญ จึงทำให้โปรแกรมทั้งสองมีเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่สำคัญเหมือนกัน ดังนั้น กลุ่มทดลองสองกลุ่มก็จะได้อาหารต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน และวิธีการสอนวิธีก็มีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกัน คือ การช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีการพัฒนาตนเอง และแต่ละวิธีก็มีความเป็นเอกลักษณ์มีจุดเด่นแตกต่างกันไป เช่น เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากตัวแบบที่เป็นหุ่นเชิดมือ เป็นการแสดงที่นักเรียนได้เรียนรู้จากตัวแบบที่นักเรียนสนใจและจินตนาการตามไปด้วย และในขณะที่เรียนเทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิตทัศน์ก็จะเรียนรู้จากตัวแบบที่มีชีวิต คือคน และเป็นคนที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และเป็นการแสดงที่ถ่ายทอดและบันทึกเป็นเทปมาให้นักเรียนศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่าทั้งสองวิธีการที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ต่างก็มีความเหมาะสมในการพัฒนาความกตัญญูทเวทีทั้งสิ้น จึงมีผลทำให้ผลการทดลองครั้งนี้ไม่มีความแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบระหว่างการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิตทัศน์

3.2 กลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาด้านความกตัญญูทเวทีเหมือนกัน โดยมีคะแนนความกตัญญูทเวทีต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และนักเรียนมีอายุใกล้เคียงกันคือ 11 - 12 ปี และประการสุดท้ายผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี กล่าวคือ มีความสนใจ และมีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งรับฟังซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี จึงกล่าวได้ว่าบรรยากาศการทดลองของทั้งสองกลุ่มมีความสนุกสนาน ตื่นเต้น และน่าสนใจมาก จึงเป็นผลทำให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความกตัญญูทเวทีไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุที่คนสามารถพัฒนาความกตัญญูทเวทีได้ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนวและผู้ที่มีสื่อกี่ยวข้องกับนักเรียนสามารถเลือกใช้เทคนิคแม่แบบวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านความกตัญญูทเวทีตามความเหมาะสม

1.2 ครูผู้สอนในวิชาอื่น ๆ เช่น กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มสร้างประสบการณ์ชีวิต อาจจะคัดเลือกแม่แบบบางเรื่องของความกตัญญูทเวทีไปบูรณาการให้เหมาะสมกับวิชานั้น ๆ ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการทดลองการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือและการใช้วัตถุที่คนไปพัฒนาความกตัญญูทเวทีในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษา อุดมศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาความกตัญญูทเวทีให้เกิดขึ้นกับบุคคลในทุกกระดับ

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้เทคนิคแม่แบบกับเทคนิคอื่น ๆ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความกตัญญูทเวที

2.3 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความกตัญญูทเวที เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัว เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.4 ควรมีการติดตามผล เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมด้านความกตัญญูทเวทีของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม

נדרחמאגדנו

บรรณานุกรม

- กษมา จันทรแต่งผล. การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแบบกับชุดพัฒนาความ
ชำนาญกันเพียรที่มีต่อความชำนาญกันเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลังกา กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. ละครหุ่น กศน.. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2532.
- _____. ละครหุ่นเพื่อชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2535.
การศาสนา, กรม กองวัฒนธรรม. ศิลปกรรมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์-
การศาสนา, 2521.
- เกศินี โชติกลเสถียร. หุ่นเชิดมือ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น 2521.
- จารุรงค์ อาจารย์. กิจกรรมละครหุ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- ฉลวยศรี มีใจเย็น. การทดลองใช้การแสดงบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ
กตัญญูตเวทีของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ฉวี ศุภโรยธิน. เที่ยวเมืองไทย ตอนที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ :
องค์การคำครุสภา, 2514.
- ชม ภูมิภาค. ชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย,
2525.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ดวงจันทร์ หนูทอง. ผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มุ่งต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน
ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมณีเจริญ มิตรภาพ
ที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญเช ประจวบจิกรักษ์. รายงานการวิจัยเรื่องจริยธรรมของ
เยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ. การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความกตัญญูแก่เวทีสำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

หัตถิมา ระเบียงดี. ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์การตูนเพื่อพัฒนาความ
เชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
กรุงเทพมหานคร. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

ประเสริฐ เอื้อนครินทร์. การทดลองใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ
ซื่อสัตย์. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2527.

_____. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตั้ง
ทพวงมหาวิทยาลัย, 2530.

พรพันธ์ วันศุกร์. การเปรียบเทียบผลของเทคนิค "แม่แบบ" สไลด์การ์ตูนกับการพัฒนาสุขนิสัย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบ้านไผ่ จังหวัดนครราชสีมา.
ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

พุทธทาสภิกขุ. "โลกอาจรอดได้แม้เพราะกตัญญูแก่เวที" ชุมนุมข้อคิดอิสระของพุทธทาส
ภิกขุ. กรุงเทพฯ : กองตำราคณะธรรมทาน, 2499.

รัตนา ภัทรธัญญา. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการฝังตนเองด้านการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอกลองชล จังหวัดกำแพงเพชร.
ปรินญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2535. อัดสำเนา.

ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. กรุงเทพฯ : 2493.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร,
2531.

ลัดดาวัลย์ พรศรีสมุทร และวิลาสลักษณ์ ชั่ววลี. ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม
ทางจิตใจของไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

ลำยอง วิมุกตะลพ. "ความกตัญญูต่อเวทีในวรรณคดี," วัฒนธรรมไทย. 17(9) :
13-18 ; กันยายน, 2521.

วัชร ทรัพย์มี. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2522

วาริ นิยมธรรม. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบจากนิทานชาดกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม
ในนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

วิชากร, กรม. แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

วิริยาภรณ์ ชัยชลทรัพย์. การทดลองสอบความกตัญญูต่อเวทีแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญา
ต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

วีระ อู่สาหะ. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา จังหวัดชัยนาท. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ศศิธร บรรลือสินธุ์. ผลของการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูต่อเวทีของนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์. ปรินญาณินท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือจริยศึกษา. ม.ป.ท., 2530.

_____. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2523.

- _____ . แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2524.
- _____ . แผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. จันทหลวง, 2523.
- สมเดช มุ่งเมือง. "ธรรมที่ควรปลูกฝังแก่เยาวชน". คุรุปริทัศน์. 7(5) : 72-75; พฤษภาคม, 2525.
- สวนา พรพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาทางด้านความคิด และการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย. รายงานการวิจัยฉบับที่ 3 กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- สังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, สภา. "แนวการสอนจริยศึกษาเรื่องความกตัญญูต่อบุคคล". คู่มือครูจริยศึกษาภาคปฏิบัติ เรื่องแนวการสอนจริยศึกษา. ม.ป.ท., 2520.
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- สุทธิพงศ์ ตันตยาพิศาลสิทธิ์. "หลักพระพุทธศาสนา," มิตรครู. 30(22) : 3-4; พฤศจิกายน, 2531.
- สุนัย ชินศักดิ์ชัย. การทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็น "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- สุปรียา อันทิวโรทัย. ผลการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สุนัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- อัจฉรา ชีวานพัฒนางค์. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

Bandura Albert. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice - Hall, 1977.

Bandura, A. and R.H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York : Holt, Rinehart and Winston. Inc., 1963.

Bandura, Joan E. Grusec and France L. Menlove. "Observational Learning as a Function of Symbolization and Incentive Set," Child Development. 37 : 499 - 506 ; September, 1966.

Blackman, Carth J. and Silberman Adalph. Modification of Child and Adolescent Behavior. Belmont California : Wadsworth Publishing Company Inc., 1975.

Bornsten, M.R., A.S. Bellack and M. Herson. "Social-Skills Training for Unassertive Children : A Multiple Baseline Analysis." Journal of Applied Behavior Analysis. 10 : 183 - 185, 1977.

Daltion. Sunblad and Hlbett : An Application of Principles of Social Learning to Training in Communication of Empathy," Journal of Counseling Psychology. 20 : 1973.

Hastings, Sue and Ruthenberg, Dorcas. How to Produce Puppet Plays. New York : Harper & Brothers, 1940.

Hick, D. J. "Imatation and Relation of Film Aggressive Peer and Adult Models," Journal of Personality and Social Psychology. 2 : 197 - 200 ; 1965.

Jafee, Peter G. and Peter M. CAR SON. "Modeling Therapy for Test Anxiety : The Role of Model Effect and Consequenc," Behavior Research and Therapy. 10 : 329 - 339 ; November, 1972.

- Midlarsky, E., Jame H. Bryan and Philip Brickman. "Aversive Approval : Interaction Effect of Modeling and Reinforcement on Altruistic Behavior," Child Development. 44 : 321 - 328 ; June, 1973.
- O'Corner, Robert D. "Modification of Social Withdrwal Through Symbolic Modeling, "Journal of Applied Behavior Analysis. 2 : 15 - 22 ; 1969.
- Rosenthal, Ted L. and Barry J. Zimmerman. "Organization, Observation and Guide Practice in Concept Attainment and Generalization, "Child Development," 44 : 606 - 613 ; September, 1973.

තාක්ෂණ

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามความถี่การเกิดอุบัติเหตุ
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความถี่การเกิดอุบัติเหตุ
- ค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถามความกตัญญูทดเวท

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความกตัญญูทดเวท มีทั้งหมด 38 ข้อ
2. แบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามให้ตรงความรู้สึกหรือการกระทำของนักเรียน ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน คำตอบที่นักเรียนเลือกตอบในแต่ละข้อนั้น ไม่มีถูกหรือผิด และไม่กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนของนักเรียน จึงขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย X ให้ตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนเลือกบนกระดาษคำตอบ

โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

- ข้อ 1. ขณะที่จิราภรณ์ และเพื่อน ๆ รับประทานอาหารอยู่ในร้านแห่งหนึ่ง ยังเอื้อมจิราภรณ์พ่อกำลังเมาเหล้าส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น ๆ อยู่ในร้าน เพื่อน ๆ ไม่รู้จักพ่อของเธอ ดังนั้นจิราภรณ์จึงทำเป็นไม่รู้จักพ่อของเธอ และเดินออกจากร้านนี้ไปพร้อมกับเพื่อน ๆ นักเรียนจะกระทำเช่นเดียวกับจิราภรณ์หรือไม่ ?
- ก. ทำ เพราะถ้าเพื่อนรู้ว่าเป็นพ่อจะอายเพื่อน
 - ข. ไม่ทำ เพราะกลัวว่าคนอื่นจะว่าจิราภรณ์เป็นคนลืมหืม
 - ค. ไม่ทำ เพราะถึงอย่างไรก็เป็นพ่อ ควรจะขอตัวจากเพื่อนแล้วพาพ่อกลับบ้าน

- ข้อ 2. บ้านของยศธรมีฐานะยากจน พ่อแม่มีลูกหลายคน จึงต้องใช้จ่ายอย่างประหยัด ในภาคเรียนนี้โรงเรียนจะจัดทัศนศึกษา พ่อและแม่อนุญาตให้ยศธรไป แต่ยศธรตัดสินใจไม่ไปเพราะอะไร ?
- ก. ยศธรกลัวพ่อ ๆ และน้อง ๆ จะเกลียด
 - ข. คิดว่าช่วยพ่อแม่ทำงานดีกว่าไปเที่ยว
 - ค. คิดว่าน่าจะเก็บเงินไว้ใช้ในเวลาที่จำเป็น
- ข้อ 3. ในตอนเย็นทุกวัน ชัชกานต์จะเรียนพิเศษที่บ้าน โดยพ่อของเขาจ้างครูนาตยามาเป็นครูสอนพิเศษ ทุกครั้งก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว ชัชกานต์จะยกมือไหว้และแสดงความเคารพครูนาตยา ถ้านักเรียนเป็นชัชกานต์ นักเรียนจะทำเหมือนชัชกานต์หรือไม่?
- ก. ทำ เพราะครูคือผู้ที่ควรเคารพ
 - ข. ทำ เพราะเพื่อน ๆ ที่เรียนพิเศษก็ทำเช่นเดียวกัน
 - ค. ไม่จำเป็นต้องทำ เพราะครูนาตยาได้ค่าจ้างสอนเป็นสิ่งตอบแทนแล้ว
- ข้อ 4. เมื่อพ่อแม่ให้อรจิราช่วยล้างจานและถูบ้าน อรจิราช่วยทำเป็นอย่างดี ถ้านักเรียนเป็นอรจิรา นักเรียนจะกระทำเช่นอรจิราหรือไม่?
- ก. ทำ เพราะเป็นหน้าที่ลูกต้องช่วยพ่อแม่
 - ข. ทำ เพราะถ้าไม่ทำอาจถูกลงโทษ
 - ค. ทำ เพราะอรจิราต้องการให้พ่อแม่ซื้อของเล่นให้
- ข้อ 5. สุรศักดิ์กับวิษณุ เป็นเพื่อนรักกัน และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สุรศักดิ์ได้รับมอบหมายจากครูฝ่ายปกครองให้คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียนที่ชอปปิ้งของเล่นที่ไม่จำเป็นนอกโรงเรียน แล้วรายงานให้ครูทราบ วันหนึ่งสุรศักดิ์พบวิษณุที่กำลังซื้อของเล่นอยู่ วิษณุจึงขอร้องไม่ให้สุรศักดิ์รายงานเรื่องนี้ให้ครูทราบ ถ้านักเรียนเป็นสุรศักดิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร?
- ก. รายงานให้ครูทราบ เพราะไม่ต้องการให้วิษณุกลับมาชอปปิ้งของเล่นอีก
 - ข. รายงานให้ครูทราบ เพราะทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ค. ไม่รายงานให้ครูทราบ เพราะเพื่อนกันต้องช่วยเหลือกัน

ข้อ 6. ขณะที่รจนวรรณกำลังเล่นวิดีโอเกมอย่างสนุกสนานนั้น แม่ก็เรียกให้รจนวรรณไปซื้อของที่ตลาด เธอก็ต้องไปเพราะอะไร?

- ก. เธอพอใจทำงานให้แม่เป็นประจำอยู่แล้ว
- ข. เธอเอาไว้มอบให้เพื่อน ๆ ฟังว่าเป็นเด็กดีของพ่อแม่เหมือนคนอื่น ๆ
- ค. แม่เป็นคนดุและตีเจ็บ

ข้อ 7. พ่อแม่ของมณัสชัยมีฐานะยากจน ต้องทำงานตั้งแต่เช้าจนค่ำ มณัสชัยจึงช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านหลังจากกลับจากโรงเรียนทุกวัน จึงไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือเพิ่มเติม และทำแบบฝึกหัดให้ทันเพื่อน ๆ ถ้านักเรียนเป็นมณัสชัย นักเรียนจะอย่างไร?

- ก. ไม่ช่วยพ่อแม่ทำงานเพราะต้องการเรียนให้ทันเพื่อน ๆ
- ข. ทำแบบฝึกหัดให้เสร็จก่อน ถ้ามีเวลาเหลือจึงจะช่วยพ่อแม่ทำงาน
- ค. แบ่งเวลาสำหรับการเรียนส่วนหนึ่ง และเวลาที่เหลือสำหรับช่วยพ่อแม่ทำงาน

ข้อ 8. ก่อนวันปิดภาคเรียน คุณครูได้ประกาศผลสอบ ปรากฏว่าวิชานี้สอบได้ที่ 1 และได้รับทุนพระราชทาน คุณพ่อและคุณแม่จึงให้รางวัลที่ภูมิใจรัชนิมาก ถ้านักเรียนเป็นวิชานี้ นักเรียนจะอย่างไร?

- ก. ยกมือไหว้และกล่าวขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่
- ข. แสดงท่าทางดีใจ
- ค. กล่าวขอบคุณ

ข้อ 9. เมื่อพ่อพากาญจนาไปบ้านย่า กาญจนาสวัสดีคุณย่าโดยคุณพ่อไม่ต้องเตือน ถ้านักเรียนเป็นกาญจนา นักเรียนจะกระทำอย่างกาญจนาหรือไม่?

- ก. ทำเพราะเป็นสิ่งที่ดี
- ข. ทำเพราะกลัวพ่อตี
- ค. ไม่ทำเพราะไม่จำเป็น

ข้อ 10. แม่ของนทีมีอาชีพขายข้าวแกง นทีช่วยแม่ขายข้าวแกงตอนเย็นทุกวัน วันหนึ่งเพื่อนสนิทมาชวนนทีไปวิ่งเล่น แต่นทีไม่ไปเพราะอะไร?

- ก. ต้องการให้แม่รัก แม่จะได้ซื้อของเล่นให้
- ข. พี่และน้องช่วยแม่ขายข้าวแกง นทีจึงต้องช่วยด้วย
- ค. เป็นความพอใจของนทีเองที่ได้ช่วยเหลือแม่

- ข้อ 11. ทุกวันเสาร์อาจจะพาชินารณไปว่ายน้ำที่สระว่ายน้ำและไปเดินเล่นที่ห้างสรรพสินค้า ทำให้ชินารณมีความสุขกับชีวิตในวันเสาร์มาก แต่ชินารณก็ไม่ลืมที่จะขอบคุณคุณอาทุกครั้ง ถ้านักเรียนเป็นชินารณ นักเรียนจะทำหรือไม่?
- ทำเพราะเป็นสิ่งที่ดี
 - ทำเพราะอาบอกให้ทำ
 - ไม่ทำเพราะถึงอย่างไรอาก็พาไปเพราะเป็นหน้าที่ของอา
- ข้อ 12. ลัปดาห์หน้าโรงเรียนจะจัดลัปดาห์ท้องสมุดและมีการแข่งขันเปิดพจนานุกรม คุณครูมาถามความสมัครใจของวิษญ์ เพราะเห็นว่าเธอเป็นเด็กที่เรียนเก่ง ถ้านักเรียนเป็นวิษญ์ นักเรียนจะอย่างไร?
- รีบบอกปฏิเสธครูทันที
 - บอกกับครูว่าผมขอไปคิดดูก่อนครับ
 - ตอบตกลงทันที
- ข้อ 13. ในช่วงเวลาก่อนพักกลางวัน อาจารย์ยุพินได้ออกให้ชนิกาไปเชิญอาจารย์วัฒนามาทานข้าวที่ห้องพักครู ถ้านักเรียนเป็นชนิกา นักเรียนจะไปบอกอาจารย์วัฒนาว่าอย่างไร?
- วันนี้อาจารย์ยุพินให้อาจารย์ไปทานข้าวที่ห้องพักครู
 - อาจารย์คะ อาจารย์ยุพินให้มาเรียนเชิญไปรับประทานอาหารกลางวันที่ห้องพักครูค่ะ
 - อาจารย์คะ อาจารย์ยุพินให้มาบอกว่ากลางวันให้ไปทานข้าวที่ห้องพักครู
- ข้อ 14. ทุกวันในตอนเช้าและเย็น จรรยาวรรณจะต้องไหว้พ่อแม่ก่อนไปโรงเรียนและกลับจากโรงเรียนเสมอ ถ้านักเรียนเป็นจรรยาวรรณนักเรียนจะกระทำหรือไม่?
- ทำ เพราะกลัวพ่อแม่ตี
 - ทำ เพราะเป็นมารยาทที่ดี
 - ไม่จำเป็นต้องทำเพราะพบกันทุกวันอยู่แล้ว

ข้อ 15. ชู้ตว่ายนํ้าของนิสาเก่ามากจึงถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียนเสมอ เธอจึงต้องการซื้อชู้ตว่ายนํ้าใหม่ แต่เธอทราบว่่าพ่อแม่มีความจำเป็นในการใช้เงินในช่วงนี้มาก ถ้านักเรียนเป็นนิสา นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ก. ขอเงินซื้อชู้ตว่ายนํ้าใหม่ เพราะถึงอย่างไรก็ต้องซื้ออยู่แล้ว
- ข. ใส่ชู้ตว่ายนํ้าชุดเดิมไปก่อน รอให้พ่อแม่มีเงินเหลือพอ แล้วค่อยซื้อชุดใหม่
- ค. ใส่ชู้ตว่ายนํ้าชุดเดิมไปก่อน แล้วเก็บเงินซื้อเองโดยไม่ต้องขอเงินพ่อแม่

ข้อ 16. ขณะที่รัฐพลและเพื่อน ๆ กำลังเล่นกันอยู่ในสนามของโรงเรียน รัฐพลหันไปเห็นครูสอนภาษาอังกฤษทอมหัวของมากมาย ถ้านักเรียนเป็นรัฐพล นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ก. แกล้งมองไม่เห็นครู เพราะกลัวครูใช้ขณะที่เล่นกับเพื่อน ๆ
- ข. เดินไปหาครูเพื่อรับอาสาช่วยครูถือของ
- ค. ยืนเฉย ๆ รอให้ครูเรียกเสียก่อนจึงจะไปช่วยถือของ

ข้อ 17. ในวันขึ้นปีใหม่ นักเรียนชั้น ป.6 ส่วนหนึ่งพากันไปอวยพรวันเกิดคุณครูประจำชั้น แต่มีนักเรียนอีกส่วนหนึ่งพากันไปเล่นที่สนามเด็กเล่น เพราะชั่วโมงนี้เป็นชั่วโมงที่คุณครูไม่มาสอน ถ้านักเรียนเรียนอยู่ในห้องนี้ นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ก. ไปเล่นที่สนามเด็กเล่น เพราะนาน ๆ จะมีโอกาสแบบนี้สักครั้ง
- ข. ไปอวยพรคุณครู เพราะเพื่อน ๆ เขาไปกันจึงต้องไปด้วย
- ค. ไปอวยพรคุณครู เพราะการอวยพรเป็นสิ่งที่ดีที่ควรกระทำ

ข้อ 18. วรพลเล่าให้เพื่อน ๆ ในห้องฟังว่า แม้ว่าเขาจะยากจน แต่ในอนาคตเขาอยากจะเป็นหมอรักษาคณจน และจะได้ดูแลพ่อแม่ยามที่ท่านเจ็บป่วย นักเรียนเคยคิดถึงอนาคตเหมือนอย่างท่่าวรพลคิดบ้างหรือไม่?

- ก. คิด เพราะทุกคนควรคิดถึงอนาคตไว้บ้าง
- ข. คิด เพราะจะได้ปรนิบัติรับใช้พ่อแม่
- ค. ไม่คิด เพราะเป็นเรื่องไร้สาระ คิดแล้วไม่เกิดประโยชน์

- ข้อ 19. เมื่อวานนี้ ริสาได้นัดกับคุณป้าว่าจะไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า แต่เมื่อถึงเวลานัด ริสาก็ไม่ไปตามเวลาที่นัดกับคุณป้า เพราะริสาไม่สบายกระทันหัน ถ้านักเรียนเป็นริสา นักเรียนจะอย่างไร
- โทรศัพท์ไปบอกคุณป้าว่าไม่สบาย และกล่าวคำขอโทษ
 - ทำเป็นลืมไปเลย
 - รอให้คุณป้าหายโกรธ แล้วค่อยไปขอโทษ
- ข้อ 20. ครูมักจะกล่าวกับนักเรียนเสมอ ๆ ว่า "คนทุกคนควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าใครเคยช่วยเหลือเขา เมื่อเรามีโอกาสเราควรช่วยเหลือเขาบ้าง" ถ้านักเรียนได้ยินสิ่งที่ครูบอกนักเรียน นักเรียนจะกระทำตามที่ครูบอกหรือไม่?
- กระทำตาม เพราะตอนหนึ่งที่เขาเคยช่วยเหลือเรา
 - กระทำตาม เพราะทุกคนควรช่วยเหลือตัวเองก่อน
 - ไม่กระทำตาม เพราะทุกคนควรช่วยเหลือตัวเองก่อน
- ข้อ 21. อัมพรมาเรียนหนังสือในตัวจังหวัด จึงต้องมาอาศัยอยู่กับลุง ทุก ๆ วัน อัมพรจะช่วยงานในบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ล้างจาน เป็นต้น ถ้านักเรียนเป็นอัมพร นักเรียนจะทำเหมือนอัมพรหรือไม่?
- ทำ เพราะเป็นการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - ทำ เพราะต้องการแบ่งเบาภาระบ้านลุง
 - ไม่ทำ เพราะต้องการมาเรียนหนังสือ ไม่ใช่มาช่วยทำงาน
- ข้อ 22. ย่าเลี้ยงนวารามาตั้งแต้อย่างเป็นเด็ก ขณะนี้ย่าแก่มากและช่วยตัวเองไม่ได้ นวราจึงช่วยป้อนอาหาร เช็ดตัว เปลี่ยนเสื้อผ้า เสมอ ๆ ถ้านักเรียนเป็นนวรา นักเรียนจะกระทำเช่นเดียวกับนวราหรือไม่?
- ทำ เพราะแม่สั่งไว้ ถ้าไม่ทำตามจะถูกลงโทษ
 - ถ้าดูแลย่าดี นวราจะได้รับเงินค่าขนมเพิ่มขึ้น
 - นวราไม่ต้องการให้ย่าเป็นภาระต่อคนอื่น ๆ ในบ้าน

- ข้อ 23. ในวันจันทร์จะมีคณะกรรมการโรงเรียนมาตรวจเยี่ยม อานนท์และเพื่อน ๆ จึงมาช่วย
ครูทำความสะอาดและจัดห้องเรียนในวันอาทิตย์ การที่อานนท์ทำเช่นนั้นเพราะอะไร?
- เป็นหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่จะต้องช่วยกันรักษาความสะอาด
 - อานนท์ต้องการให้ครูรักและให้คะแนนเพิ่มขึ้น
 - เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ต่างก็เต็มใจมาช่วยครูทำความสะอาด
- ข้อ 24. ในวันหยุด นัฏาพบครูอุทัยที่ตลาด เธอหยุดพักกายและทำความสะอาดครุเสมอ ๆ
ถ้านักเรียนเป็นนัฏา นักเรียนจะกระทำอย่างไร?
- ทำเพราะคุณครูเป็นผู้มีพระคุณต่อเรา
 - ทำเพราะคุณครูอุทัยเป็นคนดี
 - ไม่ทำเพราะนัฏาและคุณครูอุทัยสนิททุกวัน
- ข้อ 25. ทุกวันเสาร์ ธนวัชรจะไปว่ายน้ำกับน้า ก่อนจะลงสระว่ายนํ้าจะบอกธนวัชรทุกครั้ง
ว่าอย่าไปว่ายน้ำลึก ถ้านักเรียนเป็นธนวัชร นักเรียนจะกระทำตามที่น้าบอกหรือไม่?
- ทำ เพราะกลัวถูกน้าลงโทษ
 - ทำ เพราะคิดว่าน้ารักเตือนด้วยความรักและห่วงใย
 - ไม่ทำ เพราะคิดว่าตนเองว่ายน้ำเก่งอยู่แล้ว
- ข้อ 26. แม่ของวิภาวีมีอาชีพค้าขาย เนื่องจากแม่มีงานยุ่งมาก วิภาวีจึงช่วยแม่ขายของ
ในวันหยุดเป็นประจำ แต่ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ที่จะถึงนี้ เพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน
จัดไปเที่ยวด้วยกัน แม่ของวิภาวีอนุญาตให้วิภาวีไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ได้ ถ้านักเรียน
เป็นวิภาวี นักเรียนจะไปเที่ยวหรือไม่?
- ไม่ไป เพราะเพื่อน ๆ อีกหลายคนก็ไม่ไปเช่นกัน
 - ไม่ไป เพราะอยากช่วยแม่ทำงานอีกแรงหนึ่ง
 - ไป เพราะนาน ๆ จะมีโอกาสแบบนี้สักครั้ง
- ข้อ 27. ในวันหยุด สุศิลป์และเพื่อนจะไปเที่ยวด้วยกันเสมอ วันหนึ่งแม่ป่วยหนัก ไม่มีใครช่วย
ดูแล แม่อนุญาตให้สุศิลป์ไปเที่ยว แต่สุศิลป์ไม่ไปเพราะอะไร?
- สุศิลป์กลัวพ่อตุ๊กไม่อยู่ดูแลแม่
 - ลูกที่ติดต้องคอยดูแลเอาใจใส่พ่อแม่ขณะที่ท่านเจ็บป่วย
 - เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ก็มักจะอยู่ดูแลแม่ของเขา เมื่อแม่ของเขาป่วย

- ข้อ 28. ทุกครั้งที่จุฑามาศเห็นครูกำลังทำงาน จุฑามาศจะรับอาสาช่วยครูทำงานทันที ถ้านักเรียนเป็นจุฑามาศ นักเรียนจะกระทำเหมือนจุฑามาศหรือไม่?
- ก. กระทำ เพราะต้องการช่วยเหลือครูทำงานให้เสร็จเร็วขึ้น
 - ข. กระทำ เพราะกลัวเพื่อน ๆ ตำหนิว่าไม่ช่วยครูทำงาน
 - ค. ไม่กระทำ เพราะไม่ใช่หน้าที่ของนักเรียน
- ข้อ 29. ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ พ่อแม่ของธรรารธรรมจะใช้เขาให้ช่วยทำงานบ้าน แต่ธรรารธรรมชอบนัดเพื่อน ๆ ไปเที่ยวในวันหยุด โดยบอกพ่อแม่ว่าจะไปเรียนพิเศษที่โรงเรียน เพื่อไม่ให้ท่านสงสัย ถ้านักเรียนเป็นธรรารธรรม นักเรียนจะทำเช่นนั้นหรือไม่?
- ก. ทำ เพราะในวันธรรมดาไม่มีโอกาสไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ
 - ข. ไม่ทำ เพราะถ้าพ่อแม่รู้ความจริงคงเสียใจ
 - ค. ไม่ทำ เพราะอยากช่วยพ่อแม่ทำงานในวันหยุดมากกว่า
- ข้อ 30. เพื่อนรักของประกิต ช่วยให้เขาหนีโรงเรียนออกไปเที่ยว เขาปฏิเสธเพราะนักถึงคำสอนของพ่อแม่ว่า เด็กดีต้องตั้งใจเรียน ถ้านักเรียนเป็นประกิต นักเรียนจะกระทำอย่างไร?
- ก. ไม่ไปเพราะถ้าหากครูจับได้จะต้องถูกลงโทษ
 - ข. ไปเพราะเพื่อนรักอุตส่าห์มาชวน
 - ค. ไม่ไปเพราะถ้าหากพ่อแม่รู้ท่านคงเสียใจ
- ข้อ 31. ทุก ๆ วันหลังกลับจากโรงเรียน คุณแม่จะบอกวิชาเสมอว่า ต้องทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อยเสียก่อนแล้วจึงค่อยไปเล่น หรือดูโทรทัศน์ ถ้านักเรียนเป็นวิชา นักเรียนจะเชื่อหรือไม่?
- ก. ไม่เชื่อ เพราะตั้งใจว่าจะไปทำการบ้านที่โรงเรียนในตอนเช้า
 - ข. เชื่อ เพราะมีเวลานั้นอาจจะต้องทำการบ้านจนดึก
 - ค. เชื่อ เพราะรู้ว่าคุณแม่หวังดีกับตนเอง

ข้อ 32. ในช่วงเวลาพักกลางวัน สาลิตาได้นำสมุดแบบฝึกหัดไปส่งให้อาจารย์ประนมตรวที่โต๊ะของอาจารย์ บังเอิญเมื่อไปปิดแจกันดอกไม้ที่หน้าประตู ซึ่งในขณะนั้นไม่มีใครเห็นเลย ถ้านักเรียนเป็นสาลิตา นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ก. รีบไปเรียนให้อาจารย์ทราบ และกล่าวคำขอโทษ
- ข. อยู่เฉย ๆ ทำเป็นไม่รู้เรื่อง
- ค. บอกเพื่อน และให้เพื่อนไปบอกอาจารย์

ข้อ 33. ทุกวันพระ ปุณและย่าจะไปทำบุญที่วัด กิริติจะช่วยถือของไปทุกครั้ง บังเอิญวันพระนี้ กิริติไม่สบาย เขาจึงไม่ได้ไปช่วยถือของให้ท่านทั้งสอง กิริติรู้สึกไม่สบายใจมาก ท่านคิดว่าเพราะอะไร?

- ก. กิริติไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของหลานที่ดี
- ข. คนอื่น ๆ ในบ้านช่วยปู่และย่าถือของไปวัดแล้ว
- ค. ถ้าไม่ได้ช่วยปู่และย่า อาจถูกแม่ลงโทษได้

ข้อ 34. จินดาตั้งใจจะเก็บเงินที่เหลือจากค่าขนมไว้ซื้อของขวัญให้พ่อในวันเกิด พ่อเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งก็มีคนนำสิ่งของสิ่งหนึ่งที่จินดาอยากได้ไว้เองมาขายในราคาถูก ถ้านักเรียนเป็นจินดา นักเรียนจะทำอย่างไร?

- ก. เก็บเงินไว้ซื้อของขวัญให้พ่อ เพราะเคยบอกพ่อไว้แล้วว่าซื้อของขวัญให้
- ข. เก็บเงินไว้ซื้อของขวัญให้พ่อ เพราะของขวัญเป็นเครื่องตอบแทนคุณความดีที่ท่านมีต่อเรา
- ค. ซื้อของที่ตนเองอยากได้ ส่วนของขวัญให้พ่อค่อยซื้อในโอกาสต่อไป

ข้อ 35. ทุกครั้งที่ครูให้ช่วยทำงานบางอย่าง เช่น ลบกระดานดำ จัดหนังสือ ไปเอาของ เป็นต้น ศรวณะ จะอาสาทำทุกครั้ง ทั้ง ๆ ที่อาจารย์ไม่ได้ระบุว่าให้ใครทำ ทำให้เพื่อน ๆ บางคนกล่าวหาว่าศรวณะ ทำงานเอาหน้า ถ้านักเรียนเป็นศรวณะ นักเรียนจะทำเช่นเดียวกับศรวณะหรือไม่?

- ก. ไม่ทำ เพราะกลัวว่าเพื่อน ๆ จะว่าทำงานเอาหน้า
- ข. ทำเพราะเพื่อน ๆ อีกหลายคนก็ทำเช่นกัน
- ค. ทำ เพราะต้องการช่วยครูทำงาน

ข้อ 36. ปราณี จินตหรา และปาริฉัตร เดินเข้าประตูโรงเรียนมาด้วยกัน ปราณีเห็นครูเวรยืนอยู่จึงยกมือไหว้ จินตหราเห็นดังนั้นจึงพูดกับปราณีว่า ไปไหว้ทำไม ครูคนนั้นไม่ได้สอนเรา ถ้านักเรียนเป็นปาริฉัตร ซึ่งเดินมากับปราณีและจินตหรา นักเรียนจะไหว้ครูเวรคนนั้นหรือไม่?

- ก. ไม่ไหว้เพราะครูคนนั้นไม่ได้สอนตน
- ข. ไหว้เพราะเป็นการทำตามระเบียบของโรงเรียน
- ค. ไหว้เพราะครูทุกมีส่วนช่วยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน

ข้อ 37. เย็นวันหนึ่ง รวีไปโรงพยาบาลเพื่อไปเยี่ยมคุณตาซึ่งนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล ถ้านักเรียนเป็นรวีนักเรียนจะใช้คำพูดอย่างไร? ที่จะเป็นการให้กำลังใจคุณตา

- ก. เป็นยังไงบ้างครับ คุณตารู้สึกดีขึ้นหรือยังครับ
- ข. อีกหลายวันไหมกว่าคุณตาจะหาย
- ค. ที่จริง ดู ๆ คุณตาก็ไม่เป็นอะไรนี่ ไม่น่าจะต้องเสียเวลานานอนโรงพยาบาลเลย

ข้อ 38. ครูคัดเลือกสมภพให้เป็นตัวแทนไปแข่งขันการประกวดคัดลายมือ สมภพฝึกซ้อมคัดลายมือทุกวัน ทั้ง ๆ ที่ลายมือของเขาสวยงามอยู่แล้ว ถ้านักเรียนเป็นสมภพ นักเรียนจะกระทำอย่างสมภพหรือไม่?

- ก. กระทำ เพราะต้องการสร้างชื่อให้กับโรงเรียน
- ข. ไม่นั่นใจ เพราะขึ้นอยู่กับว่าจะมีเวลามากน้อยแค่ไหน
- ค. ไม่กระทำ เพราะจะได้เอาเวลาไปทำอย่างอื่น

ค่าเฉลี่ยแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อ	ก	ข	ค		ข้อ	ก	ข	ค
1	0	1	2		20	2	1	0
2	0	1	2		21	1	2	0
3	2	1	0		22	1	0	2
4	2	1	0		23	2	1	0
5	1	2	0		24	2	1	0
6	2	1	0		25	1	2	1
7	0	1	2		26	1	2	0
8	2	0	1		27	0	2	1
9	2	1	0		28	2	1	0
10	0	1	1		29	0	1	2
11	2	1	0		30	1	0	2
12	0	1	1		31	0	1	2
13	0	2	1		32	2	0	1
14	1	2	0		33	2	0	1
15	0	1	1		34	1	2	0
16	0	2	1		35	0	1	2
17	0	1	1		36	0	1	2
18	1	2	0		37	2	1	0
19	2	0	1		38	2	1	0

ตาราง 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความถี่

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	3.76	20	7.56
2	5.73	21	3.62
3	4.54	22	4.25
4	6.25	23	5.76
5	7.50	24	6.26
6	7.75	25	4.33
7	6.19	26	4.10
8	2.49	27	3.22
9	5.46	28	4.55
10	3.47	29	4.31
11	6.58	30	4.53
12	7.52	31	6.23
13	3.65	32	6.18
14	8.38	33	2.63
15	5.35	34	3.46
16	3.84	35	5.65
17	4.67	36	6.65
18	4.06	37	5.07
19	3.82	38	2.87

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .8974

ตาราง 6 แสดงคะแนนความกตัญญูทเวทีของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	48	73
2	46	68
3	54	71
4	39	66
5	44	68
6	52	72
7	64	71
8	60	73
9	53	72
10	56	70
11	38	67
12	41	70
13	39	68
14	44	71
15	46	66
$\bar{X}$	48.27	69.73
S.D.	7.97	2.40

ตาราง 7 แสดงคะแนนความกตัญญูทวดตัวของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	39	64
2	31	66
3	34	71
4	40	69
5	44	63
6	48	64
7	50	67
8	50	67
9	51	70
10	52	70
11	53	71
12	54	69
13	55	69
14	55	71
15	55	71
$\bar{X}$	46.01	68.13
S.D.	7.94	2.72

ตาราง 8 แสดงความแตกต่างของคะแนนความกตัญญูต่อเวทีของนักเรียนก่อนและหลัง
การทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
1	25	25
2	22	35
3	17	37
4	27	29
5	24	19
6	20	16
7	07	17
8	13	17
9	19	19
10	14	18
11	29	18
12	29	15
13	29	13
14	27	16
15	20	16
$\bar{X}$	21.47	20.73
S.D.	6.64	7.31

ภาคผนวก ข

- โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ เพื่อพัฒนาความกตัญญูทเวที (สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1)
- โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุชิ้น เพื่อพัฒนาความกตัญญูทเวที (สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2)

โปรแกรมที่ใช้ในกลุ่มทดลองที่ 1

ครั้งที่	หัวเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและครูกับนักเรียน 2. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ 3. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบความหมายและพฤติกรรมของการแสดงความกตัญญูกตเวที	1. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนทักทายกันส่วนรูปผลไม้คนละ 1 ชิ้น 2. ให้นักเรียนที่มีรูปผลไม้นิดเดียวกัน จับกลุ่มกันจะได้ 5 กลุ่ม 3. ให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกัน ชักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน ภายในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลา ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 มาแนะนำเพื่อนในกลุ่มหน้าชั้น จนครบทุกกลุ่ม 4. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกัน และแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จักด้วย 5. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการ เวลาที่จะใช้ในการทดลองให้นักเรียนทราบ 6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมาย และลักษณะของพฤติกรรมการแสดงความกตัญญูกตเวที และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย 7. ครูนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

ครั้งที่	หัวเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ความกตัญญูทเวที ด้านการแสดง ความเคารพนับถือ ได้แก่การไหว้	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความเคารพนับถือ ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้	ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 11 ผู้วิจัยดำเนินการ ใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่น เชิดมือเป็น 3 ขั้นตอน ทุกครั้ง ดังนี้
3	ความกตัญญูทเวที ด้านการแสดง ความเคารพนับถือ ได้แก่การเคารพ รักใคร่	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงเคารพนับถือต่อ บิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่	1. ชื่นนำ ครูสนทนาซักถามนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดตามจุดมุ่งหมาย ในแต่ละหัวเรื่อง
4	ความกตัญญูทเวที ด้านการแสดง ความเคารพนับถือ ได้แก่การใช้คำพูด ที่ไพเราะ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความเคารพนับถือ ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ ไพเราะ	2. ชื่นเสนอแม่แบบ ครูแสดงหุ่นเชิด มือ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความ- กตัญญูทเวทีในลักษณะที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย ในแต่ละครั้ง พร้อมทั้ง ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและซักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิด ความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรม ของแม่แบบ และให้แสดงพฤติกรรม นั้น ๆ ตามแม่แบบ
5	ความกตัญญูทเวที ด้านการแสดง ความเคารพนับถือ ได้แก่การกล่าว ขอบคุณและกล่าว คำขอโทษ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความเคารพนับถือ ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ	3. ชื่นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปสิ่ง ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่น เชิดมือ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่ โรงเรียนและที่บ้าน
6	ความกตัญญูทเวที ด้านการปฏิบัติตาม คำสั่งสอน ได้แก่ การอยู่ในโอวาท	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ บิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การอยู่ในโอวาท	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ความกตัญญูทศเวที ด้านการปฏิบัติตาม คำสั่งสอน ได้แก่ การปฏิบัติตามคำ ตักเตือน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การปฏิบัติตามคำตัก- เตือน	
8	ความกตัญญูทศเวที ด้านการปฏิบัติตาม คำสั่งสอน ได้แก่ การไม่ทำตนให้ เป็นที่เสื่อมเสียชื่อ เสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การไม่ทำตนให้ เป็นที่ เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ วงศ์ตระกูลและผู้มี พระคุณ	
9	ความกตัญญูทศเวที ด้านการให้ความ ช่วยเหลือ ได้แก่ การแบ่งเบาภาระ และการช่วย ทำงานที่สามารถ ช่วยได้	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ให้ความช่วยเหลือต่อ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การช่วยแบ่งเบาภาระ และช่วยทำงานที่ สามารถช่วยได้	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	ความกตัญญูทวดเวที การให้ความช่วยเหลือได้แก่ การ ไม่ละทิ้งบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครู อาจารย์ ในเวลา ที่เดือดร้อน ลำบาก	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ให้ความช่วยเหลือต่อ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การไม่ละทิ้งในเวลาที่ เดือดร้อน ลำบาก	
11	ความกตัญญูทวดเวที	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความกตัญญูทวดเวที ต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์	
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ เรื่องความกตัญญูทวดเวที จากการใช้เทคนิคแม่- แบบโดยการใช้หุ่นเชิด- มือ	1. ครูให้นักเรียนสรุปและทบทวน เกี่ยวกับลักษณะของความกตัญญูทวดเวที ที่ได้จากการเรียนรู้โดยสังเกตุจาก เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ และครูสรุปเพิ่มเติม 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น 3. ครูกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคน และกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 40 นาที

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ
3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและพฤติกรรมของการแสดงความคิดถึงบุคคลที่

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนหยิบชิ้นส่วนรูปผลไม้คนละ 1 ชิ้น
2. ให้นักเรียนที่มีรูปผลไม้ชนิดเดียวกันจับกลุ่มกันจะได้ 5 กลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกัน ซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน ภายในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 เริ่มมาแนะนำเพื่อนในกลุ่มหน้าชั้น จนครบทุกกลุ่ม
4. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อนได้ทำความรู้จักกันและแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จักด้วย
5. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมาย วิธีการ และเวลาที่จะใช้ในการทดลองให้นักเรียนทราบ
6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการแสดงความคิดถึงบุคคลที่ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
7. ครูนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง พระในบ้าน

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง พระในบ้าน

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง พระในบ้าน ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ และให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการ
ใช้หุ่นเชิดมือเรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์
โดยการไหว้ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	เวลาเย็น บ้าน ท่งนา
ตัวละคร	แม่ ลูกชาย
(บรรยาย)	ท้ายทุ่งนาตำบลหนึ่ง มีหญิงม่ายอาศัยอยู่กับลูกชาย ซึ่งกำลังรุ่นหนุ่ม วันหนึ่ง ขณะกำลังกลับมาจากทุ่งนา ลูกชายได้พูดกับมารดาว่า
ชายหนุ่ม :	แม่ครับผมอยากได้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไว้บูชา ผมว่าจะเดินทางไปตำบลอื่นเพื่อ ค้นหาสิ่งที่ผมอยากได้
แม่ :	ลูกก็มีอยู่แล้วนี่ พระต่าง ๆ ที่ว่าดีไม่ว่าจะที่ไหน ลูกก็มีมากมาย
ชายหนุ่ม :	ยังไม่ได้พอครับ เพื่อนผมว่าของดีต้องออกค้นหาจึงจะพบ
แม่ :	แล้วลูกจะทิ้งแม่ไปหรือ ะยะนั้นฝนตกหนักแล้ว
ชายหนุ่ม :	ผมจะให้เจ้าตำมาช่วยงานแม่ เมื่อผมได้ของแล้วผมจะรีบกลับมา
(บรรยาย)	แม่เห็นลูกชายอยากไปจึงไม่ขัดทาน จัดเตรียมอาหารแห้งและสิ่งของ จำเป็นใส่ย่ามให้ลูกชาย

- ฉากที่ 2 เวลาเย็น วัด
- ตัวละคร ชายหนุ่ม ภิกษุ
- (บรรยาย) ชายหนุ่มเดินทางเรื่อยมา พบวัดที่ไหนก็เข้าไปถามหาของวิเศษ ของศักดิ์สิทธิ์ แต่แล้วก็ต้องผิดหวังเพราะไม่เกิดความศรัทธา และในค่ำคืนที่สองของการเดินทางชายหนุ่มได้พบวัดเก่าแห่งหนึ่ง มีภิกษุจำพรรษาอยู่เพียง 1 รูป ชายหนุ่มได้เข้าไปกราบและบอกเจตนาของตน
- ภิกษุ : พ่อหนุ่มเอ๋ย เจ้าทั้งบ้านมาเพื่อหาสิ่งนี้เอง ที่บ้านของเจ้าไม่มีบ้างหรือ
- ชายหนุ่ม : มีเหมือนกันครับ แต่ผมยังไม่ถูกใจ
- ภิกษุ : เจ้าจงกลับไปดูที่บ้าน บ้านของเจ้ามีสิ่งที่ควรเคารพบูชา สมควรกราบไหว้ทุกวัน
- ชายหนุ่ม : เอ๊ะ ลักษณะเป็นอย่างไรครับ ผมไม่เคยเห็น
- ภิกษุ : เจ้านี่ช่างตาบอดจริง สิ่งที่มีลักษณะเพียว้วน หลังค่อม ผมขาว เดินเชื่องช้า เมื่อวัยสาวได้ให้น้ำนมแก่เจ้า ให้อาหาร เสื้อผ้า ความรัก ความอบอุ่น อบรมสั่งสอนให้เจ้าเป็นคนดี
- ชายหนุ่ม : ที่ท่านพูดมา ต้องเป็นแม่ของข้าแน่ทีเดียว
- ภิกษุ : แล้วเจ้ายังจะไปหาสิ่งใดกราบไหว้อีกหรือ
- ชายหนุ่ม : ผมแน่ะจริง ผมทั้งแม่มาโดยไม่ได้ห้วงท่านเลย จันผมเห็นที่จะต้องรีบกลับแล้วครับ

- ฉากที่ 3 (เป็นฉากที่ 1)
- (บรรยาย) เมื่อถึงบ้านชายหนุ่มเคาะประตูพร้อมกับร้องเรียกมารดา มารดาได้ยินเสียงบุตรชายก็รีบลงลานออกมาเปิดประตูด้วยความดีใจ ชายหนุ่มก้มลงกราบเท้ามารดาแล้วพูดว่า
- ชายหนุ่ม : แม่คือพระในบ้านของผม ต่อไปนี้ผมจะไม่ทิ้งแม่ไปไหนอีกแล้ว
- (บรรยาย) มารดาได้ฟังดังนั้น ก็กอดบุตรชายด้วยความรัก

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง พญาราชสีห์

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง พญาราชสีห์

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง พญาราชสีห์ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่
2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือเรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. ลังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. ลังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. ลังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉาก	ป่า
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร (บรรยาย)	พ่อพญาราชสีห์ แม่พญาราชสีห์ พญาราชสีห์ บรืวารราชสีห์ นานมาแล้วมีพญาราชสีห์เป็นหัวหน้าปกครองเหล่าบรืวารทั้งหลายในป่าด้วยความฉลาดต่อมาพญาราชสีห์แก่ลง ตำแหน่งหัวหน้าจึงตกเป็นของลูก แต่ลูกหามีนิสัยเหมือนกับพ่อไม่ ลูกกลับมีนิสัย แข็งกร้าว อวดดี ดื้อรั้น ไม่ยอมเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่
พญาราชสีห์	: บรืวารทั้งหลาย ! วันนี้เราจะพาพวกเจ้าไปทำยักย่งนา
พ่อพญาราชสีห์	: เจ้าต้องระวังพญานาบางตัวนะลูก ยิ่งตัวอ้วนมันจะโตนยาฆ่าแมลงตามลำตัว ถ้าเรากินเข้าไปอาจทำให้เราตายได้
พญาราชสีห์ (บรรยาย)	: พ่อไม่ต้องห่วงผมหรอกนะ พวกเราดูแลตัวเองได้ เราโตแล้ว พญาราชสีห์พูดด้วยความอวดดี แล้วจึงพาบรืวารเดินไปทำยักย่งนา เมื่อพบพญานาตัวอ้วน ๆ ก็จับกินด้วยความเอร็ดอร่อย วันต่อมา...พ่อก็พูดกับพญาราชสีห์อีก
พ่อพญาราชสีห์	: เจ้าอย่าเข้าไปใกล้กว่านั้นเลยนะ มนุษย์ได้โรยยาฆ่าแมลงไว้มาก ลูกควรพาบรืวารไปทางหนองน้ำซึ่งมีอาหารของพวกเรามากหลายอย่าง
พญาราชสีห์	: วันก่อนพวกเราไปกันก็ไม่เห็นมีอะไรเลย พ่อเฉย ๆ เกะกะ
พ่อพญาราชสีห์	: ยิ่งใกล้มนุษย์เรายิ่งจะมีอันตรายเพิ่มมากขึ้นนะลูก
พญาราชสีห์	: เบื่อจริง ๆ เลย ตอนนั้นผมเป็นใหญ่แล้วนะพ่อ ไปเถอะพวกเราไปกัน

- (บรรยาย) พ่อ แม่ ญาราชสีห์ รู้สึกเศร้าเสียใจที่ลูกไม่ยอมเชื่อฟัง และในเวลาต่อมาราชสีห์หลายตัวก็คลานมาด้วยอาการหมดแรง และบางตัวก็^๕สิ้นตายเป็นต่อหน้าต่อตา
- บริวาร : ท่านผู้เฒ่า ญาราชสีห์ พาพวกเราเข้าไปกลางทุ่งนา พวกเราพบหนูอ้วน แล้วก็จับกินกันอย่างเอร็ดอร่อย แต่หนูเหล่านั้นมีพิษ ราชสีห์หลายตัวตายแล้ว ส่วนญาราชสีห์ก็ขาดใจตายอยู่ตรงหนองน้ำข้าง ๆ นั้น
- พ่อญาราชสีห์ : แม่เอ๊ย เราคงจะอยู่โดยไม่มีลูกคอยดูแลแล้วละแม่
- แม่ญาราชสีห์ : เจ้าไมเคอร์พเชื่อฟังพ่อเจ้าเลย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง ควายโง่

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ

สื่อการสอน หุ่นเชิดมือ เรื่อง ควายโง่

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชื่นนำ

ครูสนทนา ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยใช้คำพูดที่ไพเราะ

ข. ชื่นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง ควายโง่ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และชักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรม และให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชื่นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยใช้หุ่นเชิดมือ เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้กลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1

เวลา กลางวัน

ตัวละคร นายแมน พ่อควาย ลูกควาย แม่ จุก

(บรรยาย) ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีบ้านของนายแมนและนางม้วนอาศัยอยู่ ทั้งสองมีอาชีพทำนา โดยมีเจ้าจุกลูกชายคอยช่วยเหลือเลี้ยงควาย เจ้าจุกมักชอบเรียกพ่อควายว่า ควายโง่เสมอ พ่อควายอยู่กับนายแมนมาตั้งแต่ยังเล็ก เมื่ออายุมากร่างกายก็ไม่แข็งแรง เชื่องช้าลง

จุก : ไ้แก่ เฒ่าเร็ว ๆ ซิ

(บรรยาย) พ่อควายหยุดอยู่กับที่ไม่เดินต่อ จุกใช้เท้าถีบไป 1 ครั้ง พ่อควายจึงเดินไปข้างหน้า

พ่อควาย : เด็กอะไร ไม่มีมารยาท อายุเท่าลูกเราแต่พูดจาฟังไม่ได้

จุก : ไ้ควายโง่ บ่นอะไร รีบ ๆ ไปไถนาเข้า

(บรรยาย) เมื่อถึงเวลากลับบ้าน เจ้าจุกก็เดินจูงพ่อควายพร้อมกับพูดว่า

จุก : ไ้ควายเฒ่า เฒ่าเร็ว ๆ เข้าคอกไป

พ่อควาย : คำก็ควายโง่ ควายเฒ่า เปื่อจริงคิดถึงพ่อแมนจังเลย

ลูกควาย : สวัสดีครับพ่อ วันนี้เหนื่อยไหมครับ

แม่ควาย : (เดินมาพร้อมขันน้ำ) ทานน้ำซะ

พ่อควาย : "ขอใจจะแม่" ลูกเอ๋ย เวลาเจ้าจะพูดก็จงพูดแต่ถ้อยคำที่ไพเราะหู ไม่ควรพูดคำด่าคำของผู้เจริญแล้วควรเป็นคำพูดจาสุภาพ

ลูกควาย : ครับนม คุณพ่อรับประทานข้าวเย็นกันเถอะครับ
 แม่ควาย : เชิญจ๊ะ อาหารของเราพร้อมแล้ว
 (บรรยาย) : ทั้งหมดจึงทานอาหาร
 เปิดเพลงควาย

ฉากที่ 2

เวลา กลางวัน

ตัวละคร พ่อแม่ จุก พ่อควาย

จุก : ไอ้ควายแกลุกขึ้น ลุกขึ้น พ่อครับ ไอ้ควายโง่ไม่ยอมลุกไปทำนาครับ

พ่อแม่ : ทำไมลูกจึงไม่พูดให้ดีกว่านี้ละ สัตว์ก็เหมือนคนนะลูก เจ้าเคยฟังเรื่อง
 โศกนาฏศาสตร์แล้วใช่ไหม ถ้าเจ้าพูดจาดี เจ้าก็อยากทำงานให้ ฟังพ่อพูด
 นะลูก

"พ่อควายจ๋า วันนี้สบายดีไหมจ๊ะ" พูดพร้อมกับเอามือตบหัวเบา ๆ

พ่อควาย : ได้ฟังพ่อแม่พูดแล้วชื่นใจ สมกับที่เราคิดถึง (พ่อควายเอาหัวเข้าไป
 ไกล ๆ)

พ่อแม่ : กินหญ้าอิ่มแล้ว เราไปช่วยกันไถนาะวันนี้ฉันไปด้วย

(บรรยาย) พ่อควายฟังด้วยความปลื้มใจพร้อมเดินนำหน้าพ่อแม่

เวลา เย็น

(บรรยาย) พ่อแม่เดินจูงพ่อควายกลับบ้านและกล่าวกับลูกชายว่า

พ่อแม่ : เห็นไหมลูก วันนี้พ่อควายอารมณ์ดี และทำงานได้มากกว่าทุกวัน ถ้า
 เราพูดจาให้ไพเราะไม่ว่าจะคนหรือสัตว์ เราก็จะได้สิ่งที่ดีตอบแทน
 ควายถึงแม้เป็นสัตว์แต่มันก็มีชีวิต มีจิตใจเหมือน ๆ กับคนที่ต้องการให้
 คนอื่นพูดไพเราะ ๆ กับตนเอง

จุก : เราขอโทษนะพ่อควายที่ใช้วาจาไม่ไพเราะกับท่าน ต่อไปเราจะไม่ทำอีก

(บรรยาย) พ่อแม่เดินลูบหัวพ่อควายจนเข้าคอก พร้อมกับมีจุกชี้หลังพ่อควายไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ผึ้งจุก

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

สื่อการสอน หุ่นเชิดมือ เรื่อง ผึ้งจุก

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชี้นำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

ข. ชื่นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง ผึ้งจุก ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

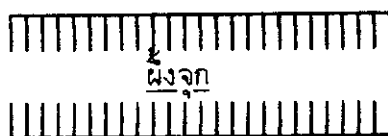
ค. ชื่นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่
โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ดอกกุหลาบ และดอกไม้อื่น ๆ เต็มทุ่ง
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ผึ้ง 5 ตัว กุหลาบแดง กุหลาบชมพู
ดนตรี	เพลง ระบายผึ้ง ผึ้งงาน ผึ้งงาน เสาะหาน้ำหวาน ซิดเซย์ตามพวงผกามาลัย ชวนล่องมรให้ว่อนชม เอนลู่ตามลมส่งกลิ่นไกล หึ่ง หึ่ง เสียงผึ้งเคล้าคลึงเกสรดอกไม้ พอแล้วรีบไปรวงรัง
(บรรยาย)	หมู่ผึ้งต่างก็บินไปตามเกสรดอกไม้เพื่อตุน้ำหวานจากดอกไม้ นางพญาผึ้ง ได้สอนพวกทหารผึ้งเสมอว่า ก่อนจะตุน้ำหวานจากดอกไม้ดอกไหนให้ กล่าวคำขอโทษก่อน และเมื่อตุน้ำหวานเสร็จแล้วให้กล่าวคำขอบคุณด้วย เพื่อเป็นการเคารพต่อผู้ที่ให้อาหารแก่เรา
(บรรยาย)	ผึ้งจุก บินวนอยู่บนดอกกุหลาบสีแดงแล้วร่อนลงไปที่ตุน้ำหวาน เมื่อกินอิ่ม แล้วก็บินขึ้นไปโดยไม่กล่าวคำใด ๆ เลย

- (บรรยาย) ขณะเดียวกันนั้น พญาผั่ง ก็บินลงมาที่กุหลาบชมพูแล้วกล่าวว่า
- พญาผั่ง : ขอโทษเถอะจะแม่ดอกกุหลาบแสนสวย ขอฉันดื่มน้ำหวานของเธอหน่อยนะจ๊ะ
- กุหลาบชมพู : เชิญเถอะค่ะ เอาให้อิ่มนะ ของฉันมีเยอะ
- (บรรยาย) เมื่อพญาผั่งกินอิ่มแล้วจึงกล่าวว่า
- พญาผั่ง : ขอขอบคุณมากจ๊ะ แม่ดอกกุหลาบแสนสวย
- (บรรยาย) ผั่งจุกได้ยินก็บินมาเข้าใกล้และร้องทักว่า
- ผั่งจุก : น้าร้าคาญจริง ดอกไม้ต้องมีน้ำหวานไว้ให้เราอยู่แล้ว ไม่เห็นต้องพูดมากเลย
- พญาผั่ง : เจ้าจุกเอ๋ย เราจะเอาของของเขาเราต้องมีมารยาทต่อผู้มีพระคุณ ไม่เช่นนั้นเราอาจไม่ได้น้ำหวานมานะ
- ผั่งจุก : บางวันฉันก็พูด บางวันก็ไม่พูด ก็ได้น้ำหวานทุกครั้ง
- พญาผั่ง : ตามใจเจ้าเถอะ แต่พวกทหารผั่งทุกตัวพูดเหมือนกันหมดนะ เราถึงมีน้ำหวานกิน และเหลือไว้ในรังผั่งเต็มไปหมด
- ผั่งจุก : ได้มาแล้วมนุษย์ก็มาเอาไป
- พญาผั่ง : นั่นเป็นหน้าที่ของเรา ไม่เช่นนั้นเราจะเหี่ยวแห้ง ถ้าไม่ได้น้ำหวาน
- (บรรยาย) และทุกวัน ผั่งจุกก็ทำตัวเหมือนเดิม จนเหล่าดอกไม้พากันเก็บน้ำหวานเข้าข้างใน ไม่ยอมให้ผั่งจุกได้ดื่มน้ำหวาน หลายวันต่อมา
- ผั่งจุก : แกละเอ๋ย ฉันไม่ได้กินน้ำหวานมาหลายวันแล้ว ฉันจะตายอยู่แล้ว หิวหิวจังเลย
- ผั่งแกละ : ก็เจ้าไม่มีมารยาท ไม่รู้จักกล่าวคำขอโทษ ขอขอบคุณ กับผู้มีพระคุณที่ให้
- อาหารแก่เรา
- (บรรยาย) พญาผั่งบินมาใกล้ ๆ
- นางพญาผั่ง : นี่แหละข้าสอนก็ไม่เชื่อ เจ้าต้องทำตัวเสียใหม่
- ผั่งจุก : แม่กุหลาบสีแดงแสนสวย ขอฉันดื่มน้ำหวานของท่านหน่อยนะ
- กุหลาบแดง : เชิญจ๊ะ
- ผั่งจุก : ขอขอบคุณท่านมาก
- พญาผั่ง : เห็นไหมล่ะ แค่นี้ 2 คำก็แสนจะสบาย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง หมีแสนดี ช้างแสนเก่ง

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการอยู่ในโอวาท

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง หมีแสนดี ช้างแสนเก่ง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากลัมนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยอยู่ในโอวาท

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง หมีแสนดี ช้างแสนเก่ง ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยอยู่ในโอวาท

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชื่นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการ ใช้หุ่นเชิดมือ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการอยู่ในโอวาท ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ป่า
เวลา	เช้า
ตัวละคร	ครอบครัวข้าง ครอบครัวหมี่
(บรรยาย)	ณ ป่าแห่งหนึ่ง ยังมีครอบครัวหมี่อาศัยอยู่ พ่อแม่หมี่กระทำแต่ความดี มีจิตใจเมตตาช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่าเสมอ
แม่หมี่	: ลูกรักจงจำไว้ว่า คำของคนอยู่ที่การทำความดี
(บรรยาย)	แม่หมี่กล่าวสั่งสอนลูกก่อนไปโรงเรียน และบริเวณใกล้ ๆ กันนั้น ก็มี ครอบครัวของข้างอาศัยอยู่ ลูกข้างนั้นเฉลียวฉลาดมาก และใช้ความฉลาดของตนเองเอาเปรียบผู้อื่นเสมอ
แม่ข้าง	: จำไว้นะลูก เรียนหนังสือให้เก่งต้องให้ได้ที่ 1 จะได้มีอนาคตที่ดีและต้องมีน้ำใจกับเพื่อนด้วย
(บรรยาย)	แม่ข้างสั่งสอนลูกข้างก่อนไปโรงเรียน

ฉากที่ 2	โรงเรียน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ลูกช้าง ลูกหมี ครูเสือ
(บรรยาย)	ลูกช้างและลูกหมีเดินไปโรงเรียนพร้อมกัน และทุกครั้งลูกช้างจะใช้เล่ห์เหลี่ยมเสมอ
ลูกช้าง :	หมีจำฉันปวดแขนจังเลยนะ เมื่อวานฉันว่ายน้ำมากไปหน่อย
ลูกหมี :	มาฉันจะช่วยถือกระเป๋าให้
(บรรยาย)	ลูกหมีพูดพร้อมกับตั้งใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน เมื่อถึงโรงเรียน ลูกช้างรีบรับกระเป๋าไปโดยไม่คิดขอบคุณเลย และวันนี้เป็นเวรทำความสะอาดห้องของลูกช้างแต่ลูกช้างก็เอาเปรียบเพื่อนโดยไปอ่านหนังสือ
ครูเสือ :	ช้าง วันนี้เวรทำความสะอาด ช้างทำเวรหรือเปล่า
ลูกช้าง :	ทำแล้วครับ
ครูเสือ :	เธอไม่ควรเอาเปรียบเพื่อนนะไปทำเดี๋ยวนี้

ฉากที่ 3	ป่า
เวลา	เย็น
ตัวละคร	แม่ช้าง ลูกช้าง แม่หมี พ่อหมี
แม่ช้าง :	ลูกช้าง เป็นยังไงบ้างลูก ผลการสอบของลูกนะ
ลูกช้าง :	ผมได้ที่หนึ่งครับ ผมเก่งไหมครับแม่
แม่ช้าง :	และไอ้ลูกหมีข้างบ้านเราละ มันสอบได้ที่เท่าไร
ลูกช้าง :	ได้ที่สุดท้ายเลยครับ มันโง่จริง ๆ เลย มีแต่ช่วยเหลือชาวบ้าน
(บรรยาย)	ช่วยเหลือครูทำงานเลยไม่มีเวลาอ่านหนังสือ ที่บ้านของลูกหมี
แม่หมี :	ลูกหมีเป็นยังไงคะ สอบได้ที่เท่าไร
ลูกหมี :	ได้ที่สุดท้ายครับ (ตอบพร้อมกับทำหน้าเศร้า) แต่ผมช่วยคุณครู แจกสมุดและช่วยเพื่อนทำงานอื่นด้วยครับ

- แม่หมี : ไม่เป็นไรหรอกลูกที่ 1 หรือที่สุดท้ายก็ไม่สำคัญ แต่ขอให้ลูกเป็นเด็กดี
แม่ก็พอใจแล้ว
- (บรรยาย) วันเวลาผ่านไป ลูกช้าง ไม่มีเพื่อนคนใดคบหาสมาคมด้วยเลย ซึ่งผิดกับ
ลูกหมี ซึ่งมีเพื่อนเยอะแยะ
- ฉากที่ 4 โรงเรียน
- เวลา กลางวัน
- ตัวละคร ครูเสือ ลูกช้าง ลูกหมี
- (บรรยาย) ลูกช้างเล่าให้ครูเสือฟังว่าเหงามากเลย ตอนนั้นไม่มีใครมาคุยกับช้างเลย
ผิดกับลูกหมี เขามีแต่คนมาคุยด้วย เขามีเพื่อนเยอะแยะ
- ครูเสือจึงสอนลูกช้างว่า
- ครูเสือ : ต่อแต่นี้ไปช้างต้องหัดทักทายเพื่อนเขา ช่วยเหลือคนอื่น อย่าเอาเปรียบ
เพื่อน
- ลูกช้าง : หมีจำทำเลขได้ไหม เราจะสอนให้ โทน ๆ ข้อโทนไม่เข้าใจ
- ลูกหมี : ดีจังเลยเราไม่เข้าใจเลขทศนิยมเลยนะ
- (บรรยาย) ลูกช้างพยายามทำตามที่ครูเสือสอน ทำให้เริ่มมีเพื่อนมากขึ้น และลูกหมี
ก็มีผลการเรียนดีขึ้นจนได้รับคำชมจากครูเสือว่า
- ครูเสือ : ขอให้นักเรียนจงจำไว้นะคนเก่งอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอแต่ต้องเป็นคนดี
ด้วย จึงจะสมบูรณ์และ ช่นกันถ้ามีแต่ความดีแต่ขาดความสนใจในการ
เรียนก็จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ยาก จึงขอให้ทั้งสองอย่าง
พร้อม ๆ กันจึงจะดี

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง คาถาแม่เบ็ด

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการปฏิบัติตามคำตักเตือน

สื่อการสอน หุ่นเชิดมือ เรื่อง คาถาแม่เบ็ด

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากลัมนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการปฏิบัติตามคำตักเตือน

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง คาถาแม่เบ็ด ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการปฏิบัติตามคำตักเตือน

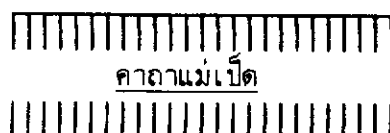
2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้หุ่นเชิดมือ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการปฏิบัติตามคำตักเตือน ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

<u>ฉากที่ 1</u>	แม่น้ำและที่ราบริมฝั่ง
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	พ่อเปิด แม่เปิด ลูกเปิดทั้ง 4
(บรรยาย)	ครอบครัวเปิดกำลังเริ่มต้นสอนลูกทั้ง 4 ซึ่งเพิ่งจะเติบโตจากลูกเงียบมาเป็นลูกเปิดน้อย
แม่เปิด :	ก่อนลงน้ำเราต้องทำตัวให้สะอาดเสียก่อน
ลูกเปิดหนึ่ง :	ทำไมละครับ เราก็จะลงอาบน้ำอยู่แล้ว
พ่อเปิด :	เราลงน้ำเพราะเราจะหัดว่ายน้ำนะลูก และถ้าตัวเราสกปรก หรือเราทำให้น้ำสกปรกต่อไปก็จะมีแต่คลองที่เน่าเหม็น
ลูกเปิดสอง :	ผมกลัวครับ ไม่ลงได้ไหมครับ
พ่อเปิด :	ลูกสอง สัญชาติของเราจะลงน้ำได้อยู่แล้ว แต่เราต้องรู้หลักที่ถูกต้อง เมื่อถึงเวลาขับขับเกิดเหตุร้าย เราจะได้ว่ายน้ำหนีได้เร็วขึ้น
แม่เปิด :	ฟังแม่นะ ท่องคาถาตามนะ "โอม นะ ว่ายนั่น โอมนะ แข็งแรง โอมนะว่ายน้ำไกล ๆ ฝั่ง"
(บรรยาย)	ลูกเปิดทั้ง 4 ท่องคาถาตามแม่เปิด และว่ายน้ำลงในน้ำ ลูกเปิดลอยตัวอยู่ริมฝั่ง และท่องตามทั้งหมด
แม่เปิด :	เปิดสองท่องตามแม่เปิดนะ แล้วทำตามแม่ด้วย
เปิดสอง :	ครับแม่ (เปิดสองทำปาก อ้าไปมาโดยไม่ออกเสียง)

- ฉากที่ 2 ริมฝั่ง
- เวลา กลางวัน
- ตัวละคร แม่เปิด พ่อเปิด ลูกเปิดทั้ง 4
- แม่เปิด : ลูกทั้ง 4 นั่งลงแล้วท่องคาตามแม่เปิด "โอมนะกินนม โอมนะกินผัก
โอมนะกินผัก โอมนะ จะแข็งแรง"
- (บรรยาย) ลูกเปิดทั้ง 3 ท่องด้วยเสียงอันดัง มีแต่เปิดสองที่ไม่สนใจมัวแต่ฟัง
เซาว์เบาแว๋ว
- พ่อเปิด : ท่องเสร็จแล้ว ทานอาหารได้เลย
- แม่เปิด : ทุกคนทานเสร็จแล้ว ไปล้างจาน ล้างมือให้สะอาดด้วย
- (บรรยาย) หลายวันต่อมา
- แม่เปิด : ลูกเปิดหนึ่ง สาม และสี่ เจ้าแข็งแรงและเก่งขึ้นมากนะ ลูกเปิดสอง
ลูกยังตัวเล็กกว่าน้องสาม น้องสี่อีก และที่สำคัญลูกว่ายน้ำไม่คล่องอย่าไป
ไกลนะ
- พ่อเปิด : พ่อมีคาถาบทใหม่จะให้เจ้าฟัง และให้ท่องตามด้วย
"โอมนะ แห็งแรง โอมนะ ว่ายเก่ง โอมนะ เชื้อฟ้ง โอมนะ ทำตาม"
ถ้าเจ้าท่องคาถานี้ได้เจ้าจะสามารถออกไปสร้างครอบครัวเปิดที่มีคุณภาพ
ได้
- ลูกเปิดทั้ง 3 : ครับพ่อ โอมนะ แห็งแรง โอมนะ ว่ายเก่ง โอมนะ เชื้อฟ้ง โอมนะ
ทำตาม
- (บรรยาย) ลูกเปิดสองทำท่าทางไม่สนใจ
- ลูกเปิดสอง : น้องสามคู่นี้ะ พี่จะว่ายไปฝั่งโน้น
- เปิดสาม : อย่าเลยพี่ แม่บอกว่า ถ้าเราไม่แข็งแรงเราจะไปไม่ถึง
- เปิดสอง : ไร้อ่อย! น้อง แม่เค้าก็เตือนไปอย่างนั้นเอง เราเป็นเปิดเราว่ายน้ำได้
อยู่แล้ว คู่นี้ะ
- (บรรยาย) ลูกเปิดสองลงว่ายน้ำไปถึงกลางแม่น้ำด้วยความที่ไม่ทานอาหารตามที่แม่เปิด
สอนร่างกายจึงไม่แข็งแรง เมื่อถึงกลางแม่น้ำ ลูกเปิดสองก็หมดแรงจมดิ่ง
ลงสู่ท้องน้ำ แม่เปิดเห็นดังนั้นก็น้ำตาไหล และกล่าวกับลูกทั้ง 3 ว่า

- แม่เบ็ด : ลูกเบ็ดทั้งสองไม่เชื่อคำตักเตือนของแม่ ถ้าลูกมีร่างกายไม่แข็งแรงและ
ว่ายน้ำไม่เก่ง ลูกไม่ควรออกไปไกล แม่และพ่อจึงมีค่าทำให้เจ้าท้องไว้
คอยเตือนใจอีก ๆ ๆ
- พ่อเบ็ด : ลูกเอ๋ย ไม่น่าเลย เจ้าคือไม่ยอมฟังคำตักเตือนของพ่อและแม่แท้ ๆ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ครอบครัวยนฟู

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นທີ່เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง ครอบครัวยนฟู

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชี้นำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นທີ່เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ

ข. ชี้นำเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง ครอบครัวยนฟู ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
หุ่นเชิดมือ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
ไม่ทำตนให้เป็นທີ່เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	บ้าน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	แม่ลิง ลิงดำ ลิงขาว
(บรรยาย)	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีครอบครัวลิงอาศัยอยู่หลายครอบครัว ครอบครัวชนพู่ มีลูก 2 ตัว ได้แก่ ลิงขาว และลิงดำ ลิงขาวเป็นลิงที่ขยันช่วยงานที่บ้าน และที่โรงเรียน ส่วนลิงดำชอบเอาแต่นอนไม่ชอบทำงาน และยังมีนิสัย เอาเปรียบ ชอบเอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง แม้ว่าแม่จะอบรม สั่งสอนอย่างไรก็ไม่ฟัง
ลิงดำ	: พี่ขาวหยิบดินสอให้ฉันหน่อยสิ
ลิงขาว	: ลูกมาเองสิ พี่กำลังทำงานอยู่
ลิงดำ	: รีบ ๆ ทำเร็ว ๆ เสร็จแล้วค่อยหยิบมาให้ฉันด้วย
แม่ลิง	: ลูกดำ เจ้าขี้เกียจ ลูกไปทำเองเดี๋ยวนี้ละ ลูกยังไม่ได้ดูหนังสือเลย จะสอบอยู่แล้ว
ลิงดำ	: อี ! ลูกเองก็ได้

(บรรยาย) ลิงดำเดินไปหยิบแล้วก็เดินไปต่อว่าลิงขาวว่า
 ลิงดำ : จำไว้นะ ลิงขาว ไม่ถึงคราวข้าบ้างก็แล้วไป

ฉากที่ 2 โรงเรียน

เวลา กลางวัน

ตัวละคร แม่ลิง ลิงขาว ลิงดำ เพื่อน ๆ ครู ครูใหญ่

(บรรยาย) ที่โรงเรียนลิงขาวกำลังช่วยเพื่อน ๆ และครูจัดงานวันปิดภาคเรียน
 ซึ่งวันนี้จะมีการแสดงของนักเรียนและการประกาศผลผู้ที่ทำประโยชน์
 แก่โรงเรียน

(บรรยาย) เมื่อการแสดงต่าง ๆ จบลง ครูก็ขึ้นเวทีเพื่อประกาศรายชื่อผู้ทำคุณความดี
 ครู : สวัสดิ์จ๊ะ นักเรียนที่รักทุกคน ต่อไปนี้จะเป็นรางวัลสำหรับนักเรียนที่ทำ
 คุณความดีให้แก่โรงเรียน ได้แก่ เด็กชายลิงขาว ขนฟู ขอเชิญรับรางวัล
 จากครูใหญ่เลยครับ

(บรรยาย) เด็กชาย ลิงขาว ขึ้นไปรับรางวัลด้วยความดีใจของมารดา และเมื่อ
 กลับมานั่งที่โต๊ะ

แม่ : ลูกแม่เจ้าเป็นเด็กดีมาก แม่ภูมิใจในตัวลูกมาก

ลิงขาว : ขอบพระคุณมากครับ .

ลิงดำ : อี ! ไม่เห็นจะวิเศษตรงไหนเลย ทำดี ทำไม่ดี

แม่ : ลูกคิดอย่างนั้นไม่ถูกนะจ๊ะ เราต้องทำสิ่งที่ดี เพื่อชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล
 ของเรานะลูก

(บรรยาย) ขณะนั้นเพื่อน ๆ คนอื่นก็เดินเข้ามาแสดงความยินดีกับลิงขาว และพูดว่า

ลิงเผือก : คุณแม่ครับ ลิงดำ ชอบขโมยขนมผมกินครับ

ลิงอ้วน : แล้วเค้ายังชอบเอาของเพื่อน ๆ ไปซ่อนอีกด้วย

แม่ลิง : ลูกดำทำไมทำอย่างนั้นล่ะ แม่อายเพื่อน ๆ จังเลย

ลิงดำ : ผมเปล่าครับ ผมไม่ได้ทำ

แม่ลิง : แม่ไม่เชื่อเจ้าแล้ว แม่จะต้องลงโทษเจ้า ถ้าเจ้าไม่เชื่อแม่จะให้เจ้าอด
 อาหารจนกว่าจะเปลี่ยนนิสัย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการให้ความช่วยเหลือต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชี้นำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

ข. ชี้นำเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

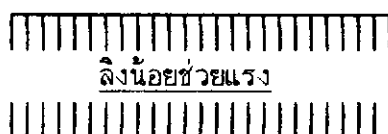
2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
หุ่นเชิดมือ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
แบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ป่า
เวลา	เช้าตรู่
ตัวละคร (บรรยาย)	พ่อกระต่าย แม่กระต่าย กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ลิงน้อย มีครอบครัวกระต่ายอาศัยอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ พ่อกระต่ายนั้นขยันขันแข็งใน การทำงาน แม่กระต่ายก็ขยันทำงานบ้านและเลี้ยงลูกเล็ก ๆ 2 ตัว ได้แก่ กระต่ายดำ และกระต่ายต่าง ทั้งสองมีนิสัยขี้เกียจไม่ชอบเรียน หนังสือ ไม่ช่วยงานบ้าน ไม่ว่าแม่กระต่ายจะอบรมสั่งสอนอย่างไร กระต่ายดำ และกระต่ายต่างก็ทำเป็นไม่สนใจ มีอยู่วันหนึ่ง พ่อกระต่าย กำลังจะไปทำงานก็เลิบบไปเห็นลิงน้อยกำลังนั่งร้องไห้อยู่ จึงเข้าไป ถามว่า
พ่อกระต่าย :	เจ้าลิงน้อย พ่อแม่เจ้าไปไหนเสียละจะ
ลิงน้อย :	ยี้ ยี้ ๆ ๆ หนูไม่รู้ค่ะ หนูกลัวอยู่ตรงนี้พ่อต้นไม้มากก็ไม่เห็นพ่อกับแม่แล้ว ยี้ ยี้ ๆ ๆ

- พ่อกระต่าย : ไม่ต้องร้อง ๆ ไปเข้าไปพักในบ้านฉันก่อนซิไป
(ตะโกน) แม่กระต่ายออกมาคนเดียว เดี่ยวแม่พาสิงน้อยเข้าไปพักข้าง
ในก่อนไปข้างนอกอากาศหนาว
- สิงน้อย : อือ ๆ ๆ ให้หนูอยู่ด้วยนะค่ะหนูกลัวค่ะ หนูจะช่วยทำงานทุกอย่างเลย
ให้หนูอยู่ด้วยนะค่ะ
- แม่กระต่าย : ไม่ต้องกลัวจะ มาอยู่ด้วยกัน ฉันมีลูก 2 คน คือกระต่ายดำ กับกระต่าย-
ต่าง ไป ไป ทานข้าวกันก่อน
- กระต่ายดำ : พี่สิงเข้ามาทานข้าวซิจะ
- กระต่ายต่าง : พี่สิงกินจุหรือเปล่า กินเสร็จแล้วต้องช่วยล้างจานนะ
- แม่กระต่าย : ลูกต่างลูกไม่ควรพูดอย่างนั้นนะลูก ไม่น่าฟังเลยจะ
(บรรยาย) เมื่อทานข้าวเสร็จ แม่กระต่ายก็เก็บโต๊ะอาหาร มีแต่สิงน้อยเท่านั้นที่ช่วย
แม่กระต่าย ส่วนกระต่ายดำ และกระต่ายต่างออกไปเล่นข้างนอกบ้าน
- แม่กระต่าย : กระต่ายดำ กระต่ายต่าง มาช่วยแม่ล้างจาน เก็บโต๊ะ ซิจะ
- กระต่ายดำ : ไม่เอาหนูจะเล่น
- กระต่ายต่าง : หนูก็ไม่เอาหนูจะ ไปข้างนอก
- สิงน้อย : ไม่เป็นไรค่ะหนูช่วยล้างเอง

ฉากที่ 2

ป่า

เวลา

กลางวัน

ตัวละคร

แม่กระต่าย กระต่ายดำ กระต่ายต่าง สิงน้อย นกยักษ์

(บรรยาย)

สิงน้อย ช่วยแม่กระต่ายทำงานในบ้านทุกอย่างเป็นประจำ ส่วนกระต่ายดำ
กับกระต่ายต่าง เอาแต่กินกับนอน แม่พ่อกระต่าย และแม่กระต่าย จะ
สั่งสอนอย่างไรก็ไม่ฟัง พ่อกระต่ายจึงสอนสิงน้อยให้รู้จักวิธีหาอาหาร
และการเอาตัวรอดต่อภัยธรรมชาติ สิงน้อยเรียนด้วยความสนใจ

แม่กระต่าย :

กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ถ้าเจ้ามัวแต่ซี้เกียจไม่เรียนรู้วิธีช่วยตนเอง
โตขึ้นเจ้าจะต้องลำบาก พ่อกับแม่แก่แล้วไม่สามารถที่จะอยู่กับเจ้าไป
จนตายได้หรอก

- กระต่ายดำ : ครับ ๆ ผมจะให้พี่เลี้ยงเรียนไปก่อนนะ
- กระต่ายต่าง : ครับ ๆ เดี่ยวขอกินก่อนครับ อิม ! อร่อย
- (บรรยาย) ขณะนั้นเมียนกษัตริย์เป็นผู้ดูแลป่าได้บินลงมาเกาะบนกิ่งไม้ และประกาศว่า
- นกษัตริย์ : น้ำป่าจะไหลท่วมให้พวกเราเตรียมตัวอพยพขึ้นไปอยู่ทางเหนือโดยเร็ว
- (บรรยาย) แล้วนกษัตริย์ก็บินไปอีกหลายที่ สัตว์ทั้งหลายก็พากันกลับบ้านพัก
- พ่อกระต่าย : รีบกลับไปเก็บข้าวของกันเถอะลิงน้อย คราวนี้แหละเจ้าลิงน้อยเจ้า อาจจะได้พบพ่อแม่ของเจ้าก็ได้ เพราะสัตว์ต่าง ๆ จะต้องหนีไปรวมอยู่ที่เดียวกัน
- ลิงน้อย : ถ้าเป็นเช่นนั้น ฉันจะดีใจมากเลย
- แม่กระต่าย : เราคงคิดถึงเจ้ามากนะ

- ฉากที่ 3 บ้านกระต่าย
- เวลา กลางวัน
- ตัวละคร กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ลิงน้อย
- (บรรยาย) เมื่อเดินทางอพยพกันมาถึงใหม่ กระต่ายดำ กระต่ายต่าง เกือบจะเอาชีวิตรอดเพราะไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ลิงน้อยนอกจากจะช่วยเก็บข้าวของแล้วยังจะช่วยกระต่ายดำ กระต่ายต่างอีก เมื่อเสร็จจากการช่วยเหลือครอบครัวกระต่ายแล้ว ลิงน้อยก็ขออนุญาตพ่อกระต่ายไปตามต้นไม้ต่าง ๆ เพื่อไปหาพ่อแม่ และเมื่อมาถึงต้นสนใหญ่ ลิงน้อยก็ได้พบพ่อแม่ จึงพาพ่อ แม่ มาพบ พ่อ แม่ กระต่าย
- พ่อลิง : ชอบใจท่านมากที่ช่วยดูแล สัตว์สอนลูกเราให้อยู่รอดปลอดภัย เราคิดว่าชาตินี้เราคงจะไม่ได้เจอหน้าลูกเราเสียแล้ว
- พ่อกระต่าย : ลูกของท่านเป็นเด็กดีมาก ขยันขันแข็ง ช่วยเหลือครอบครัวของเราตลอดไม่ว่าจะงานในบ้านหรือนอกบ้าน ลูกของเราเสียอีกยังไม่ได้ครึ่งของลูกท่านเลย
- แม่กระต่าย : ต่อแต่นี้ไปเราต้องพยายามสอนลูกเราใหม่เสียแล้ว

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการให้ความช่วยเหลือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

สื่อการสอน

หุ่นเชิดมือ เรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็นเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
หุ่นเชิดมือ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
ไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก ครูสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียน
และที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	โรงเรียน บ้าน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ด.ญ. วลีส, ครูยุพิน, ครูนางเยาว์
(บรรยาย)	มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งชื่อ วลีส ณรงค์เวทย์ เป็นนักเรียนชั้น ป.6 เธอ เป็นเด็กที่เรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย แต่มาระยะหลัง ๆ นี้ครูใน โรงเรียนก็เริ่มสงสัยกันว่าทำไมเธอจะต้องวิ่งกระหืดกระหอบจาก โรงเรียนกลับบ้าน จากบ้านมาโรงเรียน เป็นประจำ พอโรงเรียนพัก เที่ยงเธอก็จะวิ่งแซงหน้านักเรียนทั้งหลายเพื่อจะรีบมุ่งหน้ามาที่บ้าน ของเธออย่างรีบด่วน ซึ่งเป็นระยะทางเกือบ 2 กิโลเมตร ทำให้ครู ประจำชั้นคุยกับคุณครูอื่น ๆ เสมอว่า
ครูประจำชั้น :	ทำไมนะ วลีสถึงต้องวิ่งกระหืดกระหอบจากบ้านมาโรงเรียน จาก
(ครูยุพิน)	โรงเรียนกลับบ้าน ผ่านแดด ผ่านฝน เวลาเรียนก็ลุกลุกนอนอยากกลับบ้าน
ครูนางเยาว์ :	แล้วการเรียนเป็นอย่างไรล่ะ

ครูประจำชั้น : การเรียนเมื่อก่อนเคยได้ถึง 90% แต่ตอนนี้ลดลงเหลือ 70%
(ครูยุพิน)

ครูนางเยาว์ : ยุพิน เคยไปบ้านของวัลลีไหม

ครูยุพิน : ยังไม่เคยเลย

ฉากที่ 2 บ้าน

เวลา เย็น

ตัวละคร วัลลี แม่ ยาย

(บรรยาย) ในตอนเย็นวัลลีกลับบ้านก็รีบเตรียมอาหารให้แม่และยาย เพราะแม่นอนป่วยเป็นอัมพาตมา 2 ปีแล้ว ส่วนยายก็ตาบอด เธอต้องปรนนิบัติทั้ง 2 ท่านนี้เป็นประจำทุกวัน

วัลลี : แม่ เอาข้าวทางออกอย่ากำนะ เล็มมือตำเนื้อเน่าหมดแล้ว

(บรรยาย) แม่ได้แต่ถอนมองดูวัลลี แล้วก็กำมืออีกเพราะว่าบังคับนิ้วไม่ได้

วัลลี : ยายทานข้าวนะ เดี่ยวหนูจะป้อน

ยาย : วัลลีเหนื่อยไหมลูก

วัลลี : ไม่เหนื่อยค่ะ หนูทำได้เมื่อก่อนยายยังเคยทำให้หนูเลย เดี่ยวหนูมานะค่ะ หนูจะไปเก็บผักไปขายก่อน

ฉากที่ 3 ห้องเรียน

ตัวละคร ครูยุพิน วัลลี นักเรียนในห้อง

ครูยุพิน : วันนี้ครูจะให้นักเรียนเขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง เรื่องที่เกี่ยวกับวันแม่

(บรรยาย) นักเรียนก็นั่งทำงานจนเสร็จครบทุกคน ครูยุพินก็อ่านเรียงความของทุกคน พออ่านมาถึงของวัลลี ครูยุพินรู้สึกสะเทือนใจมาก เพราะในเรียงความนั้น วัลลีได้เขียนถึงพระคุณของแม่ และการตอบแทนพระคุณ เช่น ที่เขียนว่า "การที่ลูกได้ปฏิบัติแม่มาเป็นเวลา 2 ปี ลูกยังคิดว่ายังไม่คุ้มค่าน้ำนมของแม่เพียงหยดเดียว" ครูยุพินไม่แน่ใจว่าที่วัลลีเขียนมานั้นเป็นเรื่องจริงหรือว่าวัลลีแต่งขึ้นเอง จึงเรียกวัลลีมาพบ เธอก็เล่าให้ฟังว่า

วัลลี : แม่เป็นอัมพาตมาเกือบ 2 ปีแล้วค่ะ ยายก็ตาบอด พ่อก็ไม่อยู่ หนูต้องดูแลปฏิบัติทั้งแม่ทั้งยาย ซึ่งทำให้หนูต้องได้รับโทษจากการที่มาโรงเรียนสาย แต่ใจหนูก็อยากเรียนที่สุด หนูไม่ได้ขี้เกียจเรียน เพราะหนูมีหนี้ชีวิตอยู่ทางบ้าน จึงต้องเป็นอย่างนี้

(บรรยาย) ผลที่สุดครูยุพิน ก็ให้เธอพาไปบ้าน พอถึงใกล้บ้านเธอก็รีบวิ่งไปหาแม่ แล้วบอกว่า

วัลลี : แม่ตื่นเร็วเถอะเราไม่มีใครมาเย็บดั่งหลายเดือนแล้ว วันนี้ครูท่านมาเย็บแม่

(บรรยาย) พอครูยุพินเห็นก็ตกใจ เพราะนึกไม่ถึงที่จะเห็นภาพอย่างนี้ วัลลีรีบไปประคองแม่ เช็ดเนื้อตัว เช็ดปากอย่างไม่มีควมรังเกียจเลย

ฉากที่ 4

โรงเรียน

ตัวละคร

ครูยุพิน ครูใหญ่ ครูนางเยาว์ วัลลี

(บรรยาย)

จากความมกตัญญูของวัลลี ครูใหญ่จึงให้เธอไปเล่าเหตุการณ์เหล่านี้ให้ "ชมรมนางนวล" ฟัง ซึ่งเป็นชมรมที่ช่วยเหลือเด็กยากจนที่มีความเดือดร้อน ทางชมรมก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาที่บ้านเธอ จึงนำเรื่องของเธอลงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และได้เอาแม่เธอมารักษาตัวที่โรงพยาบาล จากนั้นเรื่องของเด็กหญิงวัลลีก็ได้เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์หลายฉบับ และมีบริษัทหนึ่งได้ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ ด้วยความดีของเธอ เธอจึงได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย รวมทั้งได้รับรางวัลจากหลายสถาบันด้วย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง หุ่นใหม่ลำนกผิด

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดแยกแยะที่ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

สื่อการสอน หุ่นเชิดมือ เรื่อง หุ่นใหม่ลำนกผิด

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชื่นนำ

ครูสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความคิดแยกแยะที่ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

ข. ชื่นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงหุ่นเชิดมือ เรื่อง หุ่นใหม่ลำนกผิด ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความคิดแยกแยะที่ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ พร้อมทั้งให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากแสดงหุ่นเชิดมือจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ

ค. ชื่นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ เรื่อง การแสดงความคิดแยกแยะที่ต่อบิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. ล้างเกิดความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงหุ่นเชิดมือ
2. ล้างเกิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. ล้างเกิดจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1

บ้าน

ตัวละคร

หนูใหม่ แม่ ลูกหนู แม่หนู

(บรรยาย)

หนูใหม่ เป็นเด็กที่เห็นแก่ตัว และชอบเอาแต่ใจตัวเอง ถ้ารู้สึกไม่พอใจ สิ่งใดก็จะกระโดดกระเฝียดแฉลงฤทธิ์เอาจนแม่ อ่อนใจ แม้ว่าแม่จะสอน ทำได้ก็ไม่สำเร็จ ผู้เป็นแม่ก็ได้แหวิตกว่า

แม่

: ต่อไปภายหน้าลูกเราจะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้

(บรรยาย)

วันหนึ่งหนูใหม่นั่งอยู่ก็เห็นหนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งวิ่งออกมาจากกรูของมัน

หนูใหม่

: ว้าย น่ากลัวจังเลย หนูใหม่ก็คอยดูมันว่ามันจะทำอะไร

(บรรยาย)

หนูตัวนั้นวิ่ง ไปมารอบ ๆ ห้อง เพื่อค้นหาอะไรบางอย่าง มันเหลียวไปเห็น จานขนมที่หนูใหม่กินเหลืออยู่ มันวิ่ง เข้าไปดู แต่น่าประหลาดที่มันมิได้รับ กินขนมนั้น โดยเร็ว มันกลับรีบวิ่งกลับไปทึ่รูของมัน พอมันกลับมาก็มีหนู ตัวใหญ่ติดตามมาด้วย

ลูกหนู

: แม่จ๋า เร็ว ๆ เข้า เดี๋ยวถูกหรือเปล่า เดี่ยวฉันพาไปเอง

(บรรยาย)

แม่หนูเอามาจุมกตมไปรอบ ๆ ปากจาน จนพบขนมมันก็ร้องออกมาด้วยความดีใจ

แม่หนู

: ดีจริง ๆ ลูกแม่

(บรรยาย)

แม่หนูรีบกินด้วยความหิวโหย

(บรรยาย)

แม่หนูนั้นตาบอด จึงไม่สามารถจะหาอาหารกินเองได้ โดยไม่มีลูกคอย ช่วยเหลือ ดังนั้นลูกหนูน้อยจึงเป็นผู้คอยหาอาหารให้แม่ของมันเสมอมา

- (บรรยาย) ดิก ดิก ดิก... ทันใดนั้นมีเสียงฝีเท้าดังขึ้นข้างนอกห้อง เจ้าหนูน้อย รีบร้องบอกแม่ของมัน
- ลูกหนู : แม่ฮะ เร็ว ๆ เข้าเถอะ มีคนมาแล้ว เราต้องรีบกลับบ้าน
- (บรรยาย) แล้วมันก็พาแม่ของมันกลับเข้ารูไปอย่างปลอดภัย
- (บรรยาย) หนูใหม่ เด็กที่เห็นแก่ตัวเผด็จการนั้นโดยตลอด ก็รู้สึกละอายใจ
- หนูใหม่ : แม้แต่หนูตัวเล็ก ๆ ก็ยังรักและเอาใจใส่แม่ของมันถึงเพียงนี้ ฉันช่าง เป็นเด็กที่ชั่วร้ายเสียจริง ๆ หนูใหม่รำพึงด้วยความสำนึกผิด
- (บรรยาย) ตั้งแต่นั้นมา หนูใหม่ก็เปลี่ยนเป็นคนละคน ช่วยแม่ทำงานบ้าน ช่วยพ่อ รดน้ำต้นไม้ เมื่อพ่อแม่เจ็บป่วยหนูใหม่ก็ช่วยจัดหาอาหารมารับประทาน คอยดูแลปรนนิบัติ ตลอดเวลาจนพ่อแม่ชมว่า
- แม่ : ลูกเราก็คือเด็กดีนะรู้จักเอาใจใส่เมื่อเราเจ็บป่วย
- (บรรยาย) แม้แต่เพื่อน ๆ ก็ชมหนูใหม่กันทุกคน แต่หนูใหม่ก็ไม่เคยเล่าให้ใครฟัง ถึงเรื่องหนูน้อยตัวนั้นเลย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

ครั้งที่ 12

ปัจฉิมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดรวบยอดที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ

วิธีดำเนินการสอน

1. ครูให้นักเรียนสรุปและทบทวนเกี่ยวกับลักษณะของความคิดรวบยอดที่ได้จากการเรียนรู้โดยสังเกตจากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ และครูสรุปเพิ่มเติม
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนการซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคนและกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมที่ใช้ในกลุ่มทดลองที่ 2

ครั้งที่	หัวเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและครูกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วิธีทัศน์ 3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและพฤติกรรมของการแสดง ความกตัญญูทดแทน	1. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนหยิบชิ้นส่วนรูปผลไม้คนละ 1 ชิ้น 2. ให้นักเรียนที่มีรูปผลไม้ชนิดเดียวกัน จับกลุ่มกันจะได้ 5 กลุ่ม 3. ให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกัน ซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกันภายในเวลา 5 นาที เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 มาแนะนำเพื่อนในกลุ่ม หน้าชั้นจนครบทุกกลุ่ม 4. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่าเพื่อให้เด็กที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกัน และแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จักด้วย 5. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการเวลาที่จะใช้ในการทดลอง ให้นักเรียนทราบ 6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะของพฤติกรรม การแสดงความกตัญญูทดแทน และ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
2	ความกตัญญูทวดเวทีด้านการแสดง ความเคารพนับถือได้แก่ การไหว้	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้	7. ครูนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป ตั้งแต่ครั้งที่ 2 - 11 ผู้วิจัยดำเนินการใช้เทคนิคแบบโดยการใช้อัตลักษณ์เป็น 3 ขั้นตอนทุกครั้งดังนี้
3	ความกตัญญูทวดเวทีด้านการแสดง ความเคารพนับถือได้แก่ การเคารพรักใคร่	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่	1. ชื่นนำ ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนดตามจุดมุ่งหมายในแต่ละหัวเรื่อง 2. ชื่นเสนอแนะแบบ ครูฉายวีดิทัศน์ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความกตัญญูทวดเวที ในลักษณะที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในแต่ละครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ และให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ตามแม่แบบ
4	ความกตัญญูทวดเวทีด้านการแสดง ความเคารพนับถือได้แก่การใช้คำพูดที่ไพเราะ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ	3. ชื่นสรุป ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบวีดิทัศน์ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และให้
5	ความกตัญญูทวดเวทีด้านการแสดง ความเคารพนับถือ	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง	

ครั้งที่	หัวเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	ได้แก่ การกล่าว ขอบคุณ และกล่าว คำขอโทษ ความกตัญญูทวาท ด้านการปฏิบัติตาม คำสั่งสอน ได้แก่ การอยู่ในโอวาท	น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ เพื่อให้นักเรียนรู้จัก ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การอยู่ในโอวาท	นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียน และที่บ้าน
7	ความกตัญญูทวาท การปฏิบัติตามคำ สั่งสอน ได้แก่ การปฏิบัติตามคำ ตักเตือน เตือน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การปฏิบัติตามคำตัก- เตือน	
8	ความกตัญญูทวาท ด้านการปฏิบัติตาม คำสั่งสอน ได้แก่ การไม่ทำตนให้ เป็นที่เสื่อมเสียชื่อ เสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ	เพื่อให้นักเรียนรู้จัก การปฏิบัติตามคำสั่งของ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การไม่ทำตนให้เป็นที่ เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ วงศ์ตระกูลและผู้มี พระคุณ	

ครั้งที่	หัวเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	ความกตัญญูทวดเวที ด้านการให้ความ ช่วยเหลือ ได้แก่ การช่วยแบ่งเบา ภาระและการช่วย ทำงานที่สามารถ ช่วยได้	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ให้ความช่วยเหลือต่อ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การช่วยแบ่งเบาภาระ และช่วยทำงานที่ สามารถช่วยได้	
10	ความกตัญญูทวดเวที ด้านการให้ความ ช่วยเหลือ ได้แก่ การไม่ละทิ้งบิดา มารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ ในเวลาที่เดือด ร้อน ลำบาก	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ ให้ความช่วยเหลือต่อ บิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย การไม่ละทิ้งในเวลา ที่เดือดร้อน ลำบาก	
11	ความกตัญญูทวดเวที	เพื่อให้นักเรียนรู้จักการ แสดงความกตัญญูทวดเวที ต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์	
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ เรื่องความกตัญญูทวดเวที จากการใช้เทคนิคแม่- แบบ โดยการใช่วิดีทัศน์	1. ครูให้นักเรียนสรุปและทบทวน เกี่ยวกับลักษณะของความกตัญญูทวด ที่ได้จากการเรียนรู้โดยสังเกตจาก เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน ซักถาม และแสดงความคิดเห็น 3. ครูกล่าวชอบใจนักเรียนทุกคน และกล่าวปิดการทดลอง

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 40 นาที

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิต

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และครูกับนักเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้ชีวิต
3. เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายและพฤติกรรมของการแสดงความกตัญญูต่อเวที

วิธีดำเนินการ

1. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนหยิบชิ้นส่วนรูปผลไม้คนละ 1 ชิ้น
 2. ให้นักเรียนที่มีรูปผลไม้ชนิดเดียวกันจับกลุ่มกันจะได้ 5 กลุ่ม
 3. ให้แต่ละกลุ่มพูดคุยกัน ซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน ภายในเวลา 5 นาที
- เมื่อหมดเวลาให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 เริ่มมาแนะนำเพื่อนในกลุ่มหน้าชั้น จนครบทุกกลุ่ม
4. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนที่ยังไม่รู้จักกันมาก่อนได้ทำความรู้จักกันและแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จักด้วย
 5. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมาย วิธีการ และเวลาที่จะใช้ในการทดลองให้นักเรียนทราบ
 6. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายและลักษณะของพฤติกรรมการแสดง ความกตัญญูต่อเวที และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
 7. ครูนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้วัตรัสน์

ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง พระในบ้าน

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้

สื่อการสอน

วัตรัสน์ เรื่อง พระในบ้าน

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวัตรัสน์ เรื่อง พระในบ้าน ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้
2. หลังจากฉายวัตรัสน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยใช้วิธีทัศน์เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไหว้ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิธีทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	เวลาเย็น บ้าน ท่งนา
ตัวละคร	แม่ ลูกชาย
(บรรยาย)	ท้ายทุ่งนาดำบาลหนึ่ง มีหญิงหม้ายอาศัยกับลูกชาย ซึ่งกำลังรุ่นหนุ่ม วันหนึ่ง ขณะกำลังกลับมาจากทุ่งนา ลูกชายได้พบกับมารดาว่า
ชายหนุ่ม :	แม่ครับผมอยากได้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไว้บูชา ผมว่าจะเดินทางไปตำบลอื่นเพื่อ ค้นหาสิ่งที่ผมอยากได้
แม่ :	ลูกก็มีอยู่แล้วนี่ พระต่าง ๆ ที่ว่าดีไม่ว่าจะที่ไหน ลูกก็มีมากมาย
ชายหนุ่ม :	ยังไม่ดีพอครับ เพื่อนผมว่าของดีต้องออกค้นหาจึงจะพบ
แม่ :	แล้วลูกจะทิ้งแม่ไปหรือ ะยะนี้ฝนตกหนักแล้ว
ชายหนุ่ม :	ผมจะให้เจ้าตำมาช่วยงานแม่ เมื่อผมได้ของแล้วผมจะรีบกลับมา
(บรรยาย)	แม่เห็นลูกชายอยากไปจึงไม่ขัดทาน จัดเตรียมอาหารแห้งและสิ่งของ จำเป็นใส่ย่ามให้ลูกชาย

- ฉากที่ 2 เวลาเย็น วัด
 ตัวละคร ชายหนุ่ม ภิกษุ
 (บรรยาย) ชายหนุ่มเดินทางเรื่อยมา พบวัดที่ไหนก็เข้าไปถามหาของวิเศษ ของศักดิ์สิทธิ์ แต่แล้วก็ต้องผิดหวังเพราะไม่เกิดความศรัทธา และในค่ำวันที่สองของการเดินทางชายหนุ่มได้พบวัดเก่าแห่งหนึ่ง มีภิกษุจำพรรษาอยู่เพียง 1 รูป ชายหนุ่มได้เข้าไปกราบและบอกเจตนาของตน
- ภิกษุ : พ่อหนุ่มเอ๋ย เจ้าทั้งบ้านมาเพื่อหาสิ่งนี้เอง ที่บ้านของเจ้าไม่มีบ้างหรือ
 ชายหนุ่ม : มีเหมือนกันครับ แต่ผมยังไม่ถูกใจ
 ภิกษุ : เจ้าจงกลับไปดูที่บ้าน บ้านของเจ้ามีสิ่งที่ควรเคารพบูชา สมควรกราบไหว้ทุกวัน
- ชายหนุ่ม : เอ๊ะ ลักษณะเป็นอย่างไรครับ ผมไม่เคยเห็น
 ภิกษุ : เจ้านี้ช่างตาบอดจริง สิ่งที่มีลักษณะเพี้ยว่น หลังค่อม ผมขาว เต็นเชื่องช้า เมื่อวัยสาวได้ให้น้ำนมแก่เจ้า ให้อาหาร เลี้ยงดู ความรัก ความอบอุ่น อบรมสั่งสอนให้เจ้าเป็นคนดี
- ชายหนุ่ม : ที่ท่านพูดมา ต้องเป็นแม่ของข้าแน่ทีเดียว
 ภิกษุ : แล้วเจ้ายังจะไปหาสิ่งใดกราบไหว้อีกหรือ
 ชายหนุ่ม : ผมนี่แย่มาก ผมทั้งแม่มาโดยไม่ได้ห้วงท่านเลย จันผมเห็นที่จะต้องรีบกลับแล้วครับ

- ฉากที่ 3 (เป็นฉากที่ 1)
 (บรรยาย) เมื่อถึงบ้านชายหนุ่มเคาะประตูพร้อมกับร้องเรียก มารดาได้ยินเสียงบุตรชายก็รีบลงออกมาเปิดประตูด้วยความดีใจ ชายหนุ่มก้มลงกราบเท้ามารดาแล้วพูดว่า
- ชายหนุ่ม : แม่คือพระในบ้านของผม ต่อไปนี้ผมจะไม่ทิ้งแม่ไปไหนอีกแล้ว
 (บรรยาย) มารดาได้ฟังดังนั้น ก็กอดบุตรชายด้วยความรัก

โปรแกรมการใช้เทคนิคแบบโดยการใช่วิทัศน์

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง ผนาราชสิทธิ์

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่

สื่อการสอน

วิทัศน์ เรื่อง ผนาราชสิทธิ์

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่

ข. ขั้นเสนอแนะแบบ

1. ครูฉายวิทัศน์ เรื่อง ผนาราชสิทธิ์ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่
2. หลังจากฉายวิทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแบบ โดยการใช่วิทัศน์เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการเคารพรักใคร่ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. ลังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิถีทัศน์
2. ลังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. ลังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉาก	ป่า
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร (บรรยาย)	พ่อพญาราชสีห์ แม่พญาราชสีห์ พญาราชสีห์ บรืวารราชสีห์ นานมาแล้วมีพญาราชสีห์เป็นหัวหน้าปกครองเหล่าบรืวารทั้งหลายในป่าด้วยความผาสุกต่อมาพญาราชสีห์แก่ลง ตำแหน่งหัวหน้าจึงตกเป็นของลูกแต่ลูกหาไม่นิสัยเหมือนกับพ่อไม่ แต่มันนิสัย แข็งกร้าว อวดดี ตอรั้น ไม่ยอมเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่
พญาราชสีห์	: บรืวารทั้งหลาย ! วันนี้เราจะพาพวกเจ้าไปที่ท้ายทุ่งนา
พ่อพญาราชสีห์	: เจ้าต้องระวังพญาบางตัวนะลูก ยิ่งตัวอ้วนมันจะโตนเยาะฆ่าแมลงตามล่าตัว ถ้าเรากินเข้าไปอาจทำให้เราตายได้
พญาราชสีห์ (บรรยาย)	: พ่อไม่ต้องห่วงผมหรอกนะ พวกเราดูแลตัวเองได้ เราโตแล้ว พญาราชสีห์พูดด้วยความอวดดี แล้วจึงพาบรืวารเดินไปท้ายทุ่งนา เมื่อพบพญาตัวอ้วน ๆ ก็จับกินด้วยความเอร็ดอร่อย วันต่อมา... พ่อก็พบกับพญาราชสีห์อีก
พ่อพญาราชสีห์	: เจ้าอย่าเข้าไปใกล้กว่านั้นเลยนะ มนุษย์ได้โรยยาฆ่าแมลงไว้มาก ลูกควรพาบรืวารไปทางหนองน้ำซึ่งมีอาหารของพวกเรามากขึ้นหลายอย่าง
พญาราชสีห์	: วันก่อนพวกเราไปกันก็ไม่เห็นมีอะไรเลย พ่อเจย ๆ เกอะน่า
พ่อพญาราชสีห์	: ยิ่งใกล้มนุษย์เรายังจะมีอันตรายเพิ่มมากขึ้นนะลูก
พญาราชสีห์	: เบื่อจริง ๆ เลย ตอนนั้นผมเป็นใหญ่แล้วนะพ่อ ไปเถอะพวกเราไปกัน

- (บรรยาย) พ่อ แม่ ญาราชสีห์ รู้สึกเศร้าเสียใจที่ลูกไม่ยอมเชื่อฟัง และในเวลาต่อมาราชสีห์หลายตัวก็กลานมาด้วยอาการหมดแรง และบางตัวก็ถึงตายไปต่อหน้าต่อตา
- บริวาร : ท่านผู้เฒ่า ญาราชสีห์ พาพวกเราเข้าไปกลางทุ่งนา พวกเราพบหนูอ้วน แล้วก็จับกินกันอย่างเอร็ดอร่อย แต่หนูเหล่านั้นมีพิษ ราชสีห์หลายตัวตายแล้ว ส่วนญาราชสีห์ก็ขาดใจตายอยู่ตรงหนองน้ำข้าง ๆ นี้
- พ่อญาราชสีห์ : แม่เอ๋ย เราคงจะอยู่โดยไม่มีลูกคอยดูแลแล้วละแม่
- แม่ญาราชสีห์ : เจ้าไม่เคารพเชื่อฟังพ่อเจ้าเลย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์

ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง ควายุโง่

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ

สื่อการสอน วิถีทัศน์ เรื่อง ควายุโง่

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชี้นำ

ครูสนทนา ชักถามนักเรียนเกี่ยวกับแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยใช้คำพูดที่ไพเราะ

ข. ชี้นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวิถีทัศน์ เรื่อง ควายุโง่ ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ
2. หลังจากฉายวิถีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรม และให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชี้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วิถีทัศน์ เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการใช้คำพูดที่ไพเราะ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้กลับไปปฏิบัติโรงเรียนและที่บ้าน

ลูกควาย : ครับผม คุณพ่อรับประทานข้าวเย็นกันเถอะครับ
 แม่ควาย : เชิญค่ะ อาหารของเราพร้อมแล้ว
 (บรรยาย) : ทั้งหมดจึงทานอาหาร
 เปิดเพลงควาย

ฉากที่ 2

เวลา กลางวัน

ตัวละคร พ่อแม่ จุก พ่อควาย

จุก : ไอ้ควายแกลุกขึ้น ลุกขึ้น พ่อครับ ไอ้ควายโง่ไม่ยอมลุกไปทำนาครับ
 พ่อแม่ : ทำไมลูกจึงไม่พูดให้ดีกว่านี้ละ สัตว์ก็เหมือนคนนะลูก เจ้าเคยฟังเรื่อง
 โศกนาฏศาสตร์แล้วใช่ไหม ถ้าเจ้าพูดจาดี เจ้าก็อยากทำงานให้ ฟังพ่อพูด
 นะลูก

"พ่อควายจ๋า วันนี้สบายดีไหมจ๊ะ" พูดพร้อมกับเอามือตบหัวเบา ๆ
 พ่อควาย : ได้ฟังพ่อแม่พูดแล้วชื่นใจ สมกับที่เราคิดถึง (พ่อควายเอาหัวเข้าไป
 โก้ม ๆ)

พ่อแม่ : กินหญ้าอิ่มแล้ว เราไปช่วยกันไถนาะวันนี้ฉันไปด้วย

(บรรยาย) พ่อควายฟังด้วยความปลื้มใจพร้อมเดินนำหน้าพ่อแม่

เวลา เย็น

(บรรยาย) พ่อแม่เดินจูงพ่อควายกลับบ้านและกล่าวกับลูกชายว่า

พ่อแม่ : เห็นไหมลูก วันนี้พ่อควายอารมณ์ดี และทำงานได้มากกว่าทุกวัน ถ้า
 เราพูดจาให้ไพเราะไม่ว่าจะคนหรือสัตว์ เราก็จะได้สิ่งที่ดีตอบแทน
 ควายถึงแม้เป็นสัตว์แต่มันก็มีชีวิต มีจิตใจเหมือน ๆ กับคนที่ต้องการให้
 คนอื่นพูดไพเราะ ๆ กับตนเอง

จุก : เราขอโทษนะพ่อควายที่ใช้วาจาไม่ไพเราะกับท่าน ต่อไปเราจะไม่ทำอีก
 (บรรยาย) พ่อแม่เดินลูบทูพ่อควายจูงเข้าคอก พร้อมกับมีจุกชี้หลังพ่อควายไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วาทศิลป์

ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ผึ้งจุก

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

สื่อการสอน วาทศิลป์ เรื่อง ผึ้งจุก

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาชักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูแสดงวาทศิลป์ เรื่อง ผึ้งจุก ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ

2. หลังจากแสดงวาทศิลป์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลือกแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

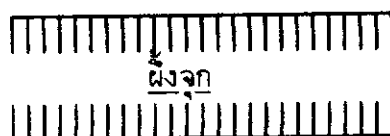
ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วาทศิลป์ เรื่อง การแสดงความเคารพนับถือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดย

การกล่าวขอบคุณ และกล่าวคำขอโทษ ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียน และที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิถีทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ดอกกุหลาบ และดอกไม้อื่น ๆ เต็มทุ่ง
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ฝั่ง 5 ตัว กุหลาบแดง กุหลาบชมพู
ดนตรี	เพลง ระบายฝั่ง ฝั่งงาน ฝั่งงาน เสาะหาน้ำหวาน ซิดเซยตามพวงนกมาลัย ชวนล่อภมรให้อ่อนชม เอนลู่ตามลมส่งกลิ่นไกล ทิ้ง ทิ้ง เสียงฝั่งเคล้าคลึงเกสรดอกไม้ พอแล้วรีบไปรวงรัง
(บรรยาย)	หมู่ฝั่งต่างก็บินไปตามเกสรดอกไม้เพื่อตักน้ำหวานจากดอกไม้ นางหงษ์ฝั่งได้สอนพวกทหารฝั่งเสมอว่า ก่อนจะตักน้ำหวานจากดอกไม้ดอกไหนให้กล่าวคำขอโทษก่อน และเมื่อตักน้ำหวานเสร็จแล้วให้กล่าวคำขอบคุณด้วย เพื่อเป็นการเคารพต่อผู้ที่ให้อาหารแก่เรา
(บรรยาย)	ฝั่งจุก บินวนอยู่บนดอกกุหลาบสีแดงแล้วร่อนลงไปตักน้ำหวาน เมื่อกินอิ่มแล้วก็บินขึ้นไปโดยไม่กล่าวคำใด ๆ เลย

- (บรรยาย) ขณะเดียวกันนั้น พญาผึ้ง ก็บินลงมาที่กุหลาบชมพูแล้วกล่าวว่า
- พญาผึ้ง : ขอโทษเถอะจะแม่ดอกกุหลาบแสนสวย ขอฉันดื่มน้ำหวานของเธอหน่อยนะจ๊ะ
- กุหลาบชมพู : เชิญเถอะค่ะ เอาให้อิ่มนะ ของฉันมีเยอะ
- (บรรยาย) เมื่อพญาผึ้งกินอิ่มแล้วจึงกล่าวว่า
- พญาผึ้ง : ขอขอบคุณมากจ๊ะ แม่ดอกกุหลาบแสนสวย
- (บรรยาย) ผึ้งจุกได้ยินก็บินมาเข้าใกล้และร้องทักว่า
- ผึ้งจุก : น่ารำคาญจริง ดอกไม้ต้องมีน้ำหวานไว้ให้เราอยู่แล้ว ไม่เห็นต้องพูดมากมาย
- พญาผึ้ง : เจ้าจุกเอ๋ย เราจะเอาของของเขาเราต้องมีมารยาทต่อผู้มีพระคุณ
- ไม่เช่นนั้นเราอาจไม่ได้น้ำหวานมานะ
- ผึ้งจุก : บางวันฉันก็พูด บางวันก็ไม่พูด ก็ได้ น้ำหวานทุกครั้ง
- พญาผึ้ง : ตามใจเจ้าเถอะ แต่พวกทหารผึ้งทุกตัวพูดเหมือนกันหมดนะ เราถึงมี
- น้ำหวานกิน และเหลือไว้ในรังผึ้งเต็มไปหมด
- ผึ้งจุก : ได้มาแล้วมนุษย์ก็มาเอาไป
- พญาผึ้ง : นั่นเป็นหน้าที่ของเรา ไม่เช่นนั้นเราจะเหี่ยวแห้ง ถ้าไม่ได้ น้ำหวาน
- (บรรยาย) และทุกวัน ผึ้งจุกก็ทำตัวเหมือนเดิม จนเหล่าดอกไม้พากันเก็บน้ำหวาน
- เข้าข้างใน ไม่ยอมให้ผึ้งจุกได้ดื่มน้ำหวาน หลายวันต่อมา
- ผึ้งจุก : แกละเอ๋ย ฉันไม่ได้กินน้ำหวานมาหลายวันแล้ว ฉันจะตายอยู่แล้ว ทิว
- ทิวจึงเลย
- ผึ้งแกละ : ก็เจ้าไม่มีมารยาท ไม่รู้จักกล่าวคำขอโทษ ขอขอบคุณ กับผู้มีพระคุณที่ให้อาหารแก่เรา
- (บรรยาย) พญาผึ้งบินมาใกล้ ๆ
- นางพญาผึ้ง : นี่แหละข้าสอนก็ไม่เชื่อ เจ้าต้องทำตัวเสียใหม่
- ผึ้งจุก : แม่กุหลาบสีแดงแสนสวย ขอฉันดื่มน้ำหวานของท่านหน่อยนะ
- กุหลาบแดง : เชิญจ๊ะ
- ผึ้งจุก : ขอขอบคุณท่านมาก
- พญาผึ้ง : เห็นไหมล่ะ แค่ 2 คำก็แสนจะสบาย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิธีทัศน์

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง หนีแสนดี ช้างแสนเก่ง

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการอยู่ในโอวาท

สื่อการสอน

วิธีทัศน์ เรื่อง หนีแสนดี ช้างแสนเก่ง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยอยู่ในโอวาท

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวิธีทัศน์ เรื่อง หนีแสนดี ช้างแสนเก่ง ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยอยู่ในโอวาท

2. หลังจากฉายวิธีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้ชีวิตทัศน์ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการอยู่ในโอวาท ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงชีวิตทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ป่า
เวลา	เช้า
ตัวละคร	ครอบครัวช้าง ครอบครัวหมี
(บรรยาย)	ณ ป่าแห่งหนึ่ง ยังมีครอบครัวหมีอาศัยอยู่ พ่อแม่หมีกระทำแต่ความดี มีจิตใจเมตตาช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่าเสมอ
แม่หมี :	ลูกรักจงจำไว้ว่า คำของคนอยู่ที่การทำความดี
(บรรยาย)	แม่หมีกล่าวสั่งสอนลูกก่อนไปโรงเรียน และบริเวณใกล้ ๆ กันนั้น ก็มีครอบครัวของช้างอาศัยอยู่ ลูกช้างนั้นเฉลียวฉลาดมาก และใช้ความฉลาดของตนเองเอาเปรียบผู้อื่นเสมอ
แม่ช้าง :	จำไว้นะลูก เรียนหนังสือให้เก่งต้องให้ได้ที่ 1 จะได้มีอนาคตที่ดีและต้องมั่นใจกับเพื่อนด้วย
(บรรยาย)	แม่ช้างสั่งสอนลูกช้างก่อนไปโรงเรียน

ฉากที่ 2	โรงเรียน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ลูกช้าง ลูกหมี ครูเสือ
(บรรยาย)	ลูกช้างและลูกหมีเดินไปโรงเรียนพร้อมกัน และทุกครั้งลูกช้างจะใช้เล่ห์เหลี่ยมเสมอ
ลูกช้าง :	หมีจำฉันปวดแขนจังเลยนะ เมื่อวานฉันว่ายน้ำมากไปหน่อย
ลูกหมี :	มาฉันจะช่วยถือกระเป๋าให้
(บรรยาย)	ลูกหมีผูกพันกับจิตใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อน เมื่อถึงโรงเรียน ลูกช้างรีบรับกระเป๋าไปโดยไม่มีคำขอใจเลย และวันนี้เป็นเวรทำความสะอาดห้องของลูกช้างแต่ลูกช้างก็เอาเป่รียบเพื่อนโดยไปอ่านหนังสือ
ครูเสือ :	ช้าง วันนี้เวรทำความสะอาด ช้างทำเวรหรือเปล่า
ลูกช้าง :	ทำแล้วครับ
ครูเสือ :	เธอไม่ควรเอาเป่รียบเพื่อนนะ ไปทำเดี๋ยวนี้

ฉากที่ 3	ป่า
เวลา	เย็น
ตัวละคร	แม่ช้าง ลูกช้าง แม่หมี พ่อหมี
แม่ช้าง :	ลูกช้าง เป็นยังไงบ้างลูก ผลการสอบของลูกนะ
ลูกช้าง :	ผมได้ที่หนึ่งครับ ผมเก่งไหมครับแม่
แม่ช้าง :	และไอ้ลูกหมีข้างบ้านเราล่ะ มันสอบได้ที่เท่าไร
ลูกช้าง :	ได้ที่สุดท้ายเลยครับ มันโง่จริง ๆ เลย มีวแต่ช่วยเหลือชาวบ้าน ช่วยเหลือครูทำงานเลยไม่มีเวลาอ่านหนังสือ
(บรรยาย)	ที่บ้านของลูกหมี
แม่หมี :	ลูกหมีเป็นยังไงคะ สอบได้ที่เท่าไร
ลูกหมี :	ได้ที่สุดท้ายครับ (ตอนพร้อมกับทำหน้าเศร้า) แต่ผมช่วยคุณครู แจกสมุดและช่วยเพื่อนทำงานอื่นด้วยครับ

แม่หมี : ไม่เป็นไรหรอกลูกที่ 1 หรือที่สุดท้ายก็ไม่สำคัญ แต่ขอให้ลูกเป็นเด็กดี
แม่ก็พอใจแล้ว

(บรรยาย) วันเวลาผ่านไป ลูกช้างไม่มีเพื่อนคนใดคบหาสมาคมด้วยเลย ซึ่งผิดกับ
ลูกหมี ซึ่งมีเพื่อนเยอะแยะ

ฉากที่ 4

โรงเรียน

เวลา

กลางวัน

ตัวละคร

ครูเสือ ลูกช้าง ลูกหมี

(บรรยาย)

ลูกช้างเล่าให้ครูเสือนั่งว่าเหงามากเลย ตอนนั้นไม่มีใครมาคุยกับช้างเลย
ผิดกับลูกหมี เขามีแต่คนมาคุยด้วย เขามีเพื่อนเยอะแยะ

ครูเส็จจึงสอนลูกช้างว่า

ครูเสือ : ต่อแต่นี้ไปช้างต้องหัดทักทายเพื่อนเขา ช่วยเหลือคนอื่น อย่าเอาเปรียบ
เพื่อน

ลูกช้าง : หมีจำทำเลขได้ไหม เราจะสอนให้ โทษ ๆ ข้อโทษไม่เข้าใจ

ลูกหมี : ดีจังเลยเราไม่เข้าใจเลขทศนิยมเลยนะ

(บรรยาย)

ลูกช้างพยายามทำตามทีครูเส็จสอน ทำให้เริ่มมีเพื่อนมากขึ้น และลูกหมี
ก็มีผลการเรียนดีขึ้นจนได้รับคำชมจากครูเส็จว่า

ครูเสือ : ขอให้นักเรียนจงจำไว้นะคนเก่งอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอแต่ต้องเป็นคนดี
ด้วย จึงจะสมบูรณ์และ ชื่นกันถ้ามีแต่ความดีแต่ขาดความสนใจในการ
เรียนก็จะประสบความสำเร็จในชีวิตได้ยาก จึงขอให้ทั้งสองอย่าง
พร้อม ๆ กันจึงจะดี

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิธีทัศน์

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง คาถาแม่เบ็ด

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยปฏิบัติตามคำตักเตือน

สื่อการสอน วิธีทัศน์ เรื่อง คาถาแม่เบ็ด

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชื่นนำ

ครูสนทนากลัมนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยปฏิบัติตามคำตักเตือน

ข. ชื่นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวิธีทัศน์ เรื่อง คาถาแม่เบ็ด ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยปฏิบัติตามคำตักเตือน

2. หลังจากฉายวิธีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็นเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ชื่นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบ โดยการใช้วิธีทัศน์ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยปฏิบัติตามคำตักเตือน ครูสรุปเพิ่มเติมและให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติที่โรงเรียนและที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิถีทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	แม่น้ำและที่ราบริมฝั่ง
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	พ่อเบ็ด แม่เบ็ด ลูกเบ็ดทั้ง 4
(บรรยาย)	ครอบครัวเบ็ดกำลังเริ่มต้นสอนลูกทั้ง 4 ซึ่งเพิ่งจะเติบโตจากลูกเจี๊ยบมาเป็นลูกเบ็ดน้อย
แม่เบ็ด :	ก่อนลงน้ำเราต้องทำตัวให้สะอาดเสียก่อน
ลูกเบ็ดหนึ่ง :	ทำไมละครับ เราก็จะลงอาบน้ำอยู่แล้ว
พ่อเบ็ด :	เราลงน้ำเพราะเราจะหัดว่ายน้ำนะลูก และถ้าตัวเราสกปรก หรือเราทำให้น้ำสกปรกต่อไปก็จะมีแต่คลองที่เน่าเหม็น
ลูกเบ็ดสอง :	ผมกลัวครับ ไม่ลงได้ไหมครับ
พ่อเบ็ด :	ลูกสอง สัญชาติของเราจะลงน้ำได้อยู่แล้ว แต่เราต้องรู้หลักที่ถูกต้อง เมื่อถึงเวลาคับขันเกิดเหตุร้าย เราจะได้ว่ายน้ำหนีได้เร็วขึ้น
แม่เบ็ด :	ฟังแม่นะ ท่องคาถาตามนะ "โอม นะ ว่ายนั่น โอมนะ แข็งแรง โอมนะว่ายน้ำใกล้ ๆ ฝั่ง"
(บรรยาย)	ลูกเบ็ดทั้ง 4 ท่องคาถาตามแม่เบ็ด และว่ายน้ำลงในน้ำ ลูกเบ็ดลอยตัวอยู่ริมฝั่ง และท่องตามทั้งหมด
แม่เบ็ด :	เบ็ดสองท่องตามแม่ชีจะ แล้วทำตามแม่ด้วย
เบ็ดสอง :	ครับแม่ (เบ็ดสองทำปาก อ้าไปมาโดยไม่ออกเสียง)

- ฉากที่ 2 ริมฝั่ง
- เวลา กลางวัน
- ตัวละคร แม่เปิด พ่อเปิด ลูกเปิดทั้ง 4
- แม่เปิด : ลูกทั้ง 4 นั่งลงแล้วท่องคาตามแม่เปิด "โอมนะกินเม โอมนะกินผัก
โอมนะกินผัก โอมนะ จะแข็งแรง"
- (บรรยาย) ลูกเปิดทั้ง 3 ท่องด้วยเสียงอันดัง มีแต่เปิดสองที่ไม่สนใจมัวแต่ฟัง
เซาว์เบาแว๋ว
- พ่อเปิด : ท่องเสร็จแล้ว ทานอาหารได้เลย
- แม่เปิด : ทุกคนทานเสร็จแล้ว ไปล้างจาน ล้างมือให้สะอาดด้วย
- (บรรยาย) หลายวันต่อมา
- แม่เปิด : ลูกเปิดหนึ่ง สาม และสี่ เจ้าแข็งแรงและเก่งขึ้นมากนะ ลูกเปิดสอง
ลูกยังตัวเล็กกว่าน้องสาม น้องสี่อีก และที่สำคัญลูกว่ายน้ำไม่คล่องอย่าไป
ไกลนะ
- พ่อเปิด : พ่อมีคาถาบทใหม่จะให้เจ้าฟัง และให้ท่องตามด้วย
"โอมนะ แห็งแรง โอมนะ ว่ายน้ำเก่ง โอมนะ เชื่อฟัง โอมนะ ทำตาม"
ถ้าเจ้าท่องคาถานี้ได้เจ้าจะสามารถออกไปสร้างครอบครัวเปิดที่มีคุณภาพ
ได้
- ลูกเปิดทั้ง 3 : ครับพ่อ โอมนะ แห็งแรง โอมนะ ว่ายน้ำเก่ง โอมนะ เชื่อฟัง โอมนะ
ทำตาม
- (บรรยาย) ลูกเปิดสองทำท่าทางไม่สนใจ
- ลูกเปิดสอง : น้องสามดูพี่นะ พี่จะว่ายน้ำไปฝั่งโน้น
- เปิดสาม : อย่าเลยพี่ แม่บอกว่า ถ้าเราไม่แข็งแรงเราจะไปไม่ถึง
- เปิดสอง : ไร้อะไร! น้อง แม่เค้าก็เตือนไปอย่างนั้นเอง เราเป็นเปิดเราว่ายน้ำได้
อยู่แล้ว ดูพี่นะ
- (บรรยาย) ลูกเปิดสองลงว่ายน้ำไปถึงกลางแม่น้ำด้วยความที่ไม่ทานอาหารตามที่แม่เปิด
สอนร่างกายจึงไม่แข็งแรง เมื่อถึงกลางแม่น้ำ ลูกเปิดสองก็หมดแรงจมตึง
ลงสู่ท้องน้ำ แม่เปิดเห็นดังนั้นก็น้ำตาไหล และกล่าวกับลูกทั้ง 3 ว่า

- แม่เปิด : ลูกเปิดทั้งสองไม่เชื่อคำตักเตือนของแม่ ถ้าลูกมีร่างกายไม่แข็งแรงและ
ว่ายนํ้าไม่เก่ง ลูกไม่ควรออกไปไกล แม่และพ่อจึงมีคาถาให้เจ้าทองไว้
คอยเตือนใจอีก ๆ ๆ
- พ่อเปิด : ลูกเอ๊ย ไม่น่าเลย เจ้าตัวไม่ยอมฟังคำตักเตือนของพ่อและแม่แท้ ๆ

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัดทัศน

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง ครอบครัวชนฟู

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นທີ່เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ

สื่อการสอน

วัดทัศน เรื่อง ครอบครัวชนฟู

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชำนาญ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูล และผู้มีพระคุณ

ข. ชำนาญแม่แบบ

1. ครูฉายวัดทัศน เรื่อง ครอบครัวชนฟู ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ทำตนให้เป็นที่เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ

2. หลังจากฉายวัดทัศนจบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็นเพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
วิธีทัศน์ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
ไม่ทำตนให้เป็นທີ່เสื่อมเสียชื่อเสียงแก่วงศ์ตระกูลและผู้มีพระคุณ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิธีทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	บ้าน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	แม่ลิง ลิงดำ ลิงขาว
(บรรยาย)	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีครอบครัวลิงอาศัยอยู่หลายครอบครัว ครอบครัวชนบท มีลูก 2 ตัว ได้แก่ ลิงขาว และลิงดำ ลิงขาวเป็นลิงที่ขยันช่วยงานที่บ้าน และที่โรงเรียน ส่วนลิงดำชอบเอาแต่นอนไม่ชอบทำงาน และยังมีนิสัย เอาเปรียบ ชอบเอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตัวเอง แม้ว่าแม่จะอบรม สั่งสอนอย่างไรก็ไม่ฟัง
ลิงดำ	: พี่สาวหยิบดินสอให้ฉันหน่อยซี
ลิงขาว	: ลูกมาเองซี พี่กำลังทำงานอยู่
ลิงดำ	: รีบ ๆ ทำเร็ว ๆ เสร็จแล้วค่อยหยิบมาให้ฉันด้วย
แม่ลิง	: ลูกดำ เจ้าขี้เกียจ ลูกไปทำเองเดี๋ยวนี้ละ ลูกยังไม่ได้ดูหนังสือเลย จะสอบอยู่แล้ว
ลิงดำ	: อี ! ลูกเองก็ได้

(บรรยาย) ลิ่งดำเดินไปหยิบแล้วก็เดินไปต่อว่าลิ่งขาวว่า
 ลิ่งดำ : จำวันนะ ลิ่งขาว ไม่ถึงคราวข้าบ้างก็แล้วไป

ฉากที่ 2 โรงเรียน

เวลา กลางวัน

ตัวละคร แม่ลิ่ง ลิ่งขาว ลิ่งดำ เพื่อน ๆ ครู ครูใหญ่

(บรรยาย) ที่โรงเรียนลิ่งขาวกำลังช่วยเพื่อน ๆ และครูจัดงานวันปิดภาคเรียน
 ซึ่งวันนี้จะมีการแสดงของนักเรียนและการประกาศผลผู้ที่ทำประโยชน์
 แก่โรงเรียน

(บรรยาย) เมื่อการแสดงต่าง ๆ จบลง ครูก็ขึ้นเวทีเพื่อประกาศรายชื่อผู้ทำความดี
 ครู : สวัสดีค่ะ นักเรียนที่รักทุกคน ต่อไปจะเป็นรางวัลสำหรับนักเรียนที่ทำ
 คุณความดีให้แก่โรงเรียน ได้แก่ เด็กชายลิ่งขาว ขนฟู ขอเชิญรับรางวัล
 จากครูใหญ่เลยครับ

(บรรยาย) เด็กชาย ลิ่งขาว ขึ้นไปรับรางวัลด้วยความดีใจของมารดา และเมื่อ
 กลับมานั่งที่โต๊ะ

แม่ : ลูกแม่เจ้าเป็นเด็กดีมาก แม่ภูมิใจในตัวลูกมาก

ลิ่งขาว : ขอบพระคุณมากครับ .

ลิ่งดำ : อี ! ไม่เห็นจะวิเศษตรงไหนเลย ทำดี ทำไม่ดี

แม่ : ลูกคิดอย่างนั้นไม่ถูกนะจ๊ะ เราต้องทำสิ่งที่ดี เพื่อชื่อเสียงวงศ์ตระกูล
 ของเรานะลูก

(บรรยาย) ขณะนั้นเพื่อน ๆ คนอื่นก็เดินเข้ามาแสดงความยินดีกับลิ่งขาว และพูดว่า

ลิ่งเผือก : คุณแม่ครับ ลิ่งดำ ชอบขโมยขนมผมกินครับ

ลิ่งอ้วน : แล้วเค้ายังชอบเอาของเพื่อน ๆ ไปซ่อนอีกด้วย

แม่ลิ่ง : ลูกดำทำไมทำอย่างนั้นล่ะ แม่อายเพื่อน ๆ จังเลย

ลิ่งดำ : ผมเปล่าครับ ผมไม่ได้ทำ

แม่ลิ่ง : ผมไม่เชื่อเจ้าแล้ว แม่จะต้องลงโทษเจ้า ถ้าเจ้าไม่เชื่อแม่จะให้เจ้าอด
 อาหารจนกว่าจะเปลี่ยนนิสัย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วีดิทัศน์

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการให้ความช่วยเหลือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

สื่อการสอน

วีดิทัศน์ เรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวีดิทัศน์ เรื่อง ลิงน้อยช่วยแรง ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการแบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

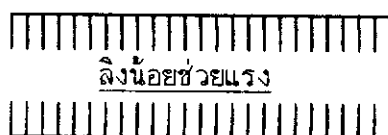
2. หลังจากฉายวีดิทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็นเพื่อให้เกิดความคิดที่จะ เลียนแบบพฤติกรรมและ ให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
วิธีทัศน์ เรื่อง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
แบ่งเบาภาระ และการช่วยทำงานที่สามารถช่วยได้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิธีทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	ป่า
เวลา	เช้าตรู่
ตัวละคร (บรรยาย)	พ่อกระต่าย แม่กระต่าย กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ลิงน้อย มีครอบครัวกระต่ายอาศัยอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ พ่อกระต่ายนั้นขยันขันแข็งใน การทำงาน แม่กระต่ายก็ขยันทำงานบ้านและเลี้ยงลูกเล็ก ๆ 2 ตัว ได้แก่ กระต่ายดำ และกระต่ายต่าง ทั้งสองมีนิสัยขี้เกียจไม่ชอบเรียน หนังสือ ไม่ช่วยงานบ้าน ไม่ว่าแม่กระต่ายจะอบรมสั่งสอนอย่างไร กระต่ายดำ และกระต่ายต่างก็ทำเป็นไม่สนใจ มีอยู่วันหนึ่ง พ่อกระต่าย กำลังจะไปทำงานก็เลื้อยไปเห็นลิงน้อยกำลังนั่งร้องไห้อยู่ จึงเข้าไป ถามว่า
พ่อกระต่าย :	เจ้าลิงน้อย พ่อแม่เจ้าไปไหนเสียละจะ
ลิงน้อย :	อ้อ ๆ ๆ หนูไม่รู้ค่ะ หนูหลับอยู่ตรงนี้พอตื่นขึ้นมาก็ไม่เห็นพ่อกับแม่แล้ว อ้อ ๆ ๆ

- พ่อกระต่าย : ไม่ต้องร้อง ๆ ไปเข้าไปพักในบ้านฉันท่อนซีไป
(ตะโกน) แม่กระต่ายออกมาที่นี่เดี๋ยว เดี่ยวแม่พาสิงน้อยเข้าไปพักข้าง
ในก่อนไปข้างนอกอากาศหนาว
- สิงน้อย : อ้อ ๆ ๆ ให้หนูอยู่ด้วยนะค่ะหนูกลัวค่ะ หนูจะช่วยทำงานทุกอย่างเลย
ให้หนูอยู่ด้วยนะค่ะ
- แม่กระต่าย : ไม่ต้องกลัวจ๊ะ มาอยู่ด้วยกัน ฉันมีลูก 2 คน คือกระต่ายดำ กับกระต่าย-
ต่าง ไป ไป ทานข้าวกันก่อน
- กระต่ายดำ : พี่สิง เข้ามาทานข้าวซีจ๊ะ
- กระต่ายต่าง : พี่สิงกินจุหรือเปล่า กินเสร็จแล้วต้องช่วยล้างจานนะ
- แม่กระต่าย : ลูกต่างลูกไม่ควรพูดอย่างนั้นนะลูก ไม่น่าฟังเลยจ๊ะ
(บรรยาย) เมื่อทานข้าวเสร็จ แม่กระต่ายก็เก็บโต๊ะอาหาร มีแต่สิงน้อยเท่านั้นที่ช่วย
แม่กระต่าย ส่วนกระต่ายดำ และกระต่ายต่างออกไปเล่นข้างนอกบ้าน
- แม่กระต่าย : กระต่ายดำ กระต่ายต่าง มาช่วยแม่ล้างจาน เก็บโต๊ะ ซีจ๊ะ
- กระต่ายดำ : ไม่เอาหนูจะเล่น
- กระต่ายต่าง : หนูก็ไม่เอาหนูจะไปข้างนอก
- สิงน้อย : ไม่เป็นไรค่ะหนูช่วยล้างเอง

ฉากที่ 2

ป่า

เวลา

กลางวัน

ตัวละคร

แม่กระต่าย กระต่ายดำ กระต่ายต่าง สิงน้อย นกยักษ์

(บรรยาย)

สิงน้อย ช่วยแม่กระต่ายทำงานในบ้านทุกอย่างเป็นประจำ ส่วนกระต่ายดำ
กับกระต่ายต่าง เอาแต่กินกับนอน แม่พ่อกระต่าย และแม่กระต่าย จะ
สั่งสอนอย่างไรก็ไม่ฟัง พ่อกระต่ายจึงสอนสิงน้อยให้รู้จักวิธีหาอาหาร
และการเอาตัวรอดต่อภัยธรรมชาติ สิงน้อยเรียนด้วยความสนใจ

- แม่กระต่าย : กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ถ้าเจ้ามัวแต่ซีเกียจไม่เรียนรู้วิธีช่วยตนเอง
โตขึ้นเจ้าจะต้องลำบาก พ่อกับแม่นะแก่แล้วไม่สามารถที่จะอยู่กับเจ้าไป
จนตายได้หรอก

- กระต่ายดำ : ครับ ๆ ผมจะให้พี่ลิงเรียนไปก่อนนะ
- กระต่ายต่าง : ครับ ๆ เดี่ยวขอกินก่อนครับ อิม ! อร่อย
- (บรรยาย) ขณะนั้นมีนกยักษ์เป็นผู้ดูแลป่าได้บินลงมาเกาะบนกิ่งไม้ และประกาศว่า
- นกยักษ์ : น้ำป่าจะไหลท่วมให้พวกเราเตรียมตัวอพยพขึ้นไปอยู่ทางเหนือโดยเร็ว
- (บรรยาย) แล้วนกยักษ์ก็บินไปอีกหลายที่ สัตว์ทั้งหลายก็พากันกลับบ้านพัก
- พ่อกระต่าย : รีบกลับไปเก็บข้าวของกันเถอะลิงน้อย คราวนี้แหละเจ้าลิงน้อยเจ้า
- อาจจะได้พบพ่อแม่ของเจ้าก็ได้ เพราะสัตว์ต่าง ๆ จะต้องหนีไปรวม
- อยู่ที่เดียวกัน
- ลิงน้อย : ถ้าเป็นเช่นนั้น ฉันจะดีใจมากเลย
- แม่กระต่าย : เราคงคิดถึงเจ้ามากนะ
- ฉากที่ 3 บ้านกระต่าย
- เวลา กลางวัน
- ตัวละคร กระต่ายดำ กระต่ายต่าง ลิงน้อย
- (บรรยาย) เมื่อเดินทางอพยพกันมาถึงใหม่ กระต่ายดำ กระต่ายต่าง เกือบจะเอา
- ชีวิตไม่รอดเพราะไม่สามารถช่วยตัวเองได้ ลิงน้อยนอกจากจะช่วยเก็บ
- ข้าวของแล้วยังจะช่วยกระต่ายดำ กระต่ายต่างอีก เมื่อเสร็จจากการ
- ช่วยเหลือครบครันกระต่ายแล้ว ลิงน้อยก็ขออนุญาตพ่อกระต่ายไปตามต้น
- ไม้ต่าง ๆ เพื่อไปหาพ่อแม่ และเมื่อมาถึงต้นสนใหญ่ ลิงน้อยก็ได้พบพ่อ
- แม่ จึงพาพ่อ แม่ มาพบ พ่อ แม่ กระต่าย
- พ่อลิง : ชอบใจท่านมากที่ช่วยดูแล สันสอนลูกเราให้อยู่รอดปลอดภัย เราคิดว่า
- ชาตินี้เราคงจะไม่ได้เจอหน้าลูกเราเสียแล้ว
- พ่อกระต่าย : ลูกของท่านเป็นเด็กดีมาก ชยันต์เข้มแข็ง ช่วยเหลือครอบครัวของเราตลอด
- ไม่ว่าจะงานในบ้านหรือนอกบ้าน ลูกของเราเสียอีกยังไม่ได้ครึ่งของ
- ลูกท่านเลย
- แม่กระต่าย : ต่อแต่นี้ไปเราต้องพยายามสอนลูกเราใหม่เสียแล้ว

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิธีทัศน์

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการให้ความช่วยเหลือต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

สื่อการสอน

วิธีทัศน์ เรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

ข. ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวิธีทัศน์ เรื่อง เด็กหญิงยอดกตัญญู ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก

2. หลังจากฉายวิธีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถาม เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตเห็น เพื่อให้เกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมและให้แสดงพฤติกรรมตามแม่แบบ

ค. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้
 วิตทัศน์ เรื่อง การให้ความช่วยเหลือปิตามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ โดยการ
 ไม่ละทิ้งในคราวที่เดือดร้อน ลำบาก ครูสรุปเพิ่มเติม และให้นักเรียนกลับไปปฏิบัติโรงเรียน
 และที่บ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิตทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	โรงเรียน บ้าน
เวลา	กลางวัน
ตัวละคร	ด.ญ. วัลลี, ครูยุพิน ครูนางเยาว์
(บรรยาย)	มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งชื่อ วัลลี ณรงค์เวชย์ เป็นนักเรียนชั้น ป.6 เธอ เป็นเด็กที่เรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย แต่มาระยะหลัง ๆ นี้ครูใน โรงเรียนก็เริ่มสงสัยกันว่าทำไมเธอจะต้องวิ่งกระหืดกระหอบจาก โรงเรียนกลับบ้าน จากบ้านมาโรงเรียน เป็นประจำ พอโรงเรียนพัก เทียง เธอก็จะวิ่งแจ้งหน้านักเรียนทั้งหลายเพื่อจะรีบมุ่งหน้ามาที่บ้าน ของเธออย่างรีบด่วน ซึ่งเป็นระยะทางเกือบ 2 กิโลเมตร ทำให้ครู ประจำชั้นคุยกับคุณครูอื่น ๆ เสมอว่า
ครูประจำชั้น :	ทำไมนะ วัลลีถึงต้องวิ่งกระหืดกระหอบจากบ้านมาโรงเรียน จาก
(ครูยุพิน)	โรงเรียนกลับบ้าน ผ่าแดด ผ่าฝน เวลาเรียนก็ลุกลุกนอนอยากจะกลับบ้าน
ครูนางเยาว์ :	แล้วการเรียนเป็นอย่างไรล่ะ

ครูประจำชั้น : การเรียนเมื่อก่อนเคยได้ถึง 90% แต่ตอนนี้ลดลงเหลือ 70%
 (ครูยุพิน)
 ครูเงาะ : ยุพิน เคยไปบ้านของวัลลิ์ไหม
 ครูยุพิน : ยังไม่เคยเลย

ฉากที่ 2 บ้าน
 เวลา เย็น
 ตัวละคร วัลลิ์ แม่ ยาย
 (บรรยาย) ในตอนเย็นวัลลิ์กลับบ้านก็รีบเตรียมอาหารให้แม่และยาย เพราะแม่นอนป่วยเป็นอัมพาตมา 2 ปีแล้ว ส่วนยายก็ตาบอด เธอต้องปรนนิบัติทั้ง 2 ท่านนี้เป็นประจำทุกวัน
 วัลลิ์ : แม่ เอาจานว่างออกอย่าก้านะ เล็บมือตำเนื้อน่าหมดแล้ว
 (บรรยาย) แม่ได้แต่นอนมองดูวัลลิ์ แล้วก็กำมืออีกเพราะว่าบังคับนิ้วไม่ได้
 วัลลิ์ : ยายทานข้าวนะ เตี่ยหนูจะป้อน
 ยาย : วัลลิ์เหนื่อยไหมลูก
 วัลลิ์ : ไม่เหนื่อยค่ะ หนูทำได้เมื่อก่อนยายยังเคยทำให้หนูเลย เตี่ยหนูมานะค่ะ หนูจะไปเก็บผักไปขายก่อน

ฉากที่ 3 ห้องเรียน
 ตัวละคร ครูยุพิน วัลลิ์ นักเรียนในห้อง
 ครูยุพิน : วันนี้ครูจะให้นักเรียนเขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง เรื่องที่เกี่ยวกับวันแม่
 (บรรยาย) นักเรียนก็นั่งทำงานจนเสร็จครบทุกคน ครูยุพินก็อ่านเรียงความของทุกคนพออ่านมาถึงของวัลลิ์ ครูยุพินรู้สึกสะเทือนใจมาก เพราะในเรียงความนั้นวัลลิ์ได้เขียนถึงพระคุณของแม่ และการตอบแทนพระคุณ เช่น ที่เขียนว่า "การที่ลูกได้ปฏิบัติแม่มาเป็นเวลา 2 ปี ลูกยังคิดว่ายังไม่คุ้มค่าน้ำนมของแม่เพียงหยดเดียว" ครูยุพินไม่แน่ใจว่าที่วัลลิ์เขียนมานั้นเป็นเรื่องจริงหรือว่าวัลลิ์แต่งขึ้นเอง จึงเรียกวัลลิ์มาพบ เธอก็เล่าให้ฟังว่า

วัลลี : แม่เป็นอัมพาตมาเกือบ 2 ปีแล้วคะ ยายก็ตาบอด พ่อก็ไม่อยู่ หนูต้องดูแลปฏิบัติทั้งแม่ทั้งยาย ซึ่งทำให้หนูต้องได้รับโทษจากการที่มาโรงเรียนสาย แต่ใจหนูก็อยากเรียนที่สุด หนูไม่ได้ขี้เกียจเรียน เพราะหนูมีหนังสืออยู่ทางบ้าน จึงต้องเป็นอย่างนี้

(บรรยาย) ผลที่สุดครูยุพิน ก็ให้เธอพาไปบ้าน พอถึงใกล้บ้านเธอก็รีบวิ่งไปเชยแม่ แล้วบอกว่า

วัลลี : แม่ตื่นเร็วเถอะเราไม่มีใครมาเยี่ยมตั้งหลายเดือนแล้ว วันนี้ครูท่านมาเยี่ยมแม่

(บรรยาย) พอครูยุพินเห็นก็ตกใจ เพราะนึกไม่ถึงที่จะเห็นภาพอย่างนี้ วัลลีรีบไปประคองแม่ เช็ดเนื้อตัว เช็ดปากอย่างไม่มี ความรังเกียจเลย

ฉากที่ 4 โรงเรียน

ตัวละคร ครูยุพิน ครูใหญ่ ครูงเยาว์ วัลลี

(บรรยาย) จากความกตัญญูของวัลลี ครูใหญ่จึงให้เธอไปเล่าเหตุการณ์เหล่านี้ให้ "ชมรมนางนวล" ฟัง ซึ่งเป็นชมรมที่ช่วยเหลือเด็กยากจนที่มีความเดือดร้อน ทางชมรมก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาดูแลที่บ้านเธอ จึงนำเรื่องของเธอลงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และได้เอาแม่เธอมารักษาตัวที่โรงพยาบาล จากนั้นเรื่องของเด็กหญิงวัลลีก็ได้เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์หลายฉบับ และมีบริษัทหนึ่งได้ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ ด้วยความดีของเธอ เธอจึงได้รับความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย รวมทั้งได้รับรางวัลจากหลายสถาบันด้วย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์

ครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง หนูใหม่ล่านักคิด

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดเห็นต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

สื่อการสอน วิถีทัศน์ เรื่อง หนูใหม่ล่านักคิด

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ก. ชี้นำ

ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์

ข. ชี้นำเสนอแม่แบบ

1. ครูฉายวิถีทัศน์ เรื่อง หนูใหม่ล่านักคิด ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ พร้อมทั้งให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายวิถีทัศน์จบลง ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ

ค. ชี้นำสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้จากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิถีทัศน์ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง และครูอาจารย์ แล้วครูสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. ล้างเกิดความสนใจของนักเรียนขณะชมการแสดงวิถีทัศน์
2. ล้างเกิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. ล้างเกิดจากการสรุปของนักเรียน

ฉากที่ 1	บ้าน
ตัวละคร	หนูใหม่ แม่ ลูกหนู แม่หนู
(บรรยาย)	หนูใหม่ เป็นเด็กที่เห็นแก่ตัว และชอบเอาแต่ใจตัวเอง ถ้ารู้สึกไม่พอใจ สิ่งใดก็จะกระโดดกระพือดแฉ่งฤทธิ์เอาจนแม่ อ่อนใจ แม้ว่าแม่จะสอนเท่าใดก็ไม่สำเร็จ ผู้เป็นแม่ก็ได้แต่วิตกว่า
แม่	: ต่อไปภายหน้าลูกเราจะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้
(บรรยาย)	วันหนึ่งหนูใหม่นั่งอยู่ก็เห็นหนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งวิ่งออกมาจากรูของมัน
หนูใหม่	: ว้าย น่ากลัวจังเลย หนูใหม่ก็คอยดูมันว่ามันจะทำอะไร
(บรรยาย)	หนูตัวนั้นวิ่งไปมารอบ ๆ ห้องเพื่อค้นหาอะไรบางอย่าง มันเหลือบไปเห็นจานขนมที่หนูใหม่กินเหลืออยู่ มันวิ่งเข้าไปดู แต่น่าประหลาดที่มันมิได้รับกินขนมนั้นโดยเร็ว มันกลับรีบวิ่งกลับไปทึ่รูของมัน พอมันกลับมาก็มีหนูตัวใหญ่ติดตามมาด้วย
ลูกหนู	: แม่จ๋า เร็ว ๆ เข้า เดี๋ยวถูกหรือเปล่า เดี๋ยวฉันพาไปเอง
(บรรยาย)	แม่หนูเอางมูกตมไปรอบ ๆ ปากจาน จนพบขนมมันก็ร้องออกมาด้วยความดีใจ
แม่หนู	: ดีจริง ๆ ลูกแม่
(บรรยาย)	แม่หนูรีบกินด้วยความหิวโหย
(บรรยาย)	แม่หนูนั้นตาบอด จึงไม่สามารถจะหาอาหารกินเองได้ โดยไม่มีลูกคอยช่วยเหลือ ดังนั้นลูกหนูน้อยจึงเป็นผู้คอยหาอาหารให้แม่ของมันเสมอมา

- (บรรยาย) ตึก ตึก ตึก... ทันใดนั้นมีเสียงฝีเท้าดังขึ้นข้างนอกห้อง เจ้าหนูน้อย
รีบร้องบอกแม่ของมัน
- ลูกหนู : แม่อะ เร็ว ๆ เข้าเถอะ มีคนมาแล้ว เราต้องรีบกลับบ้าน
- (บรรยาย) แล้วมันก็พาแม่ของมันกลับเข้ารูไปอย่างปลอดภัย
- (บรรยาย) หนูใหม่ เด็กที่เห็นแก่ตัวเผด็จการนั้นโดยตลอด ก็รู้สึกละอายใจ
- หนูใหม่ : แม้แต่หนูตัวเล็ก ๆ ก็ยังรักและเอาใจใส่แม่ของมันถึงเพียงนี้ ฉันช่าง
เป็นเด็กที่ชั่วร้ายเสียจริง ๆ หนูใหม่รำพึงด้วยความสำนึกผิด
- (บรรยาย) ตั้งแต่นั้นมา หนูใหม่ก็เปลี่ยนเป็นคนละคน ช่วยแม่ทำงานบ้าน ช่วยพ่อ
รดน้ำต้นไม้ เมื่อพ่อแม่เจ็บป่วยหนูใหม่ก็ช่วยจัดหาอาหารให้รับประทาน
คอยดูแลปรนนิบัติ ตลอดเวลาจนพ่อแม่ชมว่า
- แม่ : ลูกเราก็เป็นเด็กดีนะรู้จักเอาใจใส่เมื่อเราเจ็บป่วย
- (บรรยาย) แม้แต่เพื่อน ๆ ก็ชมหนูใหม่กันทุกคน แต่หนูใหม่ก็ไม่เคยเล่าให้ใครฟัง
ถึงเรื่องหนูน้อยตัวนั้นเลย

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิทัศน์

ครั้งที่ 12

ปัจฉิมนิเทศ

เวลาที่ใช้ 40 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแสดงความคิดถึงเหตุเวลาที่จากการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิทัศน์

วิธีดำเนินการสอน

1. ครูให้นักเรียนสรุปและทบทวนเกี่ยวกับลักษณะของความคิดถึงเหตุเวลาที่ที่ได้จากการเรียนรู้โดยสังเกตจากเทคนิคแม่แบบโดยการใช้วิทัศน์ และครูสรุปเพิ่มเติม
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนการซักถาม และแสดงความคิดเห็น
3. ครูกล่าวขอบคุณนักเรียนทุกคนและกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนขณะเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางพรนิมล ชื่อสกุล หาญกล้า

เกิดวันที่ 25 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2509

สถานที่เกิด กิ่งอำเภอนองม่วง จ.ลพบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 248 หมู่ 8 ตำบลยางโพน กิ่งอำเภอนองม่วง จังหวัดลพบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ช่วยราชการที่โรงเรียนราชวินิต ถนนราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2526 ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
จาก โรงเรียนพนาลัยวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี

พ.ศ. 2530 ค.บ. (เกียรตินิยม) วิชาเอกการประถมศึกษา
จาก วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลของการใช้เทคนิคแบบบทที่มีความกดดันเวที ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พรพิมล ทาญกล้า

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ตุลาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความกตัญญูทดเวท
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มี
 คะแนนความกตัญญูทดเวทต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม
 กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ กลุ่มทดลองที่ 2
 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุชิ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความกตัญญู
 ทดเวท วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความกตัญญูทดเวทมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดย
 การใช้หุ่นเชิดมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความกตัญญูทดเวทมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดย
 การใช้วัตถุชิ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้หุ่นเชิดมือ และนักเรียนที่ได้รับการ
 ใช้เทคนิคแม่แบบโดยการใช้วัตถุชิ้น มีความกตัญญูทดเวทไม่แตกต่างกัน

THE EFFECT OF MODELING TECHNIQS ON GRATEFULNESS
OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS OF
RAJVINIT SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
PONPIMOL HANKLA

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

September 1994

The purpose of this experimental research was to study the effect of modeling techniques on gratefulness of prathom sukka VI students of Rajvinit School in Bangkok in the academic year 1994. The 30 subjects were selected from prathom sukka VI students whose gratefulness scores were lower than the percentile rank of 25. Then the subjects were equally divided into two experimental groups, each group consisted of 15 students. The first experimental group was exposed to the puppet modeling technique while the second experimental group was exposed to the video modeling technique. The research instrument was the gratefulness questionnaire. The data were analyzed by t-test.

The results were as follows :

1. The gratefulness of the students who were exposed to the puppet modeling technique was significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The gratefulness of the students who were exposed to the video modeling technique was significantly higher than before the experiment at .01 level.
3. There was not significantly difference of the gratefulness between the students who were exposed to the puppet modeling technique and the others who were exposed to the video modeling technique.